

501

FRARE MENOR DE L'OBSERVANÇA
DE SANT FRANCESC

EN NOM DE IESUS CRUCIFICAT
COMENSE

581

18.

405813

... de la qual

:
-
s
la
s
rs
se
s.
tre
del
atex
s.
s.
tis
de la
gestar
vida.

GEN-

celebrat el Capítol General 37. en lo any 1443.
en que fone elegit General de tota la Religio
de Sant Francesch el RR. P. F. Antoni de Rus-
conibus, mana el Summo Pontifice Eugenio III.
que elegis dos Vicaris Generals para governar la
Observancia: y axi fone elegit per el govern de la
familia Cismontana Sant Iuan de Capistrano, y
per la familia Ultramontana el RR. P. F. Iuan
de Mauberto. Vivint pues en aquest faliz tēps lo
Autor del Tractar anomenat EXERCICI DE LA
S. CREV en vna Ermita de la Montaña de Randa
en los fervorosos principis de la Observancia, y
any 1446. escrigue aquest tant fecundo exercici
de la gloriosa Crev.

Behont com en lo dit temps la Observā-
cia tingues tant solament en aquest Regne de
Mallorca el Couvent de Iesus extra muros de la
Ciutat, fundat en lo any 1441. Vivint, y gover-
nant la Observancia Sant Bernadi, y cōfirmada la
sua fundacio per Eugenio III. any 1444. en q̄
mori pera viure eternament el glorios Sant Ber-
nadi, se governaven en dit temps el Convent
de Iesus, y Religiosos Mallorquins Observants
per los Superiors, y Prelats de la S. Provincia
de Arago, vivint alguns en aquell Regne, y
Ciutat de Zaragoza: y axi encara que per la sua
humilitat haze callat el nom lo Autor del dit
tractat, se veu seria Confessor de la molt Alta
Señora Doña Maria Reyna de Arago, ó trac-
taria ab ella materies de esperit, puis li narā
escriure

is
se
i.
tre
del
itex
S.
S.
luf-
de la
gestar
vida.

escriure LO EXERCICI DE LA S. CREU: y es
vigent conjectura vindria de Arago lo Autor en
Mallorca, dehont era natural, pera retirar-se á la
Montaña de Randa, ahont pogues ab major qui-
etud donarse á la contemplacio, y meditar lo que
tenia de escriure per los motius declare en lo
cap. 6o. y vltim del dit Tractat.

Com dons governant la Observancia dels
Freres Menors el Glorios Sant Bernadi amador
eridentissim del Santissim Nom de Iesvs, alcan-
sassen alguns rayos de llum de aquell incendi
de amor á noston Mallorqui, no es maravella
se abraças ab la Santissima Creu, y meditas tant ex-
actament tots los misteris de Iesvs Crucificar,
escrivint aquestos en utilitat de los amadors de
la virtut, y desitjosos de la maior gloria de
noston Salvador. Y piement se pot creure ha
conservat el Señor vn exemplar manuscrit de
tant profitos Tractat, peraque despres de dos
Centurias, en que tantas personas devotes se son
aprovechades de las ayguas doctrinals emanades
de la font del mixx Sagrat Evangelij, y espe-
rit de la Iglesia, per caminar seguras las tres
vias, *Purgativa, Illuminativa, y Vniuersal* de la vi-
da espiritual, y mistica Theologia adquirida,
corrent ya la tercera Centuria ha restituit aquest
secundo riu anel seu principi, y Apostolica
Observancia rebut al llum de la impressio, y
puguen axi molts ab la sua lectura augmentar
en la gracia del Señor; y dispondrens tots per
alcançar

alcançar la Mistica Theologia infusa de la qual
tracte principalment, y ab tota erudició el RR.
P. F. Andreu de Guadalupe Religios Menor
de la Observancia de N. S. P. S. Francesch,
Fill de la Santa Provincia dels Angels, Lector
Jubilat, Confessor de la Cesarea Magestat Doña
Margarita de Austria, y Comissari General de
Indias, impressa en Madrid, any 1665. Ale-
gres pues la Santa Observancia del Orde dels
Freres menors, y rebe en sos fills al fruit de la
Mistica Teologia adquirida, y infusa: Aquella
alcançada ab nostra industria, y exercicis ajudats
ab lo auxili comu de la Divina gracia, com se
pot, y diu el citat Author, Tractat 1. cap. 1.
Y esperant de la lliberalitat del Señor la altre
infusa sens industria nostra, per especial do del
Esperit Sant, com llargament declare el mateix
Guadalupe en lo referit Tractat, Capítol 5.
Esperant tambe la benediccio de N. S. P. S.
Francesch ab molts augments de gracia del Altis-
sim Pare de amor, com aquest indigne Fill de la
Observancia pregue humilment á la Magestat
del Señor, y pregará tots los dies de la sua vida.
Amen.

F. Francesch Marçal.

el
vi
M
M
et
ce
c

Fr
er
la
de
le
a
el
la
u
ca
ta
C
aj
di
ti
v
d
c

CENSURA DEL M. R. P. F. IOSEPH
Mesquida del Orde de S. Agustí,
Meitre en Sagrada Theologia,
y Doctor, Calificador del S.
Offici, y Examinador
Synodal.

DE Orde y comissió del Molt Illstre S. Carón
de D. M. bru Mir. Vicari General de la
Illustre y Reuerendíssima Señal Don Bern
nat Coroner Arcabiscobe Bisbe de Mallorca del Con
cell de Sa Magestat, y de bax preuissió he llegit al
tractat, anomenat Exerccios de la Santa Cruz con
post per va Fratre Menor de la Observancia del Sera
phic P. Sant Francesc en el Puig de Randa, y tra
duhit en llengua vulgar mes coment entre las personas
ordinaries per lo M. R. P. F. Francesc Magt. de
la mateixa Observancia; y trob que com a Sto. de our
nostro sia nostrom M. Jtre. Supremo, eo resti dicit la
Evangelista Sant Mathen cap 13. Magister ves
ter vauis est Christus, y la Cathedra de la sua en
senyança sea la sua Santissima Cruz en la qual ma
ri com nos firmat el G. et Prae y D. de la Igle
sia S. Agust. tract. 119. in 10. c. Lignorum illud,
vbi etiam rex. membra montentis, etiam Cathe
dra fuit Magister solentis; veig que el Reli
gios Menor de la Observancia del Seraphic Pare

es un

es un verader Dexeble de Christo S. Nostro, et
qual habent estudiat en el Puig de Randa meditant,
y contemplant la vida Santissima, miraculos, et res
portentosas, y mort sua effundida en la Vera Cruz,
nos ex. ne los camins rectes, y perfens de la via Puri
gativa, Luminativa, y Unitiva; per arribar al f. se
brenatural y ultim, per el qual nos ha creat lo
Omnipotent Deus; y encara que a lo ultim diga lo
Autor ha escrit aquestos Exerccios peraque los pos
entellos anguen occasio de mes apofiar se; ab tot axo
es mon su ir que tant los simples, com los mes pre
suntius de d. etes tenen gran llym en dir Tractat
para caminar per el camí de la salvacio; perque
pod dir de ell lo que digue lo Ap. stol Sant Pau, 1.
Corint, 9. Omnia omnibus factus sum; per.
suplic a V. M. Molt Illstre Señor Vicari General
que el d. tractat anomenat Exerccios de la Santa
Cruz, man darlo a la Inapressio, perque corre
ga per tots los f. uels Christians, puis tot se origina
de Christo Señor nostro, Qui est lux vera, quae
illuminat omnem hominem venientem in hunc
m. m. Joan. 1 Vale del So. os. O. de d. N. P. S.
Agustí, en la Ciutat de Mallorca als 31 de Agust
1682.

F. Ioseph Mesquida

LLICENCIA DEL ORDINARI. APROBACION DE LOS RR. PP.

NOS el Doctor Matheu Mir Canononge, Vicari General, y Oficial del Illustrissim, y Reverendissim Señor Don Bernat Cotoner, Arcabisbe, Bisbe de Mallorca, del Cōcell de sa Magestat, &c. Per les presents, y per lo que à nos toca donā llicencia, y facultat peraque se imprimeica el sobredit tractat, anomenat *Exercici de la Santa Creu*, puis que havent lo llegit de orde nostro el M. R. P. Mestre F. Ioseph Mesquida judique lo devē manar donar à la estāpa. Dada en Mallorca, als 4. Setembre, 1682.

Mir. Vic. Gen. & Offic.

APRO

F. Antoni Barcelo, y F. Lluís Coll.
Lectors de Sagrada Theologia
en lo Convent de Sant
Francesch.

DE orde de N. M. R. P. F. Antoni Orlandis Calificador del Sant Offici, y Ministre Provincial de los Freres Menors de la Regular Observancia en esta Santa Provincia de Mallorca, havem llegit el Tractat anomenat *Exercici de la Santa Creu*, compost per un Frare Menor de dita Observancia en el Puig de Randa, y traduit per N. M. R. P. F. Francesch Marçal Lector Jubilat, Calificador del S. Offici, Examinador Synodal, Primer Pare y Director Apostolic de dita Provincia: y hovem trobat ser lo assumpto de dit Tractat: sobre devot, de gran utilitat pera los Christians, qui desiggen empendre al cami,
de la

de la Salvacio, fins arribar al terme, y si q̄
es la unio ab Deu N. S. Y no per estar en
vulgar, acomodat à la curta intelligencia de
los ignorants, dexe de ser molt necessari à
los mes doctes, qui desitgen la perfeta sa-
biduria; puis no esta la verdadera en la espe-
culacio subtil philosophica, sino en la practica
feruosa, y en lo exercici de la S. Creu;
que ya dignè S. Pau, 1. Cor. 3. vers. 18.
Si quis videtur inter vos sapiens esse
in hoc saeculo, stultus fiat, vt sit sapi-
ens. Y Cornelio à Lapide: stultus nimiru,
humilitatis, Fideiq; & Crucis Christi
stultitia. Esta practicaren los Sagrats A-
postols, y ab ella obscuriren la presumida
saviduria superba de los del mon, com di-
guè el P. S. Ambros cit. à Cornel. ad 1.
Corinth. 1. vers. 20. Scientia piscato-
rum stultam fecit scientiam Philoso-
phoru. Essent dons que el Tractat pro-
fundus est, (paraules son del Abat Trite-

mio, lib. de scrip. Eccle) no curiosus; di-
fertus, non vanus; flammantia, non
infantia verba proferens: Y conte-
nint doctrina Apostolica, solida, y segura, y
tant necessaria pera tota manera de perso-
nes diem que aperte en si matex la aproba-
cio, y mes ixint firmat, y illustrat ab lo
nom del M. R. P. Traductor tant conegat,
com celebrat per los seus doctissims escrits;
puis es cert q̄ es (com dignè Plinio de altre,
lib. 6. Epi. 20.) Ingenij elegantia ope-
ru varietate monstrabilis. Y no menors
aplausos ha de merexer el participar à la
Republica Christiana esta obra, encareque
agena, que quant feu comunes las proprias
al Orbe literari; puis que en veritat pot dir
lo de Casudoro. 3. Variar. 9. Propositi
quidem nostri est nova costruere, sed
amplius vetusta seruare, quia non mi-
norem laudem de inventis, quam de
rebus postumus acquirere custoditis.

Per tot lo qual; y per no contenir cosa dissonant à Nstra Santa Fe Catholica, se li deu de totto rigore Iustitia la llicencia que demane. Aquest es el nostre sentir, Salvo &c. En est Real Convent de N. P. S. Franc scb de Mallorca, als 23. del mes de Mars, de 1683.

F. Antoni Barcelo.

F. Lluís Coll.

FACULTAT DEL ORDE.

ATENTA la Aprobacio precedent del Tractat anomenat EXERCICII DE LAS. CREIV Compost per vn Frare menor de la Observancia de S. Francesch en el Puig de Randa, y traduit en llengua vulgar coment per el M. R. P. F. Francesch Marçal fill de esta nostra Provincia, Lector Iubilat, Calificador de la Santa Inquisicio, Examinador Synodal, y Permes antic de la Provincia: Ab tenor de las presents, y particular comissio de N. Reverendissim Pare Comissari General donam llicencia, y facultat peraque se imprimesca el dit Tractat. Dat en el Real Convent de Sant Francesch de la Ciutat als 25. de Mars 1683.

F. Antoni Orlandis Min. Provin.

DON

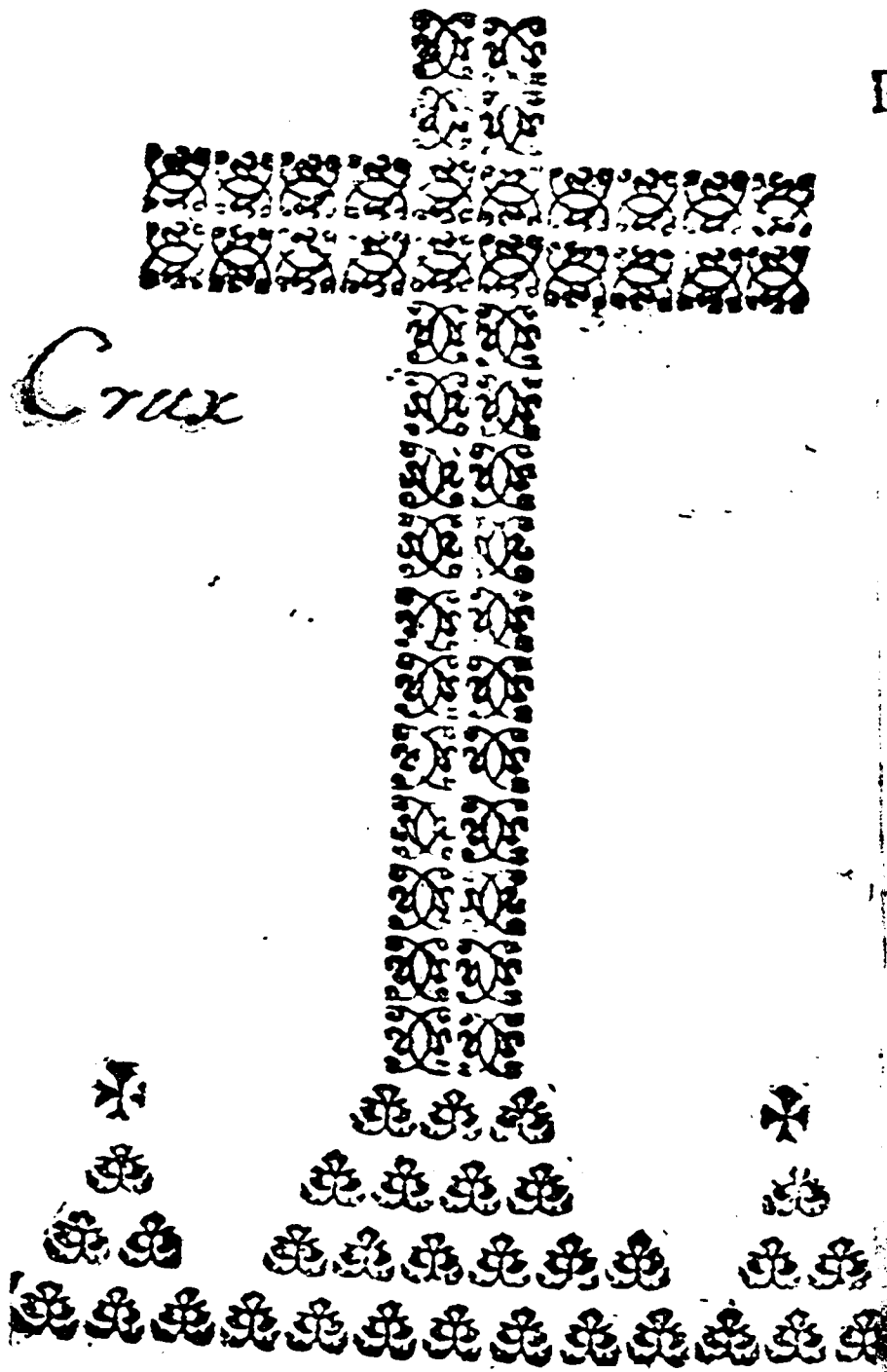
DON CARLOS POR LA GRACIA
de Dios Rey de Castilla, de Aragón,
de Mallorca, &c. Y por
su Magestad

DON Emanuel Semmanat, y de la Nuca, Maestre de Campo, del Consejo de su Magestad, Lugar-Teniente, y Capitan General en el presente Reyno de Mallorca, è Islas adjacentes. Por tenor de las presentes damos llicencia, y facultad á Francisco Oliver Impressor, paraq; pueda imprimir en este Reyno un libro, que se intitula Exercicio de la Santa Cruz. traducido por el P. F. Francisco Marçal Religioso de la Orden de San Francisco de Observantes. Lector Iubilado, y Calificador del Santo Officio en este Reyno. Dada en Mallorca, á 17 de Noviembre, MDCLXXXij.

Don Emanuel Semmanat, y
de la Nuca.

Vt. Sisternas Regens.

De Mand. sua Illust. Domin.
Ioanes Sabater Not. Secret. R. A. Major.

Cruix

-1

PRIMER A PART, DEL EXERCICI de la Sancta Creu, que se ha de fer en la primera vigilia de la nit

PROLEC, Y PRIMER CAPITOL.

LNCARAQVE en lo principi de la creacio del home, per quant era racional, li fone donat cami, ò via observativa del divinal manament, la qual via era anomenada, *Orde de la divinal Justicia*, aço es que lo soberano, è incommutable be fos anteposat, y preferit à tot be cõmutable, è inferior; y la voluntat divina fos anteposada à la voluntat propria; y la rectitut de la volutat propria fos preferida à la propria sensualitat: y per aquest cami, y via lo home vingues al terna final, ço es à la eterna felicitat, per raho dela qual era per la soberana potencia criat. Ab tot axo desvia lo miserable home torna atras, errant gravè-

PRIMER

A

men

ment, no observant lo divinal manament; y axi pervertit no pogue alcãça al seu ordenat terme, ni obtenir en possecio allo, que devia obtenir, y posseir. Perço dons es estada divinalment donada altre via anel mateix home pera que axi per aquesta via sapia, y pugue arribar, y posseir lo soberano be, que es la Gloria.

Aquesta via es la sagrada escriptura, la qual es doctrina pera entendre al soberano Principi, recordar, y amar, y axi per amor posseir la gloria. La sagrada escriptura se quatre sentits, ço es que per vna de quatre maneres de intelligentia deu lo home, y pot entendre aquella: Lo primer sentit es *literal* elevatiu á entendre allo per lo qual es estat fet y dictat el sagrat texto. Lo segon sentit es *tropologic* purgatiu enseniant al home que deu fer per ser bonificat; perque moralitat, la qual es entesa per tropologia, ensenhe per lo que ya es fet, allò que deu lo home fer per ser benaventurat

turat. Lo tercer sentit es *allegoric* illuminatiu enseniant lo que deu lo home creure; perque allegoria ensenhe per lo que es fet, allò que devem creure. Lo quart sentit es *anagogic* vnitiu enseniant lo que deu amar lo home: perque anagogia es ductio de las potentias de la anima à las cosas divinals, y superiors, per lo que es fet, y ensenhe lo que

devè desitjar, perq̄ la tenicitat es dels benaventurats. Y per esta raho, segons aquestos tres vltims sentits de la sagrada escriptura, son tres vias de la Creu, p las quals se pot anar à la superna Ciutat de Ierusalem; ço es *purgativa, illuminativa, y vnitiva*; de las quals, obraut principalment la divina gracia, sera constituida aquesta petita obra, la qual es entitulada, *Exercici de la Creu*, perço q̄ tota tracte dels actes, y misteris de la Creu.

Capitol II. Com se deu preparar lo home en aquest Exercici.

PERaque el devot home mes perfectament, y mes purament pugue ex-

exercitar-se, y molt mes aprofitar-se, es ne-fessor, que elegira, no sia excomunicat, cessari que ab gran diligencia, y ab tota suspes, ni heretje, ni desgrauat, person estors se prepare a si mateix pera que tal nol podria absoldre.

fervir intimament a Iesus Deu, y home *Tercerament* cõplesca perfectament, atormentat en la Cren. Y pera que mes ab la major devocio que podra la prestatamēt se alcanse la gracia del Epenitencia a ell per lo cõfessor assenyalada. rit Sant conve de necessitat se fassen los

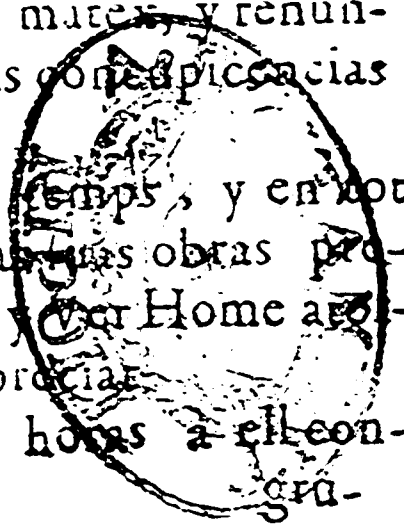
Quartament propos firmament, y deu actes siguents. Lo *primer* es preme encara rasse lley a si mateix de no pecar ditacio, y estudi molt diligent de totmes: y pera q millor pugue aquesta lley los pecats, y circumstancias de aquells, evitar de no pecar, ab totas les forces, las quals lo agraven, com es condicioy engiñs fuge, y se apart de tota oportu- estament de persona, lloc, temps, maaitat, y ocasio de poder pecar.

nera, diuturnitat de perseverancia en *Quintament* postpos tota mundana lo peccat, intentio, y axi de las altres vanitat, y prosperitat transitoria, y tota circumstancias en particular, qui mudelectacio carnal, y honra mandanal, den specie. y possessio terrenal per pur amor de Iesus,

Segonament lo pecador, qui aquest per mortificarse a si mateix, y renun- exercici fera, elegesca confessor idoziar al mon ab totas las condespicacias neo, y lo millor que conexera, y a ell se decaquell.

ra possible, que li sia com Angel de *Sisexamant* en tot temps, y en tot Deu familiar, anelqual ab gran, y moloc tingue en totas las obras pro- It grave dolor, y llagrimes confes genent a Iesus Ver Deu, y *Ver Home* agra- ralment tots los pecats, y circumstancias mentat, pobre, y despreciat.

as de aquells: y guarirse be, que lo con *Setenament* elegesca home a ell con- fel-

gruas, y disposadas, en las quals pugue orar, y exercitarse sens turbacio, ço es en la primera vigilia de la nit, y en la alba, perque aqueit temps es de mes silenci, y mes congruo.

Oratoriam antes que entre en lo Oratori expellesca ab todas las suas forces, y apart de si mateix totas las peruersas, e inutills cogitacions, y mundanals negociis, perque de veritat torben molt, y empatxen la anima en las suas meditacions.

Novenament quant entrara en lo Oratori fassa tres reverencias: La primera sia grã inclinacio, e la qual vulla reputar a si mateix, que es petit: La segona sia major inclinacio ab genuflexio, reputat se a si mateix menor: La tercera sera molt gran, y ab postracio en lo lloc ahont romendra per fer el seu exercici, y assi se reputara a si mateix devant de Deu que no es res.

Desenament despres ques sera posturat, y haura besada la terra, alsera lo cap estant

stant ab los jonolls en terra, y ferscha la seu al front, en la boca, y en dret lo cordient: *Per lo Señal de la creu, de tots los meus inimics alliberaume Señor meu.*

Despres invocara lo adjutori divinal dient: *O Glorios Deu meu enten prestamēt Señor en lo adjutori meu.* Y aquesta manera de entrar en lo Oratori, segons es dit, se deu observar molt reverētment sempre que vulla fer oracio, y exercitarse.

Capitol III. Lo qual tracte com lo fonament de aquest exercici es anomenat Recordacio, lo qual es en tres maneres.

CONve empero diligentment entendre que tot aquest exercici de la Creu esta fundat sobre aquest terme, *Recordacio*. La raho es, perque tota nosstra meditacio, y consideracio, o recordacio [perque aquestos noms prenc assi per vn mateix significat] es vna continua ocupacio, o molt sovint meditacio de las cosas vtils, y profitosas: y aquesta recordacio

dacio te dos miraméts, lo primer es d' lasperit Sant: y aquesta sera la *via unitiva* humana, lo segon es de las cosas: y per quant devem sempre redimirnos: te mirament à las cosas humanas de aquestas cosas, y teniles bé nas, es axi en duas maneras, ço es de las dadas métralment, aquest exercici de la mals comesos, ò dels bens comesos: perq̄. reu, es fúdat sobre aquest nō *Recordacio*. tots nostros mals son per comuniō, ò de Y axi com son tres las vias del ex-Deu omisso; y axi es necessaria deploracio de la Creu, ço es *Purgativa*, *Illuminacio* dels viciis, é imploracio del divi *instructiva*, é *Unitiva*, segons havé de racional subsidi, y adjutori: y asso es la primera, axi feré 3. recordaciōs, y cogitaciōs, y recordacio, ò *via purgativa*.

Recordacio de las cosas divinas esia. Y La primera recordacio sera de la axi mateix en duas cosas; primerament *humana iniquitat ofensiva de la Divinitat*; en los beneficis à nosaltres donats per aquesta correspon à la *via purgativa*. lo soberano Principi, com es benèfica segona recordacio sera de la *divinal* de creacio, cōservacio, recreacio, expecta *redat ofensiva de la veritat*: y aquesta ciō à penitècia, excitacio à bé obrar, y virtut correspon à la *via illuminativa*. La tertiofamét: aquesta sera la *via illuminativa*. era recordacio sera de la *fontal bondat* Segonament la Recordacio de las cosas *conversiva de la nostra voluntat*: y aquesta sas divinas es meditar la essencia divina correspon à la *via unitiva*.

en lo seu ser fontal, y dignitats, axi cō Empero per major especificacio habondat, grandesa, potencia, sapiencia, y clemencia, justicia, y axi de las altres cosas de notat lo exercici, ques deu fer en la dignitats divinals; y per aquestas considerat las Personas divinas Pare, y fill, y *que es deu fer en la alba*. Y es axi que

en lo vespre, y en lo mati tot lo exercici, y oracio deu fer fet mentalment ab suspirs, y gemechs, y llagrimas, sens dir res de boca. Primerament dons en orde sera posat lo exercici de la *via purgatiua* en la primera vigilia de la nit: y enten assi que en cada hora, sia, ò de mati, ó de vespre sien sempre fetas las reverencias, é invocat lo adjutori diuinal, conforme havem dit en el fi del Capitol precedent: y axi en lo cap inclinat, ò elevat en alt, segons la gracia, que Deu li fera, dira devotament, despres de las ditas reverencias, la seguent oracio clarament, y mentalment, en que confesse, y demostre à si mateix ser vertader catolic.

Yo miserable pecador pos los jonolls humilment del meu cor, y del meu cos en terra devant la Altissima Trinitat de las Personas Divinas, y adore al Pare, al Fill, y al Esperit Sant. Ador al Pare no engendrat, Criador de totas cosas visibles, é invisibles. Ador à Iesus Fill de

de Deu viu, Señor meu concebut per obra del Esperit Sant, nat de Maria Verge, crucificat, mort, sepultat, devallat en los Inferns deslliurant los catus, resuscitat lo tercer dia de mort, pujant als Cels, seyent à la dreta part de Deu lo Pare, esdevenidor al juy final à judicar tots los homens en la Resurreccio general. Ador à lo Esperit Sant proceint del Pare, y del Fill: empero en aquesta Trinitat de Personas ador vna essencia Divina, vn sol, y ver Deu regnant, al qual es deguda tota honra, gloria, y benedictio per tots temps. Amen.

Cap. IV. En lo qual se tracte la via purgatiua, la qual se deu fer en la primera vigilia de la nit.

CVMplida la preparacio, y la forma de las reverencias de orar, y exercitarse el devot Christia, posarem lo exercici: y primerament lo que deu fer en la primera vigilia de la nit en la forma ques seguex. Lo peccador

dor se constituex devant de Deu, axi com devant lo jutje ordinari es constituit lo malfactor ja convençut: y *mentalment se presente à Iesuchrist assentat en una cadira*, lo qual te en la ma dreta vna espasa treta, y nuay en la ma esquerra te vn libre vbert, enel qual lo peccador llitx, veu, y remire clarament tots los seus pecats, segons podeu pendre exempla en la figura del tribunal de justicia, q̄ ahi mentalmēt se considerara.

TRIBUNAL DE JUSTICIA,

Per la via Purgativa.

Y à las horas axi remirant dita figura convertira lo seu enteniment sobre la paraula *Recordacio*, y mentalment ab sospirs dira: Recordet ara, ò anima mia de la tua propria iniquitat ofensiva de la Divinal magestat, y recordant cride, y cridant digues: O Paternal pietat dels fills desleals miserativa, entre los quals, jo som lo mes desleal, y mes miserable. Certament yo em

recor-

recorde de totas las mias abominacions y vetx en mi los meus defalliments. Lo primer es omissio: O mesqui, y be torn miserable! y quants bens he dexats, los quals podia haver fets! Perque vos Señor me donaveu lloc, y temps, y me excitaveu á ben obrar, y yo vil peccador postposave à vos Señor, y menpreave las volstras vocacions, y las amonestacions de aquells, qui me amonestaven à fer be; y axi yo he perdut tot lo temps de la mia mala vida.

Lo segon defalliment es comissio: per cert Señor axi es, que si yo vull recordar tota la mia pessima, y molt criminosa vida, de aquell instant, en que per el sagrat baptisma que rebi, vos Señor per los merits de la excellent Passio de Iesus me perdonareu lo grave crimen original, fins en aquest temps present, yo en mi no trobe res, sino molts, é infinits defalliments per mi mesqui comesos en gran ofensa vostra, molt amat Señor, y en grave detri-

ment

ment, y op-obi sempiternal de la mia mesquina anima. Perque quant me recort de tots los meus pecats, clarament vetx tres cosas: Primerament dels pecats multitud: segonament dels pecats magnitud: tercerament dels pecats turpitud.

1. Per raho de la multitud conec clarament q̄ yo sō aquell, qui he pecat sobre tots los homens del mon: perque los meus pecats son mes que los grans de arena del mar, perçoq̄ noy ha llinatge, ni especie de pecats que molt mes vilment dels altres pecadors no haze comesos. O lo meu amat Señor, y quantes vegades, y en quantes maneras vos he ofes: ya, ya per ceit no som digna de ser anomenat ill vostro, perque infinidament vos he ofes.

2. Per raho de la magnitud, vertaderament Señor conec que los meus pecats contenen infinida magnitud; y perço Señor som tot en ofensa vostra, qui sou infinit en bondat, grandesa, saviesa, y axi de las altres dignitats; per

que

que tanta, y tant gran es la ofensa, com es grā el qui es ofes; y com vos Altissimi Señor en tot vostro ser siau infinit, la ofensa, que yo mesqui he feta contra vostra grandesa, es infinida.

3. Per raho de la turpitud vetx que som fet no tant solament immundo, pero encare tot som immundicia, y som com vnas latrinas de immundicias, de hont ix fetor, y pudor intollerable, la qual corromp lo ayre, y encare a tota la naturalesa humana. Vertaderament ara puc dir que som fet habitacio de demonis: yo som verme, y pudor del mō, oprobi, y confusio de tota la religio christiana: som mes vil que drap de fembra iusio. O dons ab quina cara gosare venir devant de vos Señor! O ab quins vlls gosare, ni podre remirar tanta magestat, quantre de mi justissimament irada:

Dons amat Señor devant la vostra cara yo estic confus, y envergoñit, axi com lo lladre, qui es pres

en lo furt en las suas mans: y axi miserable de mi mesqui que fere? perque si lo just apenas se salvara, yo qui infidament iom injust, ahont aparaxere! Gravement me clam de mi mateix, y quant pens lo referit, ço es que lo just apenas se salvara, tot tremol, y las mias entrañas se remouen totas, en tant que rest per defallir. Empero no del esperarare Señor de la vostra soberana clemencia, per cest no; perque *de la misericordia del Señor meu es plena la terra*: Doní eternalmēt las misericordias del meu amat Señor catare, é invocare. Y p otra raho ara de presēt pos los jonolls del meu cor en terra, devāt la cara del Pare dñi meu amat Señor Iesu-christ, del qual tota Paternitat é lo cel, y é la terra es anomenada, di-ét ab cor doloros: peccat he Señor, ò mesqui, que gravement he peccat, y la mia iniquitat yo la conec; perço suplicant vos, molt amat Señor deman quem perdoneu las mias iniquitats. O mon amat Señor, y Deu perdonaume, y no refer-

veu-

veu à mi los meus peccats, perço que ab aquells juntament nom condemneu eternalment: mes antes Señor, segons la vostra infinida misericordia, à mi indigna salveu, y yo lloarvoshe p tot temps, amē: perque à lloarvos tota la virtut dels cels se emplea, perço que, à vos es deguda benedictio, y claredad, y saviesa per tot temps. Amen.

Empero per quant me vetx totalmēt indigna de estar devant del vostro conspecte de tota grandesa, y de tota reverencia, girare los meus vlls à la verge Maria, despres de Deu soberanament piadola, y mare del meu amat Señor Iesus, la qual se, y iom ben cert que es molt misericordiola, posirarme, y llançarme als seus peus, y molt reverentment los besare: y si ella nom permet quels hi bes per raho de la mia total indignitat, y vilesa, y ella sia tabernacle de la divinitat, al qual yo nom deca acostar, y menostocar, à las horas besare la terra, q; los seus peus han trepitgades, y puis som cert q;

B

ella

ella es molt misericordiosa, nom alçare de terra, nim partire dels seus peus fins que ly haje ditas paraules molt dolorosas, peraque sia inclinada à pregar per mi pecador miserable; de tot be, y de tots los bens desemperat, y cridare devant del seu dols conspecta dient.

O Mare de Deu molt Santa, si vos, qui sou molt humil, vos inclinau devant la magestad Divina per mi, qui som grã pecador, y molt superbo, y pitjor que tots los altres pecadors, inclinarisc ha tambe tota la cort celestial, y tots los benaventurats esperits dient à Nostre Señor Deu: Incline Señor las orellas de la tua soberana pietat à las peticions, y suplicas de la tua Santissima mare: certament ella es molt digna, que per lo seu conspecta, y amor sia donada anel qui te necessita gracia, y benedictio, anel malalt, y lepros curacio, y an el criminos remissio

O verge molt piedosa, si yo sō molt indigna fill, vos sou mare molt digne!

yo

yo som molt superbo, vos sou molt humil: si yo tot prudent, vos tota molt olorosa, y suave: si yo immundo, vos Señora mundissima: si yo carnal, y luxurios, vos verge castissima; si yo gran pecador, vos Señora molt santissima: ans perço que mes vertaderament parle, dic que vos sou santedat creada, de la qual lo fill de Deu ha pres humanitat: dons vos qui sou molt piedosa, y molt lliberal, no siau en mi avara, ans mostrau que sou mare de Deu. Suplic vos verge molt reverent per totas las dolors, las quals per molt tervent amor de vostre fill sufrireu, vuliau per mi miserable, y desemperat entcedir, y alcãçarme gracia, y misericordia del Señor per la fuyta de Egipte, per la perdicio del vostre amat fill en aquells tres dias que estigue disputant ab los Doctores en el temple, per la denunciacio quant lo aportaven à la mort, per lo despullament delas vestiduras fet al peu de la creu, per aquella paraula molt amargosa, q; penjant en la creu

B2

vos

vos digue, aço es, *Febra vet equi ton fill*, dient ho de Sanct Iuan, per lo abaurament de fel, y vinagre, per la vulneracio feta del colp de la llança en lo seu costat dret, per la deposicio del seu glorios cos sobre los vostros braços. Y assi en aquest lloc eitare posturat devant los vostros peus, y de aqui no me apartare fins q; verga molt amada, y molt Santa me ajude la vostra pietat. O molt Santa mare, y engendradora del meu Señor, y amat Iesus, Maria verge, à la vostre humil virtut, y molt singular gracia encoman la mia anima, y lo meu cos, y tots los actes meus, y tota la mia vida are, y per tot temps. Amen.

Cap. V. en lo qual es tracta de la via illuminativa, y lo exercici dels beneficis donats à nosaltres per la Divinal Bondat.

Cumplida dons la via purgativa de la primera vigilia dela nit, la ani-

ma girar la sua inteiligècia sobre lo dit terme *Recordacio*, axi com á fonament de tot lo exercici. Y axi se constituirà à si mateix lo pecador devant la creu en el monte calvari en esperit, considerar-seha vn poc lluny, axi com à indigne de estar prop de la creu. Y à las horas ab gran attencio, y dolorosos suspirs digamentalment. Recorde altre vegade, y ferventment ara, ó anima mia, *la divinal claredat ostensiva de la veritat*, y recordant digues. O celestial claredat de las potencias intellectualls illuminativa, recortme, molt amat Señor dels beneficis, que per vostra clemencia me havcu donats: y casi parlant ab lo crucifici mentalment ab suspirs, y gemechs digues. O celestial Señor, y amoros Iesus donador de tots los bens: yo he rebut de vos tans grans beneficis, que nigu altre, Señor, sino vos me podia donar; perque en cadahu dels beneficis vetx infinita potencia, infinita sapiencia, y soberana clemencia de vos abundos donador.

Y primerament poderos Señor me haveu donat noble ser, perq̄ me haveu criat à imatge, y semblança vostra molt poderosament. Segonament abundos Señor me haveu conservat, y sustentat abundoisment. Tercerament poderos Señor me haveu ab la vostra virginal sanc, y morint en creu redemit, y recreat molt poderosament. Quartament benigna, y valeros Señor me haveu esperat llarc temps peraque me convertis á vos, y fes penitencia de mos peccats, quem sufrireu pacientment. Quintament dols, y amoros Señor me haveu excitat, y cridat ab las vostras, tantas inspiracions à fer obras virtuosas amorosament. Y axi com me haveu donat aquestos molt nobles bens, he rabut molts altres, dels quals glorios Señor à vos sia donada alabança, y gloria, y benedictio. O molt amable Señor, y quant sō content de vos per tals, y tants beneficis! O, y qual sera aquell, qui me ajudara à fer gracias à vos Señor de tant excel-

excellents beneficis! tot estic suspes, y vull ab tot mon cor donarme à vos per alabarvos, molt lloable Señor Invocare tota la cort dels Ciutadans de Paradis que per mi à vos Señor fassen gracias, donen alabanças, y benedictions per tot temps.

Empero Señor, si vn poc me voleu escoltar, girarme à mi mateix, y recordar la mia soberga malicia, y desmoderada ingratitude quantra vos Señor, y quantra los referits beneficis. O si directament, y ab sinceritat vull recordar la mia ingratitude, y malicia, ya, ya no gosare los meus vlls enves del cel, ni enves de la gloriosa creu alçar. Dons posare la mia boca sobre la terra, y sobre la pols, y accessiarme de oprobis.

O molt dols, y amat Señor ab quins vlls vos podre mirar? perque yo som aquell traïdor quius he renagat, blasfemat, menyspreat, flagellat, y crucificat, per quant sōm estat causa de tota la vostra passio, y dolorosa mort. Verdadera-

ment yo he comes crimen de lesa magestat per las mias grans, y multiplicades abominacions, las quals pujen fins la altitut del cel en ofensa de Deu, y gran confusio mia, porque yo som aquell vil pecador, qui de tots los ingrats som el mayor, delmoderadamente de tots los beneficis oblidat.

Y primerament só molt ingrati del benefici de creacio, porque aquell totalment he oblidat: no vos he feta aquella honor, ni donada aquella alabança que devia, y hauria pogut donar: ansbe axi com à bestia salvatge, y fera som fet de tots los animals irracionals, mes, irracionai, no usant gens de raho.

Segonament del benefici de conservacio som molt ingrati, porque vos Señor me haveu conservat, y sustentat abundantament, y yo torpe, y pereros he oblidat, y postposat à vos Señor; y en aïso som fet de tots los pecados el pitjor.

Tercerament del benefici de recreacio som estat molt ingrati, per que com

yo sia ben certificat que vos, molt amat Señor, per mi vil pecador haveu sufrida molt cruel, y dolorosa passio, morint en la creu, yo no men som gens recordat, ni de la vostra passio he tingut alguna memoria, ni fet reverencia à la vostra soberana Magestat, per tot lo qual conec, y atorc, que de tots los infacels, yo som lo mes infael, y traidor.

Quartament del benefici de la expectacio som estat molt ingrati, porque vos Señor molt pacientment me esperaveu de dia, en dia quem convertis à vos, y prolongavcume lo temps en que pecave, y ab tot axo yo nom convertia à vos, an prolongave lo temps en la mia iniquitat multiplicant tots lo dias las mias abominacions, y ab tota soltura, y desenfrenadament anave perpetrant tota manera de pecats, en tant que si eternalment yo vivia, eternalment yo à vos, mon amat Señor, ofendria, porque atorgue, y conec: que de tots los mals pecados, yo som lo mes mal, y mes gran pecador.

Quintament del benefici de excitacio, y vocacio à ben obrar, yo som estat ingratiſſim, perque per la mia propria malicia he resistit à las voſtras tantas inſpiracions, y he resistit an a quells, qui me excitaven, y exortaven à fer bonas obras, donant me bons consells, y virtuosos: Y encare, lo que es mes condemnable cosa, devant la voſtra presencia, y devãt la presencia del Angel bo, no he temut, ni tingut vergoña de fer moltas vileſas, y grans abominacions, las quals devant vn altre pecador, à mi mateix semblant no hauria comesas: y en tots los meus actes, y pecats yo meiqui he excitada la voſtra ira.

O Pare meu molt amat estava el voſtro furor, y la voſtra indignacio quantra de mi per castigar las mias abominacions, y yo en la mateixa ocaſio, com à obstinat som fet pitjor que los demenis. O meiqui, y qui me perdona! O piedos señor escoltaume vn poc pacientment, y parlare en cara quantra

de

de mi mateix dient: yo som aquell mes grã pecador de tots los altres, qui de tots los elements som fet mes miserable, perque som mes dur que la terra, y que las pedras per falta de caritat; som mes moll, y mes flac que le aigue; y en carnalitat som mes lleuger que lo vent p la mia gran vanitat; som mes calent que lo foc per la mia gran cobdicia, p q axi cõ lo foc transforme en si las cosas combustibles, axi yo tot allo, que he fet, convertia, y he convertit à mi, atribuint-ho tot à la mia honra, y vileſa: empero en ninguna manera, ni forma yo no puc conexas que tingue alguna virtut, lino tots vicis, y som fet pudor, y feces del mon. Per esta raho puc concioure que yo som lo pitjor, y mes de testable pecador que tots los altres.

O Dons yo mesqui, y molt miserable que fare, puis que tant he pecat, y tant gravement, y desmoderadamente he ofes à vos infinit Señor! àhont fugire, y en quin lloc me amagare de la presencia

cia

cia de vostra ira y omnipotencia, è indignacio: si yo men puig al cel, los vofros Sants Angels justament men llençaran: si devall à los inferns, los demonis gravement me atormentaran: si me amagen lo mon, tots los elements horriblement me impugneran, perço que de mi vil creatura, per las mias vils operations, fassen cruel venjança per venjar à vos mon amat Señor. Empero en tantas desdixes nom desesperare, per que per gracia de Deu se que fare, y ab lleugercia corrent anire anal refugi dels peccadors, que es la preciosa, y santa creu.

TRIBUNAL de Misericordia,

Per la via illuminativa.

Aqui trobare lo meu amat, y molt misericordios Señor qui te los braços estesos per abraçarme, y te lo cap ya inclinat pera bejar-me, te los peus clauats per esperarme, te lo costat vbert per sustentarme de la sua molt dolça sang, y forsar-me, y embriegarme. Aquest Señor axi atormentat es aqnell, qui neteja

los leprofos, illumine los tenebrosos, accessia los freturosos, y necessitats. Y aqui te acostaras devant la creu dient.

O Pare molt amat, ab tot mon esforços poc, à poc, y casi graponetjant me acostare à la vostra creu, y la abraçare ab cordial dolor, y me accessiare de oprobis, y confusions, y ab tot mon poder me esforçare à plorar tant agrament com podre. Plorant plorare, y ya de aqui avant tota la mia vida no sera sino plor, dol, tristicia, sospirs, gemegs, y senglots: ya nom delitere mes sino en la creu, no caminare sino en la creu, no mirare sino la creu, no escoltare sino paraules de la creu, no reposare sino en la creu gloriosa. O, y quim donera font de llagrimas als meus vils pera continuamente plorar de bax de la creu, ya de qui avant no me apartare de la creu, perque en ella penje lo meu refugi, y tota la mia verdadera fe, y firme esperança: ni los Angels de Deu me podran moure, ni apartar de la creu, ans me

me ajudaran, y los meus inimics tots se espanteran, tremoleran, y alluñeran-se de mi

Estant yo debax de la creu suplic ab cor ploros, amarc, y doloros à vos molt alt, y amat Pare de misericordias, que vullau tots los meus crimens, è iniquitats borrar, y anullar: A vos alse los me⁹ plorosos vlls, dols Samarita, qui ab la vostra sanc virginal mundativa de tot crim vullau las mias susiedats rentar: A vos inclin totas las mias dolorosas paraulas, Rey de cel, y terra quem vullau tot illuminar, y per vertader amor en vos transformar. Pejarmene dons en la creu, tirāt me vos, y atrahent Pare molt amat, y ab tot lo meu esfors entrare mentalment dins la molt preciosa nafre del vostre costat: Y vos dols, y molt amable Señor Iesus, esperança mia, y refugi meu molt estimat enbriegarme de la vostra virginal sanc, y despres que del vostre amor sere ple cridare fortment, y dire.

Mer-

Merce hajau de mi Señor, merce hajau de mi: O piedos Señor perdonaume, perque en vos confie, y ha confiat la mia anima; y per esta causa, y raho esperar en la ombre de las vostras alas, las quals son Divinitat, y humanitat: per ia Divinitat me podeu perdonar, y per la humanitat me deveu perdonar. Ya dons nom partire, ni me apartare de la creu fins que sia transpassade, y sia borrade la mia iniquitat, perque yo cridare fortment à vos molt alt Señor dient. O molt clement, y piedos Señor nom reprengau en lo vostro furor, ni me redarguiscau en la vostra ira, mes antes hajau merce demi Sr, merce hajau de mi Señor, perdonantme totas las mies iniquitats, que cert malalt som, y ple de maldats. O dons soberano metje de tota enfermedat, curau totas las mies nafres, y limpiau totas las mies brutors, susiedats, è iniquitats. O Señor girau vn poc la vostra dolça cara enves de mi mesqui. O mon amat Señor con-

vertiu-

vertiu vos vn poc, y deslliurau la mia
 ànima de tota iniquitat, perque en vos
 tinc veritadcia, y ferme esperança, he
 esperat, y confiat. Dons Señor nom cõ-
 fongau eternalment per ciuel comdẽ-
 nacio; perque si be es veritat, que yo
 he comes culpas, per las quals justament
 me pugau comdemnar, vos omnipotent
 Señor no haveu perdut lo poder, ni lo
 voler, en que acostumau de salvar. Dõs
 Señor ab la vostra justicia allibera me
 de tots mals, y vřau en mi de la justicia
 que vřareu quant digueren an el lladre,
 quius demanà perdo; *Vny seras en mi en
 paradís.* Inclinau dõs Señor, y Deu meu
 las orelas de la vostra santa, y piadosa
 Deitat, y oiu, è oint escoltau la veu de
 la mia deprecacio. Caytau Glorios Se-
 ñor antes que yo defallesca, pera que
 me deslliureu; perque vos sou la mia
 fortaleza, y lo meu refugi esta en las
 vostras molt piadosas mans, en las quals
 encomane lo meu esperit, y tot lo meu
 ser are, y eternalment. Amen.

Cap-

Cap. VI. en lo qual es tractada la Via Vni-
 tiva. la qual deu ser exercitada en las
 cosas, que convener a Deu en lo seu
 fontal ser, y en lo seu obrar, y
 en los seus Judicis in-
 fallibles.

Despres que lo pecador haura cami-
 nat per las duas vias demunt ditas,
 ço es *Purgativa, è Illuminativa*, meditant
 en si mateix, ab tot lo seu esfors alçarà la
 sua anima sobre si mateixa tant, quant
 Deu li donerà gracia, y poder ab puja-
 ment, y assenso cordial, y amoros dient
 ab cor humil, y devot: *Portaume Señor
 en la vostra carrera, perço que yo pugue en-
 trar en la vostra caritat, y veritat, y que lo
 meu cor se alegre iement a vos.* Y pera que
 mes purament, y mes vertaderament pu-
 gue contemplar, y recordar se de Deu,
 constituint se el pecador a si mateix, cõ
 a present devant la Cadira de la Divi-
 nal Magestat, y gloriosa hermosura

C

Tro-

TRONO DE SYMMA BONDAT,

Per la Via Vnitiva.

casti arrebatat, y fora de si, mirat lo amor immenso de Deu glorios dirà: Recordet ò anima mia, are molt mes ardentmèt, y ab major fervor, recordet de la fontal bondat Divina attractiva, y conversiva de la voluntat; y recordant digue, tirat ya el pecador en Deu, y elevat: O fontal bõ dat dels animals racionals bonificativa, convertiume Señor tot en vos mateix, transformant me per amor casti, y molt pur. La anima dons ya purgada, è illuminada molt cautelosament remire ver taderament, y sens dupta algu à Deu en sine maneras: Primerament en tota criatura temporal: Segonament en tota anima racional: Tercerament en son ser divinal: Quartament en tota sa dignitat fontal: Quintament en son obrar potencial. Y si perfectament en aquestas sine maneras lo home pense en Deu, à las horas sera en verdadera contemplacio, y veura clarament, y sens dubita-

cio

cio la perfectio de Deu, en que medite.

Y Primerament contemplara à Deu en tota criatura temporal: y de aquesta clarament collegira, y veura en Deu Trinitat de personas; perq com en las criaturas temporals se troben tres cosas, ço es pes, nombre, y mesura. Per lo pes es entesa tota criatura situada en sò lloc, la qual p sa naturalesa es inclinada a nel tal lloc, com à son terme final. Per lo nombre tota criatura es distincta la vna de la altra. Per la mesura tota criatura es limitada en son ser. Per raho de asso veu el contemplatiu en la criatura tres cosas, ço es substancia, virtut, y operacio. Vehent asso la anima clarament se eleva sobre si mateixa, y enten en Deu potentia productiva, la qual atribuex a nel Pare, qui es potentia creativa de substancia, posant aquella en pes, ço es en sò terme final. Veu axi mateix, y enten en Deu sabiduria regulativa, la qual atribuex a nel Fill, qui es sabiduria ordenativa y distinctiva de las criaturas, posant en

C2

aque

aquellas virtuts. Entē tambe en lo matex Deu *benavolencia conservativa de totas las cosas*, donant los al ben obrar, la qual atribuex al Esperit Sant, qui es clemēcia, y benevolencia. Alçes despres la anima, y puje mes remirant las cosas, q̄ Deu per la potencia, sapiencia, y benavolencia ha produidas, y diu: yo vos alab, y magnific, Divino Señor, y vos confes omnipotent, trino en personas, y vn en essencia tan solament.

Segonament contemplara à Deu en tota anima racional desta manera: La anima ame à si matexa, empero es cosa certa que ella nos podria amar si nos conexia, ni se conexeria à si matexa, si de si matexa nos recordava, perque la potencia intellectiva no enten res, sino allò que es present en la memoria, da hont nax la intelligencia: Y certa cosa es que de la memoria nax la intelligēcia, ò noticia, perque à las horas entenem nosaltres, quant la similitut, qui es en la memoria, resulte en lo enteniment, la qual

simi-

similitut resultada, ò produida es anomenada noticia, ò paraula: y à las horas quant la noticia es produida de la memoria; de aquesta, y de la intelligēcia proceyex, y es espirat lo amor, axi cō à iligam de las dos potencias: empero aquestas potencias en la criatura, y no los actes produits per ellas son en si matexas consubstancials, é iguals en lo seu ser; y no son totas tres, ço es memoria, enteniment, y voluntat, sino vna matexa anima. Entenen doncs la anima de si matexa que es criatura feta à imatge, y semblança del criador, puje en la consideracio molt alt, y veu que Deu, qui es soberano principi, com sia soberanament perfect, te memoria, enteniment, y voluntat; y per consequent produex noticia, ò paraula, y amor molt mes perfectament que la nostra anima; perque en Deu es la noticia viva, eterna, perfectissima; y axi matex lo amor.

Y note assi que per raho de aquesta tan alta elevacio es feta reformacio de

c3

la

la anima per tres virtuts, ço es que per aquestas es purgada del Pare, illuminada del Fill, y p lo Esperit S. transformada, tenint verdadera fe, esperança certa, y fervorosa caritat; porque es purgada p la potencia del Pare, y axi reb verdadera fe sens error: es illuminada per la sabiduria del Fill, qui es llum, y replendor de la paternal gloria, y axi reb esperança ferma, sens dubta, ni temor: es per amor transformada per la clemencia del Esperit S. y axi reb caritat, - amant s'es contradicció ab gran fervor.

Tercerament contemplara à Deu N. Sr. en lo seu ser Divinal: y en aquesta manera veu la anima que tota cosa, qui te ser actual; ò te aquest de si mateixa, ò de altri, y per altri, y no de si mateixa; porque noy ha cosa que pugua produir-se à si mateixa: y es la raho, porque tindria ser antes que fos, y axi tindria ser y no tindria ser, lo qual de tot en tot es impossible, com sia manifesta contradicció. Conve doncs de necessitat que sia

vn principi eternal, no creat per altres; porque en tot temps la anima investigaria, y cercaria fins que arribas an el Principi etern, no principiat en temps. Y aquest es el principi de totas las criaturas produidas en temps, el qual es etern immutable, vivent, incorruptible, y es anomenat Deu, el qual es primera causa productiva, y conservativa de tota cosa criada; en tant que si aquest radical principi no era, res no seria: y ninguna cosa pot ser considerada millor, y mes perfecta que aquest principi, porque es en si soberana perfectio.

Quartament la anima contéplara à Deu, qui es aquest demunt dit principi, en tota la sua dignitat fontal. Dic en singular, dignitat fontal, porque si be es veritat que tota perfectio soberanament sic en Deu, empero las perfections no fan en Deu, nombre per vnio, ni per informacio, ni per augmentacio; porque tot lo que es en Deu, essencialment es Deu; empero segons los effectes per el mateix

Deu produits se son verietjats, ò distinguis los noms de las suas magnificas dignitats, axi com bondat, grãdesa, sabiduria, potencia, eternitat, veritat, y axi de altres in numerables dignitats.

Allada la anima totalment, y pujada é aquest soberano principi veu soberana, y eterna potencia; de hont inferex per raho que tot quant es de perfectio en la criatura, es soberanament, y eminentment en lo Criador. Com dons la criatura produesque semblant de semblant, lo criador, qui es molt mes noble, é infinit en potencia, produex semblant de semblant en vnitat de essencia: perque de soberana, y eterna potencia deu ser produit soberana, y eterna persona, per que de altre manera seria frustranca la tal potencia. Aquest tal produit etern no pot ser criatura temporal, y variable, y fora de Deu, sino que ha de ser en Deu mateix; y aquest es lo Fill, el qual es produit del Pare, no com de causa material, sino com de principi original; perque en

las

las Divinas perionas la vna no es causa de la altra, sino fontal principi; no que lo Fill tenga començament temporal, com lo tenen las criaturas, ans be es produit, y engendrat per lo Pare eternalment.

Veum es la anima en Deu soberana bondat, y per consequent difusiva, ò comunicativa, perque el bo es per natural raho difusiu de si mateix! Com dons lo Pare sia bo, es necessari que de la sua bondat proceyesque emanacio jocundissima, ò soberana delectatio, la qual es p manera de benignitat, y lliberalitat: y aquesta emanacio es amor, el qual amor es lo Esperit Sant proceint del Pare, y del Fill. Yes axi q aquestas tres perionas en la Santa Trinitat son iguals en eternitat, en magnitut, en potestat, y demes perfections.

Quintament la anima cõtemplara à Deu en lo seu obrar potencial: y assi se cleve tota, com à obsorta, y veu à Deu en aquesta manera, ço es com vn llum, el

cs

qual

qual es viu, no empero corporal, sino espí-
ritual, lo qual esta dintre totas las cria-
turas, y fora de totas las criaturas; sobre
aquellas, y bax de aquellas. Y aquest llú-
qui viu, es tot potencia, perque produ-
ex totas las cosas, y conserve sens muta-
cio de ell mateix: es soberana prudencia
perque totas las cosas ordene, y governa:
es soberana sabidaria, à la qual ningú-
na cosa esta amagada, perque totas las
cosas li son manifestas, per secretas que
sien. Y assi la anima se alie ab gran ad-
miracio remirant los judicis divinals,
la justicia, la clemencia, la potencia. Veu
los Angels, y los Benavéturats ser per a-
quest tant glorios. Deu glorificats. Veu
la justicia de aquest soberano Deu en
los cõdemnats ser exercitada. Veu la cle-
mencia de aquest Divino Señor esperant
à los pecadors, excitant los, y atrahent
los continuadament à verdadera peni-
tencia, y deguda satisfaccio. Y enten la
anima en lo dit llum, el resplendor de a-
quell ser lo Fill, y el calor ser lo Espe-

rit Sant; y axi com lo dit llum es vna
sola, y simplicissima substancia ab plura-
lidad de propietats distinctivas, de res-
plendor, y calor; axi es Deu en lo seu
ser essencial en vnitat de essencia, y plu-
ralitat de personas. Y axi la anima veu
que Deu esta è si mateix, en lo seu obrar,
y en los seus judicis, y que se exercite
en si mateix soberanament bo, y amoros,
y per consequent soberanament amable.

Y assi la anima se transforme per a-
mor, y ya no vol, ni veu, ni ou, ni enté
ni recorde, ni ame sino aquest soberano
be; y estant tota sobre si mateixa desitje
tota estar absorpta, y transformada en a-
quest soberano be, y es li molt doloros
que de aquest se tengue de sepearar per
ninguna cosa, y crida ab gran fervor
dient: O quant es bona cosa, y molt su-
ave pera mi acostarme á Deu: ya de a-
qui avant, encara que em mat, yo es-
perare en ell, y no confiare sino del
meu amabilissim Señor. O Señor, y com
seu suave, y soberanament benigne: Y

assi descansa, y repose ab fermedat la anima, y ya en avant no vol mes pecar per sol lo amor de son amat. En son obrar lo veu soberanement poderos, y admirable, vehent la multitud, la hermosura, la grandesa de las criaturas; las composicions de aquellas, y las suas operations, axi dels cosos superiors celestials, com dels inferiors terrenals; y en cada vna de aquellas alabe, y magnifique lo factor, conservador, y ordenador de aquellas, vehent que el produir tantas, y tals cosas, necessariamente es fet per lo soberano principi, y no pot ser fet per altre, puisque en aso se requirex omnipotencia, omniscapientia, y summa clemencia, las quais dignitats son tan solament en lo primer principi, un sol Deu infinit.

En lo seu judici veu la anima à Deu soberanament just, y rigoros; y axi se dexa caure, y se abaxe tota, y torne en si mateixa; y veu quant susia es, y molt vil per raho dels pecats, que te presents;

y que per res ella no es digne de citar devant la magestat de Deu. Y à las horas ab los vlls baxos tota envergonida suspire fort, y agrement; plora, y playnse dient ab doloros crit mentalment. O fontal bondat bonificativa de las animas racionales! Vos Señor dels injusts feu justs justificant aquells; linpia, y rentau als immunds, y santificau als pecados! O Sr. si á mi tant vil, y tant mal voleu alçar, y bonificar, requirint de part mia alguna justicia, veysme aqui Señor que tot sò injust: si requiriu en mi mundicia, y limpieza, tot som fet immundo, y llebros, perque la mia anima no tan solament es pecadora, pero encara es tota pecar, per que las potencias de aquella no han fet may sino pecar: los meus sentits, ab tota la mia anima han sempre servit à la susia carn pera pecar.

O Señor quantas son las ofensas, y quant graves que yo he fetas è tots los dias y nits de la mia mala, y criminosa vida quantre vostra infinida clemencia, y

magestat. Y encare mes Señor yo he ofes á totas las criaturas, per ço que vos he ofes á vos, qui sou son criador. Per raho de tantas ofensas pos la boca en terra, y ab jonolls nuus, y boca terrosa, ab llagrimas, suspirs, y sanglots, casi esmortit devant tant alta magestat, com es la vostra Señor, yo em penet grave-ment ab dolor cordial de totas las ofensas, que yo vill pecador he fetas, y comesas quantra vostra infinida clemencia, per lo meu gran defalliment. O Señor ya nous hagues yo may ofes! O molt amat Señor ya no fos yo nat, porque nous hagues ofes! O Señor si vos nom ajudau, yo em perdre, y morire sens remey. O mesqui, si vos me desempe-rau, yo trist aqui anire, ò aqui em girare, puys no se, ni trop altre tant poderos ni tant piedos Señor com sou vos. O Sr. em penet de tot mō cor, y dic la mia gran, y grave, y desmoderada culpa. O Señor molt amat demã vos perdo ab tot lo meu esfors, y de bon cor. Deman per-

do

do á la dolça humanitat del meu amat Señor Iesus. Deman perço á la molt Reverent mata sua Maria verge. O mara de Deu molt santa, perdonaume per reverencia dela cruel, y dolorosa passio de Iesus fill vostro. O Angel bo, qui em tens en garde, perdonem de tantas ofensas, com he fetas devant tu al teu, y meu Señor. O sant Miquel, Sant Gabriel, Sant Rafel ab tots los Angels, y Archàngels de Paradis, perdonaume. O Sãt Iuã Baptista ab tots los Patriarchas, y Profetas: O Sant Iuan Evangelista ab tots los Apostols: O Sãt Esteua ab tots los Martis: O Santa Cecilia ab totas las Verges: O Pare Sant Francesc, qui aportau los Señals del meu Redemptor, al qual yo mesqui he tant ofes, perdonaume Sants gloriosos: O Magdalena gloriosa, tu quial peu de la creu fores vntada ab la Sanc. preciosa del meu Señor, ab tots los Sants, y Sãtas de Paradis, perdonaume.

Retorn á vos Señor, del qual nom vull, ni em puc apartar, suplicant vos, ó

molt

molt dols Señor quē perdoneu. O Señor qui à la dona pecadora postrada als vofros peus, no la avorrireu, ni la apartareu de vos! O Señor qui à la dona adultera acusada del seu peccat devant de vos, no la condemnareu! O Señor à la dona cananea fora delley ajonollada devant los vofros peus, vos no la aviareu, ni la llançareu! O dons mon amat Señor remiraume ab aquells piedosos vlls, ab que mirareu aquestas pecadoras; perque Señor veysme assi anels vofros peus postrat, atribulat, tot ploros, tot doloros, ple de tristitia, y de amargura: Señor perdonau-me, y teniu misericordia de mi mesqui. O Señor puisque nō valen los meus propis merits, perque non tenc algu, invoc aquella dolça sanc de Iesu-Christ voftron fill, la qual per mi peccador es estada escampada en la creu: O dons Señor perdonau-me per la reverencia de voftron fill: Vos sabeu Señor molt be que estant Iesus en la creu tot remullat de sanc, y llagrimas pregāt per

per los peccadors, y demanant vos misericordia, peraque los perdonasseu, vos benigne Señor lo oireu, y perdonareu als homens per la sua reverencia, cō à fill voftron natural. O, Dons Señor per tanta reverencia perdonau-me. O molt amoros Pare, y Señor perdonau-me per la reverencia de la humil Verge Maria, la qual fone tant del voftro agrado, que vos inclinareu à que en ella, y de ella, y dins ella fos encarnat voftron amat Fill. Perdonau-me Señor per la pureza, y bellesa dels Angels. Perdonau-me Señor per tots los merits dels ciutedans de Paradis. Y si aquestas pregarias nom valen per la mia indignitat, invoc en lo meu adjutori que me ajuden à suplicar vos tota la cort dels celestials cortesans de Paradis.

Posme dōs com à pobre, y desesperat à la porta de Paradis, à la manera que estan los pobres à las portas dels homens richs demanant almoyna; y axi

com los leprosos, qui per la sua immū-
 dicia estan vn poc lluny, y no gozē
 parlar, per no inficionar al ayre, axi yo
 postrat en terra, y no parlant de boca,
 sino mentalment ab gran dolor del
 cor, y confusio de la mia cara cridare
 gemegant, y plorant. O vosaltres Sera-
 fins, qui en caritat estau encesos, y
 tots ardents, mogueus, y obligvos el
 gran ardor de amor, qui es en vosal-
 tres perfectament à tenir compassio de
 mi meique miserable, menspreat, y de-
 semperat del meu Señor, y vestro per
 los meus grans pecats, y desmesurada
 desconexensa! Dons prestamet socor-
 reume, intercedint, y suplicant per mi
 pecador devant la presència de la cle-
 mencia divina, peraque mogut à pie-
 tar el Señor per las vestras suplicacions
 ell me perdo totas las mias iniquitats.
 O Angels purissims, y Arcangels de
 qualsevol orde pregau tots per mi pe-
 cador devant la altissima Trinitat de
 persones, y unitat de essencia que
 perd

perdo à mi pecador. O Angel bo, qui
 per la bondat de Deu estas deputat à
 la mia custodia, peraque dones à Deu
 bon compra de mi pecador, ajudaume,
 defensaume, guardaume de tot crimen,
 y ofensa de la bondat divina, peraque
 ab vestra companyia, y de tots los be-
 naventurats juntament pugue posseir
 la eternal felicitat, illoant, y beneint, y
 magnificant á nostron Criador. Invoc
 tots los ciutedans de Paradis, que sien
 en adjutori meu: Sant Iuan Evangelista
 ab tots los Apostols, y ab tots los Mar-
 tirs: Santa Cicilia ab totas las Verges:
 Sant Francesch ab tots los Confessors:
 Santa Magdalena ab tots los continets,
 y tots los innocents, y tots los Sants,
 y Santas de Patadis pregau per mi, pe-
 raque Deu per sola pietat sua, vulla
 inclinar las orellas de la soberana Dei-
 tar en escoltar las mias pregarias, y su-
 plicas, mirant ab los vlls de la sua cle-
 mencia las mias culpas, y aquellas bor-
 rant totalment, y perdonantme per la
 sua omnipotencia. Da Conf:

Confiant dons del adjutori de la molt Reverent Verge Maria, y de tots los Angels, y Sants, y Sãtas de Paradis tornare tot humiliat, y peſtrat devant la mageſtat divina, y ſuplicare dient. O omnipotent, y etern Deu, qui per la vofre inefable omnipotencia, y bõdat haveu donat à noſaltres miserables, y debils, los vofros Sants Angels en custodia, y adjutori quanra los aguayts y parañys dels noſtros inimics! Inclinau Señor las orellas de la voftra pietat à las peticions, y ſuplicas de la humil Verge Maria, y de tots los Sãts, y doname à mi molt indigne ſirvẽt voftro, per la voftra infinida clemencia, y per tots los misteris, y merits de la excellent paſſio de voftron Fill vnigenit Señor meu Iesu-Christ, y per los merits de la glorioſa Verge Maria, y per los misteris Angelicals, y per los merits de tots los vofros Sants, *Via purgativa, illuminativa, y vnitiva*, per ço que ab pura penſa, y verdadera yo pugue veu-

reus

reus, com ſou vertader Deu en vnitat de eſſencia, y Trinitat de personas. Y axi purgat, è illuminat con exẽt vos pugue mes perſerament amarvos, y ſervir, y en la eterna felicitat alabar, magnificar, y beneir en cõpañia de tots los Angels, y Sants de Paradis. Amen.

CAPITOL VII. LO QVAL TRACTE VNA Ordenacio general,

y especial de tots
mo bõns, y mals, y
en Pur-

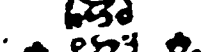

los homens del
de aquells qui ſon

gatorẽ

feta al entorn
gant per tots
orde debaix po-
talmẽt cõſidera-

de la Creu, pre-
aquells, ſegons lo
ſat, que men-
ra lo exercitans.

Cõplidas axi ordenadement las tres
D 3 vias

vias del exercici de la Creu tornara la anima en esperit al peu de la Creu: Y entorn, y baix de la Creu orden mentalment tots los homés del mó, axi morts, com vius; iustos, y pecadors, amics, y inimics. Y primerament entre la Creu, y ell mateix constituira los homés vius justos, y pecadors; amics, y inimics. Segonament a la part dreta de la Creu constituira al bras Ecclesiastic, y Regidors de las animas. Tercerament a la part esquerra lo bras seglar, y Princeps del segle. Quartament de tras de la Creu las animas de Purgatori ordenadament, ço es de aquells, qui son morts en esta vida ab confiança que las suas animas estan en camí de salvacio, y tal vegada en el Purgatori; axi cõ el Pare, Mare, Parents, Amics, ò de aquells, qui se son encomenats en las suas oraciõs; y generalment tots los benefactors, y facts diffunts. Quintament, despres de las animas de Purgatori, lluny de tras la Creu constituira tots los infacts, segõs

es representat, demüt, ò devall en sol lo pèsamēt. Y axi cõstituit devall la Creu, com â demostrant a Iesu-Christ tots aquestos, en si mateix pregara atētamēt, segons lo orde que ls hà posats, y cõsiderats, per cada huen particular, y per tots en general, presentant en son entenimēt en especial Pare, Mare, Parēts, Amics, benefactors, tant vius, com mort, y per aquells pregara, axi com pertany a cada hu diēt, elevant, ò alçant lo cap deves lo Crucifici, en persona de la Iglesia.

O Molt amat Señor, y Pare Iesus Crucificat! Veys aqui la Iglesia esposa vostra debaix la Creu postrada, la qual a vos, poderos Señor done, y fa gracias infinidas de tots los beneficis, que haveu donats graciosament a tota la naturalesa humana; axi com es creacio, conservacio, recreacio, justificacio, reprobacio, y salvacio: Y suplique a la vostra fernal clemēcia per la sanc molt preciosa, que haveu desremada, y per

la llei, que à la vostra Esposa haveu donada, per la qual, y no per altra salvar al home; y per la puritat, y reverencia de la Verge Maria Mare vostra, y per los merits de tots los Sants Angels, y de tots los Sants, y Santas de Paradis, y per los sacrificis ques soa oferts, y oferexen à vos tots los dies en la vostra Iglesia catholica romana, que vullau perdonar à tots aquells, qui estan en peccats, entre los quals yo som el molt mes pitjor, y major peccador. Suplique per los qui estan en gracia vostra, que en aquella los conserveu, y aumenteu, peraque mes dignament puguen servir-vos, y alabar. Suplique per tots los Ecclesiastichs, qui tenen cura de animas, quels doneu sabiduria, y prudencia, y altres virtuts per ben regir, y governar las animas, que vos los haveu encomenadas. Suplique per los Priaceps, y Señors temporals, quels vullau donar virtut de discrecio pera ben regir al poble, per vos à ells encomenat, y peraque

bon

ben compra vos se puguen donar. Suplique per las animas, qui parexen en al Purgatori, que per los merits de la vostra gloriosa passio vullau alliberarlas, y treura de aquellas penas, y collocarlas en repos eternal. Suplique per tots los infaelis, peraque coneguen, amen, honren, temen à vos Señor admirable, y amable, y quels vullau comunicar clara intelligencia de vos, qui sou pura veritat; per ço que per tots aquestos sobredits vos siu en tot temps alabar, magnificar, colt, y adorat, y axi en companyia dels Sants Angels siam tots juntament glorificats en la gloria eterna, y felicitat de Paradis. Amen.

Cumplida aquesta general deprecacio el devot Christia estant en aquell mateix lloc debaix la Creu, alsera lo cap, y mirera humilment lo Crucifici, y com estant pera despedirse en aquella hora ab las mans juntas dira. Piedos Señor Iesus fill de Deu viu omnipotent,

vos

vos qui sou resp'èdor de la paternal gloria, en lo qual desijé tots los Angels, y tots los benaventurats mirats; vos qui sou llum, de llum illuminant tots los homens, qui venen en aquest mon: Purgau Señor la mia pensa, è illuminau los meus vills de la intelligècia, y transformau la mia voluntat en amarvos, y en total amor vostro, lligau los meus sentits peraque no puguen mal obrar, y no digue, ó no pugue dir lo meu inimic, antes de la mia mort, que ell ha preualeseut quantre de mi. Alçauvos dons mon amat Señor, y preniu les armes, y escut, è ixiu en adjutori meu, y feriu ab lo vostro coltell aquells, qui em perseguexen, y me embaracé, è impedexen lo amarvos, per ço que no diguen en los seus cors, *Deu ya la desemperat perseguigamlo, y prengamlo, perque no se quil alliber de las nostras mans.*
Psalm 70. 11.

Dons vos molt poderos, y piedos Señor Iesus com siau ferma esperança,

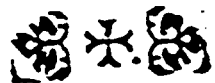
y salut de las animas, confortau la mia anima dientli: *Yo som la tua salut:* per que vos Señor sou la mia illuminacio, y la mia salut, aqui ya de assi en avant yo remare, y aqui ab tot lo meu effors obeyre en tot temps, y ab tot quant yo som, ab tots los meus sentiments seruire. Amantíssim Señor vos sou la mia resurreccio, la mia vida, y la mia salvacio, per la qual yo de tot mal som alliberat: dons piedos Señor tenu misericordia de mi, y beneiume, y manifestau la vostra misericordia, y eterna noticia tenu de mi, peraque mentres som viador, y peregriconegue al caai, qui aporte à lo home à la felicitat eterna. Beneiume Deu meu, beneiume donantme assi gracia purgativa, è illuminativa, è vnitiva, y en la eternal Gloria consumada caritat vnitiva. Amen.

Y assi per gracia de Deu es acabat lo exercici ques deu fer en la primera vigilia de la nit: y encara que aparegue

fer molt llarg, prolix, y estes; ab tot axo

el

el qui te habit, y esta ya ben exercitar en espay de vna hora, ò el mes llarc de vna hora, y mitje lo medite, y passe tot be, y clarament en la extensio, que esta posat. A mes que cade qual per la sua devocio, y segons la gracia rebra del Señor podra mudar moltras oracions, y moltras paraulas, estenent mes, ó confrenint lo exercici, conforme donera lloc la occasio, y temps: perque lo que assi havem escrit es tant solament per manera de vn art fundat sobre aquesta paraula, *Recordacio*, en la qual estan fundades las tres proposicions demunt ditas en el cap. 3. P. 9. de las quals ixen las tres vias, *Purgativa, Illuminativa, y Vnitiva* del exercici de la Santa, y preciosa Creu.

SEGONA

SEGONA PART DEL EXERCICI
De la Santa Creu, que se
ha de fer en la Alba.

CAPITOL VIII. EN LO QVALES TRACTAT lo exercici, que deu ser fet en la Alba per tota la semmana en cada hu dels dies, començant lo dillús, y acabant lo Diumenge.

A Cabat lo exercici de la gloriosa Creu, lo qual deu ser fet en la primera vigilia de la nit per las tres vias, posarem assi lo exercici que deu ser fet continuadement en cade hu dels dies de la semmana en la hora de la alba, per raho de la millor cõgruencia en dit temps: Y axi en cada die de la semmana fetas las ceremonias reverencials en el principi del exercici, setan posades set operacions, ço es set adies, y misteris de la vida de Iesu-Christ. *Primerament* lo Dilluns demati set: *Segonament* Dimars demati altres set, y axi cada die fins lo Diumenge, en que sera disconreguda tota la vida de Iesu-Christ. Y en

cade

eade misteri de la vida del molt amable Iesus sera fet triplicat exercici, ço es de la via *purgativa, illuminativa, é unitiva*: lo qual exercici sera posat cada die llargament per raho dels homens illiterats, y de las donas. Y per quãt los misteris de nostron glorios Redemptor iesus, y de la nostra Redemcio tenen principi en la inefable Encarnacio del Fill de Deu nostron principi reparatiu, sera aquest excellentissim misteri primer tractat en orde.

Cap. IX. En lo qual es tractat lo exercici del Dilluns.

LO Dilluns demati entrara lo devot Christia en son secret Oratori, y fera todas las reverencias, y ceremonias sobreditas en lo principi del exercici de la nit, señantse, è invocant lo adjutori de Deu, adorantlo ab fervor de esperit en la adoracio catholica, ya posada en lo dit principi del exercici de la

la nit, cap. 2 p. 3 Y feras las ditas reverencias, è invocat lo adjutori Divinal, adorat Deu ab adoracio latria, y reverencial convertira tota la sua intelligencia sobre lo dit terme, *Recordacio*, perque vaje seguint los principis en cada acte ya fet, ó que fera, y ques representen estar en presencia del Señor fabricantse llocs, casas, é imatjes, segons los actes demaneras; perque casi en assu esta tot lo propi de aquest art, y dira en esperit. Recordet ara, ò anima mia de la tua propia iniquitat ofensiva de la Divina Magestat, y recordant crida ab dolor aquell mateix Señor, que tantes vegades gravemẽt has ofes, y cridã digues.

O Pare Eternal, pietat bajau dels fills desleals miserativa, entre los quals, ò molt amat Pare, y Señor me veig à mi mateix sobre tots los altres, y molt mes que tots los altres, molt mes desleal, y entre tots los mals el pitjor: Empero piedos Señor vos per vostra soberana benignitat may haveu defisit,

ni cessat, ni desistiu, ni cessau en tot temps de perdonar, y tenir misericordia de tots aquells, los quals ab ferm, y vertader cor se convertexen à vos: Y peraque lliberal Señor de la miserable servitut, y grave captivitat alliberasseu al home, lo qual per sa gran culpa, y defalliment volgue ser com à Deu, vos haveu volgut ser axi com à home prenent nostra fragil, y miserable carn, vuint aquella passible, y mortal ab vos immortal, è impassible. Y encareque per el vostre divino decret lo home per el seu gran defalliment sia estat privat, y tret del Paradis terrenal, è impedit de alcançar la vostra clara visio, y felicitat eterna; ab tot axo no li es estada negada via de penitencia, y remissio dels seus pecats: Com dons fons vinguda la plenitut del temps, ço es que axi com lo sise die, en que lo home fons criat, y en aquell mateix die peca, axi per la virtut infinita, y divinal providencia en lo principi de la sisenena edad fons enviat

de

de la soberana Gerarchia aquell glorios Serafi sant Gabriel, interpretat fortaleza de Deu, à vna Doncella Verge Santissima anomenada Maria, ço es illuminadora, peraque en el pecador fos donada remissio, y cami de penitencia, y total satisfaccio.

Lo primer acte dons, y Misteri reparatiu de la naturalesa humana fons la Encarnacio del Fill de Deu en las Virginals entranyes de Maria: y la causa final de aquest misteri fons, peraque Deu fos per las criaturas racionals honrat: y axi el fi de totes nostres operacions deu ser la honra de Deu, per son amor à solas, com eli sia digna de tota alabança, amor, y honor. Ab tot axo lo home no podria dignamēt, y perfectamēt honrar à Deu, sino era purgat dels vicis, è illuminat per verdadera intelligencia, y per amor transformat en son Criador, y elevat. Per esta causa en cada acte, y misteri del nostre Redemptor es lo

E

peca:

pecador purgat, illuminat, y per amor transformat. Y asso son las tres vias, per les quals lo home camine en esta vida per arribar a la eterna felicitat, y gloria de Paradis.

Cap. X. En lo qual tractat lo misterio de la Santa Encarnacio de Iesu-Christ.

Lucæ 1. 28.

EN lo acte de la incfable Encarnacio del Fill de Deu es exercitada la anima primerament per la via purgativa, Recordant se de las grans ofensas fetas per los homens a Deu, y elevantse sobre si, y dient en el perit: Quant grave es estat lo pecat del primer home, y el meu, y quant ofensiu de la divina Magestat! Perque per a borrar aquell, y restituir al home a Deu, antes que sa divina Magestat li perdona, ha convingut que lo Fill de Deu haje presa carn humana, lo infinit, se sia demostrat finit, lo Sobrano, y superior se sia fet humil, y infer

inferior, lo Etern sia fet temporal; lo Impassible, passible, y mortal. Dons admirable, y molt amat Señor, molt gran, y desmoderada es la ofensa que yo per la mia gran culpa he feta quantre vos. Are Señor veig clarament que los meus pecats son de infinidad ofensa, per ço, que lo reparador conve que sia infinit, peraque el pecat sia totalment perdonat, y que yo sia a vos, molt poderos Señor perfectament restituit.

Confidere, y mire dons are, ó anima mia, y ab tot lo teu esfors entenc com Deu per la sua soberana clemencia, de la altesa del Cel es vingut en la terra a la sobredita Donzella Verge anomenada Maria: Y atenrament confidere, y medite com lo glorios S. Gabriel esta ab gran reverencia ajonollat ab la cara tota resplandēt, y molt alegre, dient ab dolça melodia, y veu angelical: Plena de gracia Deu te salve. O anima mia si tu haguesses vist a lo Angel, qui

qui estava devant Maria Verge donse-
lla de 14. anys ab tant profunda hu-
militat, y reverencia, haurias dit: O
yo meiqui, qui estic tot ple de immun-
dicias, y de iniquitats! Qui no tantola-
ment som gran peccador, pero encare
som tot ple de pecats, en quina mane-
ra podre estar devant aquesta Verge
purissima? En veritat, y per cert yo di-
re à la terra quim fustente, que se
obrie, y quem absorbesca, y trague,
perque tantes son, y tant gravissi-
mas las mias abominables culpas, que
no som digne de estar devant la molt
excellent Señora de tota reverencia
digna Mare de Deu. Perque si lo An-
gel, qui es Sant, y confirmat en gracia
està devant aquella divina Señora ab
tanta reverencia, com potser fera à pu-
ra criatura, yo qui som gran peccador
no dec comparexer devant tant excel-
lent criatura, com es Maria Verge Ma-
re de Deu.

Ab tot axo considere mes, ò anima
mia

mia, y not desesperes, perq; aquest tant
alt, y tant maravillos mister: ab las cir-
cunstancias de pendre el Fill de Deu
nuestra carn passible, es estat pera borrar
lo teu peccat. Mire dons ab gran reve-
rencia, y fervēt devocio la cara de la glo-
riosa Verge Maria tota plena de gracia,
y de verecundia; no viciosa, per quant
no tenia culpa alguna, y axi era la sua
verecundia reverencial, estant ab los
vlls baxos inclinats à la terra, escol-
tant la salutacio del Angel, y reputant-
se à si mateixa, ab profundissima humi-
litar, no ser digna de tanta, y tã excel-
lēt salutacio. Gire despres los teus vlls en-
ves lo Angel, qui te forma de home
molt bell, jove, y hermos, escoltel, y
mire com tot ardent en la caritat de
Deu conforte à Maria Verge dient li:
No te quis temor, ò Maria Benaventurada,
perque tu has trobada gracia gran en lo
Señor, la qual antes de tu nigu ha may
trobade, ni trobara en lo ete venider
temps: Perque de veritat tu concibias en

Las tuas entrañas, y pariras vn Fill Deu y home, el qual anomenaras Iesus, y aquest sera Fill del Altíssim, y teu. Considere a l'anima mia, y vejes que aquest Iesus es lo Redemptor, y Salvador del mon, el qual per la sua clemencia te purgara de tots los teus defalliments, y borrarà las culpas.

Segonament es exercitada la anima en aquest admirable misterí de la Encarnacio del Fill de Deu per la *via illuminativa*. Esta ab atencio diligent, ó animamí, y escolte que diu Maria Verge à lo Angel: O, y com se fera que yo concebre qui he fet à Deu vot de virginitat, el qual per ell es estat acceptat? Puje assí, ó animamí en alta consideracio, y estí oint, y entenent sens dupte algu lo que diu lo Angel à la gran Señora. C Maria benaventurada, y tal te vol lo Magestat de Deu. Mire que Verge concebras, Verge pariras, y Verge per sempre restaras: porque lo Esperit Sant vindrà sobre de tu, y la virtut del Altíssim te fera ombre, en virtut de la qua-

le cumple tant alt misterí. Enten assí, ó anima mia, que lo Esperit Sant, qui ya estava en la Verge Maria, y no la desampara may per gracia; ab tot axo quant lo Angel li diu que vindrà sobre de ella, se enten que en ella feria nova obra, la qual may se havia fer, nis fera en altre criatura, sino en Maria, disponentla Deu pera conceberen las suas entrañas Virginals à Iesus Fill de Deu viu, el qual illumine los homens, qui per lo peccat son ignorants, y està en tenebres, y subitaneament feria sobrepujar à Maria, y traspassar los termes, y limites de la naturalesa.

Y axí en vn instant, de la puríssima sanc de Maria gloriosa fone format, y organizar la cos de Iesus, y la sua santíssima Anima novament criada, y lo Fill de Deu veit ab aquesta humanitat, en tal forma que Iesus es verdader home, y Deu en vn sol supòsit, y no dos; es reparatiu, è illuminatiu principi dels homens. Ni asso es

impossible à respecte de Deu, per que Elizabeth esteril, y vella, per curs de naturalceza no podia conceber, puis era tambe ya fora de edat; ab tot axo en tots aquestos impediments ella concebe à Sant Iuan Baptista: Y axi com aquella passava ya los limites de la naturalceza per no poder conceber, y per virtut del Omnipotent concebè; axi tambe en Maria foren molt mes liberanemèt passats los termes de la natura eta, y sens perdre res de la sua purissima virginitat concebè per obie del Esperit Sant tan solament.

O dons anima mia remire, y mire vna, y moltes voltes la obra feta en Maria Verge, nūca feta en altre criatura, ni es fera: perq; aquesta sola Señora es estada ordenada, y elegida per ser Mare de Deu home. Y axi com la primera dona introdui las tenebras aconsellāt à Adā que menjas del fruit vedat del Paradis terrenal quantra la voluntat Divina, es Maria Verge la qui illumine à tots, acon-

aconsellāt gustar del fruit celestial, que ella ha aportat en las lues criances virginali. qe es Iesus Salvador ten, el qual, ò anima mia per se clerecia te il luminaia.

Tentament es exercitada la anima en aquest mister per la *via unitiva*. Y axi ò anima mia per se tota sobre un auxi, y mire aquella molt reverent Verge cō ab tota humilitat, y molt devoranēt posā los jonolls en terra, estā ab les mans gūtas, y los vlls mirant al Cel. Escone dos, ò anima mia devoranēt, com dolçament, y tota ya per amor en Deu transformada aquesta excedēt Verge diuā lo Angel: *Veni assi la serventa del Señor, feta es mi fons la tua paraula*. Dons quant tu anima cus aquesta tant alta, profunda, y estesa paraula, post pose aqui marex tota carnal cogitacio, y ab vlls coñlitos, y de Agulla, contemplant simplement, y sublimentences el corde amor puro, y cast dignes: No mes Señor de qui avāt undré cuidado de cotes terrenas; per que tota cosa vanuitoria se acabara, y passa-

passara, y no aprofitarà, ans be tota cosa carnal inficionara la mia anima: à solas per pur amor vull transformarme en vos vnic, y soberano be. Y vejes com del llum etern, è infinit proceyax aquell etern, y consubstancial resplandor, el qual es virtut, y sabiduria del Pare, de qui es produit, y engendrat: y aquest Divino Verbo dins Maria Verge ha fet obre inefable, y noble, la qual may era estat feta, ni es feta, ço es en vna persona vnit duas naturalesas divina, y humana. Criador, y criatura, Deu, y home, infinit, y finit, Etern, y temporal. Doas ya dequi en avant tu, ò anima mia no tens raho, ni motiu algu per descoanar de ton Criador encaraque sien molt grans, y vils los teus pecats, ans be dexant aquells, y fent penitencia, ab gran fè, y ferme esperansa pots satisfer per aquells, y postrat à los peus de la sua misericordia dir à Deu: O piadossim, y molt poderos, y amoros Señor, yo veig que per raho de tã

alt, è inefable misteri, com es aquest, que vos siau fet home pera satisfer lo meu grave pecat, me haveu posat en ferme esperança del perdo: suplic vos dons, amabilissim Señor per aquest tan alt, è inefable misteri de la vostra Encarnacio, y per la honra, y reverencia vostra, y per la reverencia de la Verge Maria, que vos vullau purgarme dels meus pecats, y en los vostres misteis illuminarme, y per vertader, y fervent amor transformarme en vos, peraque purgat, illuminat, y per amor transformat pugue pera sempre alabarvos, hòiar, y magnificar. Amen.

Cap. XI. En lo qual es tractat lo Misteri de la Visitacio, que feu la Verge Maria à Santa Elizabet. Luc. i. 39.

LO segon acte de la primera jornada, que es Dilluns, es com la Verge Mariana à la casa de Zacarias per visitar à Santa Elizabet, la qual estava preñada del glorios S. Iuan Baptista. Y

primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*, y axi considere com la gloriosa Verge Maria entra en la casa de Zacarias, y puja á vna cambra, en la qual Santa Elisabet estava casi amegada per verecundia de haver concebut en la sua vellesa. Y axi com la Verge Maria entrà en la cambra saludà á Santa Elisabet dient: Deu sia ab tu molt amada cunja germana; y ab gran goig, y molt humilment se abraçaren las dos, y prestament Santa Elisabet profetizà dient. *O, y de hont me ve á mi tanta honra, que vengue á visitar-me la Mare del meu Señor.* Y la Verge Maria ab profunda reverencia posà los jonolls en terra, y ab les mans juntas diguè: *Magnifique la mia anima el Señor: Es se alegrat lo meu Esperit en Deu Salvador meu, per ço que ell ha remirada la humilitat de la sua esclava.* O anima mia recordet de la tua gran vanitat ofensiva de Deu, y postrada als peus de la Verge Maria crida dient: O si Deu ha remi-

remirade la humilitat de la Verge Maria, y com ha despreciada, concubada, y trepitjada tota vanitat, arrogàcia, singularitat, jaçtancia, y pompa: Dons arde ó anima mia posa los peus en terra devant los peus de la Verge Maria, posala boca sobre la pols, y considera de quina manera, y ab quanta reverencia la Mare de ton Deu, y Señor servex, cõ si fos vna esclava, á S. Elisabet. La Reyna de Paradis, y dels Angels á la criatura de tant inferior estament. La Verge preñada á la esteril preñada: La Dõzella de Nazaret á la vella de Galilea. Y en lo prodigios partelçà á Sant Juan de la terra aquella soberba, y humil Mare de Deu. Mire dõs allí, y considere ó anima mia la tua soberga, y desmaiada vanitat, y humillet á tu marex per que Iesus, qui á si marex ha totalment humiliat, per la sua clemencia te purgata de tots los teus defalliments.

Segonament, es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*:
 enien

enten, y considera dons diligentment, ò anima mia, y remire coses, las quals no pot produir criada, y limitada natural-
sa. Y primerament Sant Iuan Baptista, el qual per la presència de Iesus fons san-
ctificat: Segonament rebè vs de rahò: Ter-
cerament adora à Iesus, com à son cri-
ador, y reparador, fent li reverencia,
estant lo vn, y lo altre dins les entra-
nes de llurs mares. *Quartament* Zaca-
rias, qui per la sua incredulitat era
tornat mut, parlà, y profetizà dient ab
los jonolls en terra: *O Benert es lo Se-
ñor Deu d' Israel, qui ha visitada, y feta
Redempcio d' el seu poble.* Alce't sobre tu
matexa, ò anima mia, y enten quant
es poderos aquell infant Iesus, qui es
dins les entrans de Maria Verge,
y remire com es petit, y com es
molt gran: com es fàc, y com es Om-
nipotent: com es temporal, y com es
Etern: com es passible, y com es Im-
mortal. Aquest es qui tots los teus pe-
cats te pot perdonar, lo qual per la sua

cle-

clemencia te illuminara pera que lo en-
tengues sens error.

Tercerament es exercitada la anima
en aquest misteri per la via unitiva. A-
ten dons assi diligentment, ò anima,
y elevet en alt ab fervent amor per
ra hode las cosas, que demunt las vis-
tas, y remire aquellas, axi com si es-
tiguesses present en lo que has conside-
rat. Y cumplits los misteris la Gloriosa
Verge Maria se despedi de Santa Eli-
zabet: y assi remire, y considere alta-
ment cõ S. Elizabeth besà las mans, y los
peus à la Verge Maria, y adora à Iesus.
Ves tu dons, anima, y postes tu ma-
texa als peus de la Verge Maria, y
besant la terra, y despedint te de San-
ta Elizabeth, y de Sant Iuan Bap-
tista, enten molt reverentment la infinita
benevolencia de Deu manifestada, y
amplament comunicada à la naturaleza
humana; per lo qual esta lo heme obli-
gat à Deu, no tant solament com à son
principi productiu, y conservatiu, pero

ene-

encara com à reparatiu, perque Deu ha visitada, y redemida la sua gent: y per esta raho alceet sobre tu marexa, ó anim inflamada tota per amor en lo teu Redemptor, y postpolsa tota cosa, y delectacio mundanal, perque no apr fine, ans aña, no alingua, perque no dura, y la contença de el home, y feliç g'as aporto: segueix aquesta mo e reveret Verge, la qual en les sius entranyes aporto al teu Redemptor, suplicacio, y dicent ab gran fervor: Molt piados Señor suplievos per la vostra reverencia, y per la puritat de la V. Maria, y per aquest altissim mister, que haveu fet visitant à S. Juan Baptista, al qual haveu purgat, illuminat, y per amor en vos vnit, que vos qui los immūdos mūtan, los ignorants illuminau, los injustos santificau, quē vullau purgar, è illuminar, è per amor en vos transformar, pera que à vos qui sou tant solament, à qui pertany la digna alabança, yo alabe, honre, magnific, y ador per tot temps. Amē

Cap.

Cap. XII. Lo qual tracta el misteri de la fuga de Sant Joseph quant volgué dexar à la sua Esposa Maria. Mat. i. 19.

TERCER acte de aquesta primera jornada es lo misteri de S. Joseph quant volia dexar à la Verge Maria esposa sua. Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la via purgativa: perque se recorde que lo Angel de Deu anà à Sant Joseph, y amonestal que no dexàs à Maria Esposa sua perque lo prenat que havia concebut era lo Fill de Deu, vertader Messias promes en la ley, y era concebut per obra del Esperit Sant, y tenia de salvar al poble de Deu. Oida esta amonestacio San Joseph prestament anà à la casa ahont ere la Verge Maria, y demanali perdo perço que la havia volguda secretament dexar, y anarsen en terra estranya, ahont no fos conegut. O tu dons anima mia, qui ets vilissi-

F

ma

ma, y sens raho, ni occasio tanres venitur de Angels, O anima remira assi, y gades en las tuas maldats, y vils. abo-employet tota tu mateixa en considerar minacions has postposat a Deu, y a laço cõ si estiguesses present ab la Verge tua dolça advocada la Verge Maria, Maria; medita com essent preñada del poset al costat de Ioseph referint las Fill de Deu està ajonollada en oracio; tuas abominacions, postrada ab la boca y considera ab quanta honra, y revere- en terra molt reverentment, y de to- rencia los Angels la circuyexen alabã- tes las tuas ofenses demana perdo, y la, y fentli grans mostres reverencials, misericordia dient: O molt reuerent, y axi ab tot ton esfors juntament ab y amada Verge Maria suplicvos per la los Angels digues ab tota honra, y hu- Encarnacio del Fill de Deu fera dins mil reverencia; alab, magnific, y ador las vestres entranyes virginals quem vu- al meu criador, y gracias infinites li lleu alcançar gracia de vestron moltifas porque de tan gran, y miserable glorios, y amat Fill quem vulla de tots servitut me vol treure, peraque des- los meus pecats purgar.

Segonament es exercitada la anima illumio per gracia, entenenent lo axi cõ en aquest mister per la *via illuminativa*: es, y sens error.

Atten diligentment, ò anima alçante. Tercerament es exercitada la anima sobre tu mateixa, y considera que quãten aquest misteri per la *via unitiva*, en Ioseph fone certificat per lo Angel, se- ten, ò anima casitota absorte per amor gons havem dit, ell aqui mateix anà á per lo que havem dit, y mire en espe- demanar perdo a la Verge Maria, y it quant Ioseph fone plenariament trobala en le sua casera ajonollada informat de que Maria esposa sua es- en terra, fent oracio entre gran mul- tava preñada del Fill de Deu, y entes titut- que

que era el vertader Messias Déu, y ho-
me, ab quanta devocio, y fervor de es-
perit, y ab quanta diligencia ell servia
à la sua esposa, no detemparantla, ni
dexantla ya may, ans be postposant to-
ta cosa transitoria no reputava la sua
servitut ferli treball, sino repos, y des-

cans. Aicet ò anima aicet, y no lies pe-
rerosa, fes obsequi, y serveis continu-
ats à la amade del teu Señor despre-

ciant al mon, y als seus amadors, per
que tot lo mundano passara, y se aca-
bara ab totes les pompes del mon, y

Deu està invariable eternament, en lo
qual tots los vertaders amadors seu be-
naventurats per eterna felicitat. O Se-

nor maravellos, y molt piados quan-
me haveu e-forçat en la fe, y referma-
en segura esperança, y transformate

amor per aquest misteri sobredit. Per
que me haveu manifestat, que vos sou-
fet home pera purgar totes les mies

iniquitats, y per illuminarme, y apar-
tarme de tota ignorancia, y pera ferme-

vertader amador vostro. Suplic vos hu-
milment, moltamat Señor per aquest tã
alt misteri me vullau purgar, iluminar,
y en vos per amor transformar, pera-
que ab los benaventurats vos alabe,
vos honre, y vos magnific eternalment.
Amen.

*Cap. XIII. Lo qual tracte el misteri de la
Nativitat de Iesu-Christ.*

Lucæ 2. 6.

Quart acte de la primera iornada
es lo misteri altissim de la Nati-
vitat de Iesus. Y primerament es exerci-

tada la anima en aquest misteri per la
via purgativa: Perque se recorde com

la Verge Maria anà à Bethlem, y no
trobaré hostal ahõr posar, ni algu quil-
lacullis, perço que ya eren tots plens

per la gran multitud de gent, qui era
vinguda pera pagar lo tribut: Y enca-

te podem creure que eren tant pobres
Joseph, y Maria, que bonament no te-
nien diners qu els bastassen à pagar lo

tribut, y la hosteria. O y en quanta pobresa estavā! Considera diligentmēt ó anima mia, y recordet quina, y quāta es la ofensa que à Deu has feta: Y vejes que per la tua grā superbia el Fill de Deu estava en tanta pobresa dolor, y desprecio: perque nasqué en vna estable en mix de vn bou, y de vn jument entre palla, embolicat ab draps pobres, sufrint ya gran fret, y dolor en lo principi de la sua vida per los teus defelliments. Y remira com los animals brutos se ajonollaren, y ab lo seu alimento escalfaren aquell molt delicat cos del bon Señor. Tu dons esta postrada deiras de la menjadora, ó grāpia; entre lo bou, y al jument, y ab los teus labios estretament bese aquells sants peus de Iesus, y ten llastima, plora, y suspira, perque aquest es lo teu Salvador, el qual per la sua clemencia infinita de tots los teus pecats te purgira.

Segonament es exercitada la anima en aquest misterio per la via illuminativa

tiva. Veies assi ó anima la hermosa, bella, y noble multitud de Angels, y escolte la melodia, y dols cant que fan à son Criador dient: *Gloria sis donada en los Cels en el soberano Deu, y en la terra pau als homens de bona voluntat.* Alzet, alzet assi, anima mia, y alegrer ab los Angels, y mira que aquell, qui es nat de Maria Verge, es Fill de Deu viu per eterna generació, y Redemptor del genero humà, lo qual illumina, à tots los homens peraque tengan verdadera, y clara noticia de Deu, entenenent que aquest verdaderament se es vnit ab la carn humana pera reparar aquella, y satisfer per las culpes dels homens. Dons assi prostrada entre ab los Angels, y ab cor molt fervoros digues: O mon amat Señor, qui per mi tant miserable, y gran pecador sou vingut en aquest mon per habitat entre los pecadors. purgaulos, è illuminaulos; à vos Señor sia donada gloria, y benediccio pera sempre. Amen.

Tercerament es exercitada la animã en aquest misteri per la *via unitiva*, ara ò anima alce totes les tuas potencies ab gran esfors, y considera al soberano be en lo seu fontal ser. y vejes la infinita potencia, sapiencia, y clemencia, com per potencia pogue vnir infinit, y finir, per sapiencia sabe fer aquesta unio; y per clemencia la volgue fer, porque el soberano amor lo inclinà, y com à força à vnirse ab la naturalesa humana. Dons tota casi absorra per amor prostrada devant la menjadora, remirant à Deu fet home, Iesus Fill de Maria digues: Com yo considero la concepcio de la segona persona Divina feta en lo Sacrari del Esperit S. que es el ventre de la V. Maria, tot me estuamordesch, y quant remir lo part de aquesta excellent Verge tot tremol, y disritesch; y quant yo adora, Deu fet home en ios braços de aquesta molt reverent Verge reb gran confort, y me convertesch. O dons lo meu amar

Scñor

Señor Criador, y Redemptor, vos qui sou medicina curativa vullaume purgar, vos qui sou resplendor illuminativa vullaume illuminar, vos qui sou dolçor unitiva vullaume per amor vnir, y transformar, paraque en tot temps yo puga adorarvos, honrar, y alabar. Amé.

Cap. XIV. Lo qual tracta el misteri de la Circuncisio de Iesu-Christ.

Lucæ 2. 21.

LO quint acte de aquesta primera Jornada es lo sagrat misteri de la Circuncisio de Iesus, è imposicio de aquest dulcissim, y maravellos nom de Iesus. Y primerament es exercitada, la anima en aquest misteri per la *via purgativa*. Perque enten que Iesus volguè acceptar, y pendre carn passible ab les penalitats humanes. no per ignorancia, ni peccat, ni necessitat de la Circuncisio, sino pera manifestar à tots que ell tenia verdadera carn passible, y que era vingut per cumplir, y donar

fi

fi à la lley vella, que era conforme als Sants Pares; y axi volguè ser circumcidat, y demostrar que per escampament de sanc se tenia de fer la purgació del peccat, y crimen. O don, anima mia plena de tantes culpes, y tant de la Divina Magestat ofensiva pren el coltell cruel, y forment reliant de digne penitencia, y talle tots los teus crimens penedint te de hauerlos comesos, y no tornant cometre semblàs peccats, plorant als peus de Iesvs, qui ton peccat plora, y de aquell se dol, y juntament ab la Verge Maria suspira, y suplica à tant benigne Señor, que vulla perdonarte los teus peccats, y de aquells perfectament purgat, perque de altre manera no pots per amor ser vni da ab Deu.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Veies don, ò anima eleuada, y enten lo nom que Deu lo Pare ha posat en el seu Messias, lo qual nom es Iesvs, qui

qui es interpretat Salvador. Y com la ofensa del home era infinita, convenia que lo Salvador fos infinit: y per quant lo home per el peccat era fet ignorant, convenia que lo Salvador fos illuminador, donant ha entendre que era Deu, y lo home isques de la sua ignorancia. Dons enten que aquest Salvador Iesvs anomenat, es Deu, y home, no mudant vna naturalesa en altre, sino vnint en si la naturalesa humana, essent vna persona, y no duas, sino vna tant solament en duas naturalesas, ço es Divina, y humana. Y axi de veritat devia ser fet, y obrat per la soberana potencia Divina peraque lo home ignorant fos illuminat, y conagues que es Deu son Criador, y Redemptor.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Y axi atten diligentmè, ò anima com en aquest nom de Iesvs, se troben siue lletres, per les quals son significades siue coses

coses en lo Salvador, que son virtuts expulsivas de sine defelliments qui son en nosaltres, peraque ab Deu siam vnits per amor transformativa. *Primerament* per la lletra I, es demostrat lo Salvador ser *illuminatiu*, quant á la nostre ignorancia, y seguedat. *Segonament*, per la lletra E. es demostrat lo Salvador ser *excitatiu* quantra la nostra impotentia, y enfermedat. *Tercerament* per la lletra S, es demostrat lo Salvador ser *Satisficiu* quantra la nostra maldat, è iniquitat, *Quartament* per lletra V, es demostrat lo Salvador ser *Vnitiu*, de nosaltres ab himateu quantra la concupiscencia, y vanitat. *Quinament*, per la S, es demostrat lo Salvador ser *faciatiu* de totbe, com sia Deu, quãtre nostra necessitat, y pobresa. O ions anima miu casi abforta per amor caleet tota, y puje á la profecia de Deu, y mire quãt es alt, y poderos, y piados Deu, y home lesus: Y remirant supliq; y suplicãt digues ab grã fervor, y amor iudamat: O mon amat

Señor

Señor exercitaume, y exercitant illuminaume tot, è illumina: puigaume de totes les mies iniquitats, y rentantme santificau la mia anima, y santificant vnula ab vos per pura, y verdadera santedat, y amor, y vnit acessiame de facierat maravellosa ab la vostra cara, y comunicacio inestimable, peraq; vos puga adorar, honrar, y magnificar pera sempre. Amen,

Cap. XV. Lo qual tracte del misteri de la adoracio dels tres Reys de Orient, quant adoraren á Iesu Christ.

Matthæi 2.

Sise acte de aquesta primera jornada Ses lo gran misteri de la adoracio que los tres Reys del Orient donarẽ en el Salvador. Y *primerament* es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*, perq; te recorde de la noble oferta feia á Iesus per los tres Reys, y per se com li offerirẽ *mirra*. Alçetassi anima, y entien la grã amargura de la mirra, y axi

recordet de los teus pecats, y de la gran ofensa que has feta a Deu, y la gran torpeza de aquells: Està á la porta del estable bax los peus de les bestias, y ab los criats dels Reys molt humiliat medita que per la tua gran indignitat no deus entrar á veure a Iesus, ni adorarlos; y axi en aquest lloc plora amargament les tuas culpes, fins que lo anabe lesos te vullia purgar de totes les tuas fetides immundicies, pera que pugues entrar en los Reys, y ser illuminada.

Secundament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Alsi cõve, ò anima que te alses molt alt, y vejesle segona oferta, que es *excens*; y enten ser donariu soberano, y etern de Iesus; y enten mes que aquest *Ius* es sacrifici; el qual ab este offerente se sacrificá á si mateix á Deu lo Pare en remissió de la ofensa feta per lo home, que era infinita. y de altre manera no devia ser perdonada, sino per aquest Sacerdot medianer entre Deu y los

y los pecadors. el qual purgue, é illumine aquells pera que las tuas obres sien acceptes á Deu.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Y axi ab tot ton esforç alceu sobre tu mateixa, ò anima, y entre ab los Reys fins als peus de aquell infant Redemptor Iesus, y considera, que á tant pobre, y menyspreat Señor oferexen los Reys *or purissim*, en que es significada la incorruptibilitat de Iesus, el qual es etern ab lo Pare. Y enten encara á la sua omnipotencia, para que es omnipotent, é igual ab lo Pare, segons la Divinitat; y axi adora el ab adoracio latria que pertany tan solament á Deu, besantli humilment los peus, y las mans. Si empero per la tua indignitat no gofaves acostarte á tant admirable Señor pose la boca en terra, y axi postat ab dols cor, y molt fervoros supliqui dient: ò molt amat Señor, y caríssim Deu, qui per la vostra infinita clémencia vos

sou manifestat à los homens per medi de profacias, de Angels, y de homens, y de animals irracionals, y per misteri de la Srela pera que los homens no duptassen del vest. e sant adveniment: Suplicvos Señor que la mia anima vullau purgar de tota macula, é illuminaula pera que ab purgada, è illuminaula meditacio pugy yo contemplarvos, y contemp̄at en vos Señor me vullau voir en vos tot per amor, y transformar, pera que ab los gloriosos Reys en la eterna felicitat vos pugy veure cara à cara, y adorar eternament, Amen.

Cap. XVI. en lo qual es tractat lo misteri de la presentacio de Iesu-Christ feta en el temple. Luce 2. 22.

LO sete acte, y vltim de la present, y primera jornada es lo misteri de la presentacio de Iesus en lo Tēple. Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa* perq;

se

se recorde com aquell S. home Simeō estava en lo Temple de Deu esperant al Salvador, y de la porta del Temple mirava enves del camí per el qual la Verge Maria venia portant à son infant Iesus en los seus braços: Y mirant de lluny digué: *To v'ig la potencia del gas: Deu, qui ve en una nau xiqueta, y abriga tota la terra.* Esten allí ó anima, per aquesta potencia à Iesus Fill de Deu, y per la nau, ó nube xiqueta à la Verge Maria. O dons anima, si la potencia de Deu ve, y se acostà à tu, que faras en la sua presencia, com esrigues tota plena de vicis, y graves ofenses, que has comeses quantre la sua Magestat: Ahont te amagaras de la cara de Deu Omnipotent. En veritat que venint aquest Señor te destruirà, sino es que diligentment sies purgade de tots los teus crimens. Està dons à la porta del Temple plorant, y acusant-te à tu mateixa de las culpes, que has comesas, y de aquellas demana perdo,

G

xx

axi com convè à Deus; perque ell es tant benigne Señor que per la sua clemencia te perdonara, y purgara de tots los teus pecats.

Segonament, es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Atten molt diligentment, o anima als misteris de aquesta presentacio de Iesus. *Primerament*, com Simeon enten que aquest infant Iesus es Fill de Deus: *Segonament*, com lo adore ab los jonsols en terra per adoracio latria: *Tercerament*, com bese les mans à la Verge Maria Mare sua. *Quartament*, com canta diès: *Ave deus señor daxe passar de aquesta vida mortal lo teu fervent pais que los meus vills han vist al Salvador de la natura humana, y llum, pera illuminar à los homens ignorans.* O anima tu dons ab Simeon fes tots los actes sobredits, acompanyant al teu Redemptor en la processio fins al peu del Altar, y aqui mira ab atencio com la V. Maria presentá à son Fill Iesus, y lo oferí à Deus lo Pa. e en presen-

y redempcio de tot el genero huma: perque entenent alfo tusturas il·luminada, y confortada conexent la veritat.

Tercerament, es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*. Atten tē, y medite anime, com Simeon estant à la porta del Tēple, y nol at, despedint se de Iesus, y de se mare diu à Maria Mare de Iesus: *Aquest infant es posat en señal, en el qual sera feta contradiccion: Axi cō fone quant lo impugnarē los Judies diēs: Nostre nim Rey sino à Cesar.* Y mes diguè Simeon: *Es posat Iesus en resurreccio de molis:* Axi com fone quant digueren: *Verdaderament Fill de Deus era aquest.* Despres diguè à la mateixa Verge Maria: *Aquest sera coltell qui trespasara la tua anima: axi com fone en los dolors de la Verge Maria.* Y assi tu o anima besant la terra, fes infinides gracies à Deus, qui per la sua infinida clemencia te ha fet Christiana, y de la part de aquells, qui resuciteran en gloria. Y recopilant, com en summa reiteras los set actes

precedent: Aíto es la Encarnacio, la Virginitat de Maria à Elizabeth, la foyta de Joseph, la Nativitat de Jesus, la Circuncissio, la Adoracio, y ultimaméte la Presentacio: y entea que tot quant ha fet la fonta potencia, y bondat Divina, ho ha fet rectalment, y per utilitat tua.

Para donar si en aquesta jornada primera del Diluvio, com també à totes les altres, que se seguexen, deu el devot Christian acabar el seu exercici en cada dia de la setmana, y vigilia de la matinata. fent quinze adoracions en memoria, honra, y reverencia de la Passio de Jesu Christi perq; en aquest exercici de la Creu may se ha de dexar la dita memoria: Y en cada adoracio besara la terra, y axi donera conclusio à cada jornada, que farà. Y totes las adoracions en la forma que así posam.

1. Ador vos molt amat Señor Jesus en aquella santa hora que esfugueren tant trist

en lo hort, y desconfiat: suplico vos Señor que la vostra misericordia me sia à mi consolacio.

2. Ador vos molt poderos Señor en aquella Santa hora que foreu pres y llegit: suplico vos Señor que la vostra captiva sia dels lligams de mos pecats solacio.

3. Ador vos molt glorios Señor en aquella santa hora, que foreu aportat pres en Jerusalem, y gravement atormentat: suplico vos Señor que aquells vostros tormentos sien per a mi castic, y de las otras culpas satisfaccio.

4. Ador vos molt franc Señor en aquella santa hora, que foreu encasertat: suplico vos Señor que aquella vostra encarceracio me sia à mi del carter del infern alliberacio.

5. Ador vos soberana virginitat, y Señor en aquella santa hora que foreu insultat, y falsament acusat: suplico vos Señor que la vostra difamacio me sia à mi justicacio.

6. Ador vos molt dolent Señor en aquella Santa hora, que foreu escarnit, y corrompida acusat. suplico vos Señor que la vostra flagelacio me sia à mi correccio.

7. Ador vos soberano Rey, y Señor en aquella

aquella santa hora, que foreu de espinas coronat: Suplic vos Señor, que la vostra Coronacio me sia a mi humiliacio.

8. Ador vos mlt just iuge, y Señor, en aquella santa hora, que foreu se reñcial, y condemnat à mort: Suplic vos Señor que la vstra condemnacion mort sia para mi verdadera resurreccio.

9 Ador vos Omnipotent Señor en aquella santa hora, que portau la Creu sobre les vstras espalles, per lo qual estau molt cansat: Suplic vos Señor, que el vstro cansacio, y saigne me sia à mi eternal repos, y verdadera fruicio.

10. Ador vos molt ric Señor en aquella santa hora, que foreu despullat: Suplic vos Señor que la vostra desnudez sia para mi verdadera pobreza, y dels bens mundanals conculcacio.

11, Ador vos verdader Messias, y Señor en aquella santa hora que en la Creu foreu enclavat: Suplic vos Señor, que la vstra crucifixio me sia à mi de tots los meus peccats remissio.

11 Ad-

12 Ador vos molt dels Señor en aquella santa hora, que foreu de sal, y vinagre a beurat: Suplic vos Señor que la vstra amarga bodega me sia a mi dolça refresco.

13 Ador vos molt pacient Señor en aquella santa hora, que foreu en lo costat allencerjat: Suplic vos Señor, que la vstra vulneracio me sia à mi dels sberanos sacraments de la Iglesia perfecta observacio.

14 Ador vos molt amat Señor en aquella santa hora, que foreu despendurat de la Creu y en los braços de la vostra dolorosa Mare posat: Suplic vos Señor, que la vstra deposicio me sia à mi continuat dolor, y de la vostra viuiprosa mort recordacio.

15. Ador vos eternament viu Señor en aquella santa hora, que foreu en lo Sepulcre soterrat: Suplic vos Señor, que tots los misteris de la vostra Gloriosa Passio sien à mi continuat exercici virtuos para soberranament honoraros, alabarvos, y eternament amar vos; peraque Señor vos qui sou lo meu princip: productiu, conservatiu, y reueratiu me vullau renovar, purgatiu de tots

64

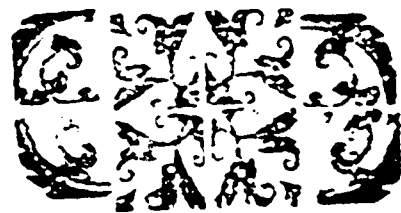
103

viciis, è illuminauime peraque veraderament
vos crega, me transforme, y unisca ab vos
per amor en la eterna felicitat. Amen.

Aquestas adoracions axi fetas, ó
millor regons que Deu fera gracia en
el devot Christia, qui aquestos exerci-
ci farà, han de anar acompañades
en honra, y reuerencia dels quinze
actes demunt dits ab quinze Pater Nost-
er, y quinze Ave Maria, señant se, y
dient. O glorios Señor, y poderos
Deu enen tostemps en lo adutori-
meu. Y axi acabará aquesta jornada

primera del Dilluns, y se aca-
baran tambe les altres
ques seguexen.

(? ✠ ?)

Cap.

Cap. XVII. De la segona jornada, ço es d. l

Dimars: Y tracta lo misterio com Iesus
per rah de la persecucio del Rey

Herodes, fugí en Egipte ab

la Verge Maria, y Sant

Joseph. Mat. 2. 13.

Assi comense la segona jornada, ço
es del Dimars. Y com lo principi
sien fetes totes les reverencies, cere-
monies, è invocacions, que son m. ta-
des en lo principi de la primera jar-
nada.

Y lo primer misteri de aquesta jar-
nada es la fuyta, ò destierro de Iesus
glorios ab la Verge Maria, y Joseph
en Egipte. Y primerament, es exercitada
la anima en aquest misteri per lo via-
purgativa, perque se recorde la anima
com Joseph fone amonestat, y avilat
per lo Angel de Deu. Que prengues lo
infant Iesus, y que en la sua Mare fugissen
en Egipte. Considere assi, anima diliget-
ment, que axi com Joseph hagué de-
nuaciat

nureiat à la Verge Maria que fugissen en Egipte perque Herodes volia matar à Jesús son Fill. La Verge Maria posa los jonolls en terra, devant son Fill dient: *Lo meu amat Fill veis assí la vostra si veuata, la qual vos aporteare ab los meus braços en el aefort, y fere camí, y ab gran gloria yo pendré tot aquest treball.* O tu anima mia remi e ab gran dolor de cor axi com si fosses pretent, y fugint ab ells, confidete la gloriosa V. Maria ab son Fill Jesús en los braços ya per montañes, ya per valls, ya per camí pedregos, fangos, espinos, ab fuet, vent plux, y acalorada per el treball del camí: Ella molt delicada Verge, lo Fill Jesus molt tendre, y Joseph cipo de Maria vell. O mesqui, y quant son graves los meus pecats, per los quals lo meu Señor tant gran treball sofex: O si tu lo veses en Egipte entre aquella gent infael, y ahont no eren coneguts. O ab quanta vergonya, ab quanta fam, y sed, y ab extrema necessitat estaven:

Ver-

Vertaderament de aquí en avant continuament viure doloros, y ab copiofes llagrimas, y ab cordials suspirs me arrepeniré de las ofensas que he fetes en el meu Señor.

Segonament es exercitada la anima en aquest misten per la *virtut illuminativa* perque fa memoria, que estant Jesús en la terra de Egipte la qual era plena de Idols, caygueren tots, y se feren troços. Atten allí, ò anima que la virtut de aquest infant deu ser divina, y de fet ho es, y axi no vol sufrir tanta iniuria fets à la Magestat de Deu. Dons Jesús es Deu Omnipotent, y axi presument posa tu la boca en terra, y suplicant. O poderos Señor enderrocas, y tencan los Idols, qui son en lo vostre Templo, ço es los vils pecats qui son en la mia anima, la qual es temple vostre, é illuminaula Señor peraque vertaderament vos conegue sens error.

Tercerament es exercitada la anima

en

en aquest misteri per la *via unitiva*. Recordes allí que després de set anys, Iesus tornà del desiert a la sua terra, y tornar passà prop del hermitage de Sant Iuan Baptista, lo qual inspirat de Deu los ísq. a Cana, y encontrats a parta: e se Iesus, y Ioan, y parlaren llargament de la Santa Trinitat, de la reparacio del linatge humà. Fouen allí ò anima que aquest parlament fench tan alt, y tant maravellos que lo enteniment nol pot alcançar perfectament. Ab tot axo situ anima estas fugint de Egipto, ço es de las tenebras, y de los vicijs postposant, y despreciant totas las coses mundanals, y vas a la terra de promissio, y patria soberana, tu entendras a les hores a Deu en lo seu perfect ser, y en lo seu obrar, Conve empero que el teu enteniment sia purgat, è illuminat, y la anima tote per amor transformada pera obtenir, y alcançar tant noble donatiu: Conve també a la anima que pos tot son esforç, y ab gran humilitat

digue

digue en el Señor. O molt glorios Señor, y Deu suplic vos per aquest grave dolor, que tingué la vostra molt Reverent Mare, y per lo gran treball, que vos sofíreu en aquest desiert de Egipta, quem vallau uenre del desiert en que yo estic, llançat de vostra benevolencia per mos pecats, purgarme, è illuminaume, y per ventader amor unirme ab vos, perque vos pugui hearing, amar, y per tot temps alabar. Amen.

Cap. XVIII, Lo qual tracta com Iesus estigué per tres dies ausent de la Verge Maria en lo Temple.

Lec 2. 46.

LO segon acte de la segona jornada ço es del Dimars, es lo misteri *Com Iesus estigué ausent de la sua Mare tres dies no sabent ella ahont era*: Y el bon Iesus estava disputant ab los Doctors de la ley en lo Temple; y a les hores era el glorios Iesus de edat de dotze anys. Y allí primerament, es exercitada la anima,

anima en aquest misteri per la *via purgativa*, perquè recordant la anima que Jesús estigues absent tres dies, en que no foue trobat, vol tant dir, y significar que per tres coses, qu'è comen en los pecats dels homens, Jesús se absent de les seues animas: las quals coses son *delectacio, consentiment, y acte*. Atien dons, ò anima en quina forma estes tres coses, en los teus vicis han cõcorregut, per raho de las quals coses Deu ha feta ausencia de tu per subtraccio de la gracia. Y axi conve de necessitat, que com te ets delitade en los pecats, que are tengas gran dolor y pesar de haverlos comesos: y axi cõ has consentit à cometre actes contra la voluntat de Deu, que are totalment ho avorrescas; y axi com has comesa la culpa deus are fer dels teus vicis, y pecats abstinencia, y penitencia. Y à les hores Jesús te mostrara cõ te ha purgat, y alliberat de tots los teus crimens, y pecats comesos.

Se-

Segonament, es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Y a li considere, ò anima que *despres de tres dies has trobat à Jesús en lo Temple entre los doctores*; ço es despres que tu estas purgada de tots los teus delictes vens en noticia de que Jesús es Fill de Deu: perquè ell en lo temps que disputava ab los doctores de la lley circa del verdader Messias, y com ya era vingut dotze anys havia, y que devia ser, y era Fill de Deu, ab tot axo los Doctores Judios no entengueren, perquè no estaven purgats de la sua malicia, y per consequent no foren illuminats per gracia, ni vingueren en conaxensa de la veritat, per la sua duricia judaica: Dons tu, anima mia enten com aquest infant Jesús disputant, y declarant la Sagrada Escriptura es subiduria de Deu lo Pare, y Fill de aquest per eterna generacio, promes en la lley à los Sants Pares, pera borrar los nostros pecats, è illuminar les nostres animas
pera

peraque nosaltres, qui totament ignoravem à Dieu en lo seu ser, y en lo seu obrar, que coneguessim perfectament.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa* per que se recorde *Com lo glorios S. Joseph que del Temple y fage de la Virge Maria Mare sua y Sant Joseph papa seu Pare.* Y assi veuent tanta alta humiliació, tanta dignitat subiecta se, y tanta felicitat à les criaturas seoir, com à inferior, y ministre, si ves tota sobre si mataxa la anima, y casi abfona per amor ferque en quina manera podra fer que tots los sensactes sien per habra, y labanca de aquell son zana; en tant que tota se voldrà despendre, y gastar per ell en servirlo, y cumplir los seus mandaments, y consells: y aixi en tot temps investigue, y ferque ca que el pugja servir, oblidant tota altre cosa transitoria: Y quant altre cosa no pot fer cride dient. O amat Señor, yo som

tant vil, que les mies servituts no son del vostre agrado, ni las acceptau; y per esta causa Señor vos sou absentat de mi. O dons, molt amoros, y molt amable Señor purgaume de totes las mias iniquitats, è illuminaume, peraq; vos pugue conixer, y entendre; y à las hores sapia servirvos, y vnirme totz per amor ab vos, peraque ya no vulla sino alabarvos, honrarvos, y pera sempre magnificarvos. Amen.

Cap. XIX. Lo qual tracte del Baptisma de Iesu-Christ fet en el riu

Jorda. Mat. 3. 13.

Tercer acte de la segona jornada es lo misteri del Sagrat Baptisma del glorios Iesus. Y *primerament* es exercitada la anima per la *via purgativa* en aquest misteri: perque se recorde el devot Christia del molt maravellós acte de Iesus com volgue consagrar lo Sant Baptisma en lo riu Jorda, y per

aprovar aquest ell lo volguerebre, *comensa i primer à obrar; y despres à confesser:* y axi se despullà en bon Iesus, com los altres pecadors, no per los pecats, cōfos impecable per se propia naturalteza, sino per los nostros. O anima are es hora que presentas devant de Iesus entenant li tots los teus crimens, peraque ell per la sua clemencia los te vulla purgar; Empero deu fer aço ab llagrimas, perço que ab aquellas juntament el Divino Señor per le sua pietat te vala de totes les tues culpes perfectament purgar.

Segonament es axercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa.* Assi enten be diligentment en los actes ques segueixen, ò anima: per que primerament es nova la operacio de Deu, demostrant le lo Esperit Sant sobre de Iesus en especie de coloma: *Segonament* la veu de Deu lo Pare es oida, la qual diu: *Aquest es lo meu Fill amat, oculo à ell març.* Y assi considera clarament

en

en la Santa Trinitat ser tres personas, ço es el Pare, el Fill, y lo Esperit Sant, segons ya es tractat llargament en lo exercici vesperino, y via unitiva: Empero lo que alla diem, assi es provat per text Evāgelic; y axi refermet anima, suplicant aquest glorios Iesus, y dient li, *O Fill de Deu, llum de llum,* en lo qual desitjen los Angels, y tots los Sāts remirar! *illuminaume Señor, vos qui illuminau los homens, peraque veraderament, y perfectament vos conega.*

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva:* Y axi te elevaras, y consideraras les grās reverencias, y honre, que Sant Iuan fa à Iesus; perque lo adore tot tremolant, ab adoracio latria, com à Fill de Deu viu. Tu dons, ò anima pujant sobre tu mateixa, y despreciant tota carnalitat enten à Deu encarnat, y baptizat, peraque tu rebent aquest Sant Sagrament te transformes per amor en Deu, y la eternal felicitat, la qual per Adam transgres-

Ha

for

for havies perduda, la recobres per Iesus Salvador. Suplicial dons dient: O Señor, qui per iustificarme haveu santificat lo Baptisma, y aquell me haveu volgut donar, y yo no men som aprofitat com devia, sino que he comeses moltes culpes quant a de vostra Magestat: Pero are vos suplic, Señor, que de las mies immundicies, ab que me som enfusat, despres que vos Señor ab lo Sant Baptisma me haviau limpiat, vullau purgarme, è illuminarme, pera que no torn à cometre noves ofenses, y vullau per amor transformar-me en vos, pera que fassa perfectament la vostra voluntat, alabantvos, y honorantvos per tot temps. Amen.

Cap. XX Lo qual tracte del Sagrat Deyuni de Iesu Christ en lo desert.

Matt. 4

Quart acte de la segona jornada es lo misteri del dèjuni de Iesus en lo desert. Y assí es exercitada la anima

primera

Primerament per la via purgativa: per que se recorde, y pense com Iesus despres que haguè rebut lo Baptisma entrà en el desert ahont estiguè ab grã austeritat tot sol, entre los animals salvaiges, dormint en terra sobre las pedres, no menjant, y *d. jurnant per espay de quaranta dies, y quaranta nits;* despres del qual temps tingue fam; y lo Demoní en aquell mateix lloc, ignorant que Iesus fos Fill de Deu, lo acometè ab tres tentacions: La *primera* de gola: La *segona*, de superbia, y vana gloria: La *tercera* de idolatria. Assí atenc, ó anima ab gran diligència, que *primerament* deus ser purgada de tots los teus pecats corporals: *Segonament* de tots los espirituals: Y *tercerament* has de servir purament à vn sol Deu, y adorarlo; per que sino es ab purgada meditacio, no pots be contemplar à Deu. O Señor, y quantas torpesas he comesas, y quanta jactancia, y vanitat ha habitat en lo meu entenimènt de q; Señor prostrat, y en

H3

la

la boca per terra de vāt la vostra magestat me pesa molt, y tinc cordial dolor: perque en los aētes, y defallimēts meus yo vos he despreciat à vos Señor, qui sou eternal be, y he estimat en mes lo be transitori: Rentame Señor de tals, y tantas abominacions, peraque no estigüe embarçat en conexas, y amar com dec, y som obligat.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminatiua*. Perque se recorde que lo Diable no conegue si Iesus era Fill de Deu, sino que sen anā confus, dient li el Salvador: *Vester Satanas perque scrips esta: Le deu Señor Deu adoraras*: perq; à ell tan solament soberano se deu soberana adoracio. O anima poset à los peus de Iesus dientli molt humilment: O poderos Señor digau en aquesta pedra que torn paço es lo meu cor, qui es dur, sec, y fret, com à pedra; vos qui sou Fill de Deu per eterna generacio abianulo, extirpant, y trahent fora tota duri-

cia

cia de ignorancia, è illuminaulo peraque veraderament vos conega, y humiliaulo pera obeirvos verament, y promptament, escafant lo ab lo vostro amor soberano; peraque postposant axi tota cosa transitoria, tant solament se alegre en remirar, y contentar los vostros aētes de penitencia, y ab tot esforç, y diligencia imitarvos.

Tercerament, es exercitada la anima, en aquest misteri per la *via uniuersa*: Aten don allí diligentment, y puje sobre les tres forces, ò anima, y considere, que los Angels de Deu estan devant de Iesus, y uertintlo en lo que se alimentava, no per indigēcia, sino per ferli aquel obsequi, com à son Señor, y axi estavin postriats, è inclinats devant ell sobre la terra. *Postret dons* devāt de Iesus, y considere quant es el seu poder, quant glorios, quant amoros, y digues li: Yace aqui avant Señor com vull postriar, n' fer obsequi, ni adorar, ni servir sino à vos soberano Deu,

H

qui

qui à soles sou digne de ser alabat; y per amor vostro yo dexare, y menofpreciare totes les coses transitories pera mes amarvos, y servir de tot menor. Empero Señor yo no puc executar aquest meu proposit sans la infusio del vostro Divino adjutori: vulàudons, mon amat Señor purgarme illuminarme, y unirme tot ab vos, peraque en tot temps vos alabe; y beneyisca. Amen.

Cap. XXI. Lo qual tracte com Iesús tornà á Sant Iuan Baptista, y crida als Apostols. Ioan. 1. 36.

LO quintacte de la segona jornada les com Iesus començà; cridar los Apostols. Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: perque se recorde com Iesus vingue altre vegada, després que haguè complit la quarentena, à Sant Iuan en el lloc, ahont baptisave, y estaua ab los seus dexebles, entre los quals era

Sant

Sant Andreu, y Sant Pere. Y quant S. Iuan va veure venir à Iesus, digué à los seus dexebles: *Veys aquí lo Anell de Deu, qui porta los peccats del mon.* O dōs tu anima molt pecadora llanfet boca per terra à los peus de Iesus tant humilmēt com podras, y mostrelhi tots los teus crimens dient: O molt pietos Señor veis assi totes les culpes, y ofenses que yo he fetes devant la vostra Magestar en desprecio vostro, y detrimēt meu, y condēnacio, si dōns no es que vos Señor me ajudeu. O mon amat Señor, vos qui portau tots los peccats dels homens, suplicvos molt cordialment, que aporteu los meus, perq; no es sufficient pura creatura, sino vos tant solament, qui sou Deu, y home, à aportarlos: Descarregaume dōns Señor de aquells, y purgaume, perque vos pugue veritaderament entendre, y perfectament amar.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la via illuminativa
y axi

y axi se recorde mes encara la anima que digue Sant Iuan: *Aquest es aquell, qui es vingut despres de mi, y antes de mi es estat fet.* A que allí, ò anima, y considere lo que diu Sant Iuan, ço es que le vs vingué despres de ell, y que antes de ell es estat fet: Y enten que vol dir, que Iesus fons concebut segons la carn, iis mesos despres de Sant Iuan Baptista, y axi vingué despres de ell: Empero en aquell instant de la sua Concepcio fons Deu fet home, perque axi estava profetizit, que Dona havia de circundar al home dins les seues entranyes; y axi fons fet Christo S. nostre Deu, y home antes de Sant Iuan, segons la Divinidad: Y aquella Santissima anima de Iesus tingué en aquell instant de la Encarnacio la plenitut de sabiduria, y fons vnida ab la carn de Iesus, y ab la paraula Divina en vnitat de persona. Y axi està ferma, y constant, ò anima, que aquest qui es vingut despres de Sant Iuan,

fet

fet antes de ell, es lo verdader Messias, qui ha illuminats als ignorants, qui no conexien à Deu, y supliquel dient: O Señor puis que ya aportau los peccats dels homens illuminaume Señor en la verdadera Fe Catholica, peraque cregue fermamēt lo que me es necessari.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misterio per la *via vnitiva*: per que encare se recorde la anima que Sant Iuan digue: *El qui es vingut del Cel es sobre tots, del qual yo no som digne de desfogarli la correige del seu calgar.* Enten allí, quant diu Sant Iuan que Iesus es vingut del Cel, no es que sia feta en ell, en quant Fill de Deu mutacio local, ni alteracio, pero ha fet Deu nova operacio, vnint ab si la naturaleza fiuida à ell, qui es infinit: Y per esta raho es tant exaltada, y honorada aquella naturaleza humana en Iesus, que Iuan no goze parlar, regonexent la sua humilitat, y conexent tant inferior à Iesus.

Vehēt

Veient, y oint Sant Pere, y S. Andreu qui eren dexebles de Sant Iuan, lo que passava digueren à Iesus: *Mestre ahont habites?* Respongue Iesus, y diguells: *Veniu, y veureubo:* Y de fet seguirenlo fins à la caseta de la Verge Maria. O, y ab quanta caritat, y amor los rebe la dolça Verge Maria Mare sua. Alset, y puje anima tota per amor, y seguex à Iesus tot Redemptor fins entrar en la casa de la sua mare ab los seus dexebles, menspreant al mon, y totes les pompes de aquell, no amant sino les coses celestials, qui son eternes, dient à Iesus: Ya de aqui avant Señor en res no estara posat el meu amor, ni la mia esperança sino en vos: Empero misericordios Pare conve que yo sia, y vulle ser vostre dexeble per verdadera imitacio, la qual no puc alcançar sino interrogantvos dient *Señor ahont habitau?* Y ves gã Pare de amor responentme: *Vine, y vegesho.* Parexme, y esaxi Señor que vos me haveu de ayraure, y cridar-

me, y convertirme à vos, y purgarme de tots mos mals, è illuminarme, perque pugue yo segurament romãdre ab vos pervertader amor, alabantvos, y magnificantvos pera sempre. Amen.

Cap. XXII. Lo qual tracta del primer Miracle que feu Iesus quant converti la aygua en vi, en les nocces publicament. Ioã 2.

Sise acte de la segona jornada es com Iesus comença à fer miracles: Y fone lo primer public: *Quãt converti la aygua en vi.* Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perq; se recorde q; Iesus fone cõviat, y la sua Mare ab los seus dexebles en les bodes de Cana de Galilea: Y assientẽ los misteris, perq; primerament les nocces erẽ de pobres, y aço se conex perquant los faltã el vi, q; tal vegada no teniẽ pera comprarne, y medite que el novio era nebot de la V. Maria, fill de vna germana sua: Y vehtë aquesta la falta del vi, y la pobresa tenia pera comprarne se apartã ab la Verge

Verge Maria, y a jonoillada à los seus peus li digué: *O molt amada, y caríssima germana ajudaame en aquesta ocasió.* Y la Verge Maria essent també pobre, y no tenia modo algu pera subvenir a aquella necessitat, se acostà à son Fill Iesvs, qui estava assentat en lo lioc mes humil, y junt à la porta: y la Verge Maria detras de la porta ab dissimulo, y honestat, casi amegadamènt parlali à la ore la dient: *Meu amat Fill no tenen vi: sens dir mes, perq; basta en el que demanen, que sapia la necessitat del amat.* Y Iesvs respongue à la sua Mare, y digué: *Quet fa à tu, ni a mi.* Y la Verge Maria molt liberal, y franca, no obstant la resposta, certa del favor, y amor de son Fill ana sen als servidors, y diguels: feu tot allo queus dira mon Fill. O anima despertet ya, y conex en tu mateixa la gran necessitat que tens de vi, *ço es de devocio, y fervor de esperit:* Vesten prestament, y llançet per terra, besant als peus de la Verge Maria, ó la

terra, que pizen dient: O molt Reverent, y amada Señora, yo em perdre, y vindre en gran confusio si vos no me ajudau en aquesta hora, y suplicau al vostre dols, y amat Fill quem do *vi de caritat,* perque yo no tinc sino freddor de pecats, qui totalment me impeden lo estar amant al vostre Fill glorios: Y la Verge Maria respondia, y dirà, en els servidors, *ço es à los sentits Corporals.* Tot allo queus dir mon Fill, que fessau, feu ho: ço es nous empieyeu, ni ocupeu en servir, y obeir à altri, sino à Deu.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteris: per la *via illuminativa,* perq; se recorde que los ministres estant ab les mans plegades devant Iesvs, aquest los manà que vmplessen les geres de aigua, y ells axi ho ferè; la qual aigua per la virtut de Iesvs infinita se converti en regalat vi. Assi considere ab atensio, anima, que los sentits corporals han de estar devant Iesvs ab les

mans plegades esperant cūplir lo que ell los manara: Y procure en vimplir sis gerres de aygua, per quant has de plorar *sus graus del peccat*, antes que sies en caritat: Y aquestos graus son, *mala suggestio, perversa cogitacio, iniqua delectacio, malicios consentiment, reprobos acte, y desmoderada consuetud.* Alcei dons anima illustrade per Iesus, y confidere que axi com està en ma sua el produir alguna cosa, ò dexarla de produir, axi està en ma sua de vna cosa ferne altre: perq; tots los termes, y limits de les creaturas estan subjectes à la sua potestat infuida; y axi pot fer de aygua vi, y de vna anima injusta, ferla justa, y à la ignorant illuminar per gracia sua: Empero tu anima procure ab tota diligencia, y cuydado que los sentits estiguen devant Iesus, y en tot temps confidere que estas en la presencia del Señor peraque sies perfectament illuminada.

Tercerament es exercitada la anima en

en aquest misteri per la *via unitiva*: Y axi ab tot ton esforç puje molt alt à gustar lo precios vi, que Iesus ha fet novament: Y ab gran atencio confidere, *Que aquest vi es lo amor de Deu molt suau, y regalat*, el qual tu anima deus tenir, despreciant al amor de la aygua, ço es de *carnals delectacions, y coses transitorias*, las quals se acaben, y causen; pero lo amor de Deu conforte, y alegre, y accessie regaladament à tot home. Cride dons dient: O molt lloable Señor, vos qui sou soberana caritat converti-me à vos per amor verader, peraque axi amo a vos purament, vos alabe, y magnific eternament. Amen.

Cap. XXIII. Lo qual tracte del sermo de las Benaventuranças, que Iesu-Christ feu en una montanya devant dels Apostols, y Dexebles.

Mat. 1. Lucæ 6. 21.

LO sete acte, y vltim de la segona jornada es com lo glorios Señor predi;

predicà en lo alt de vna montaña an-
els seus Apostols las Benaventurances.
Y primerament es exercitada la anima
en aquell misteri per la *via purgativa*:
perque se recorde del altíssim parla-
ment, que Iesvs feu à los Apostols. Y
primerament digué: *Benaventurats son los*
pobres de esperit: Y assi conex, ó anima
que en tu noy ha verdadera pobreza de
esperit, perque lo vertader pobre de
esperit no vol alabanças, ni favors, ni
honres, ni cosa transitoria, tant sola-
ment desitja que Deu sia honorat,
alabat. *Despres digué: Benaventurats son*
los mansos. Enten assi, ó anima que pe-
la tua superbia, no ets benigne, ni
suave, ni mansa, sino maligne, y ma-
liciosa. *Despres digué: Benaventurats son*
los qui ploren. Regonexte assi, ó anima
molt peccadora, per quant tu no has
plorats los teus pecats, sino que ets la-
mes vil, per tenir complacencia de a-
quells, no fercant com, ni en quin-
manera podries, emberasade en tante

culpes

culpes comparexer en el juy de Deu.
Après digue: Benaventurats son los qui
tenen fam, y set de iusticia. Considere,
anima mia, la tua iniquitat, y malicias;
moltes vegades te podies dispondre
per la justificacio devant de Deu, fent
vertadera penitencia dels teus pecats,
y nunca ho has volgut fer; y lo pit-
jer es que fugies quant Deu te crida-
ve; ni de las injusticias fetes an el pro-
xim has tingut dolor, ni ten ets con-
fessada. Dons are ab gran dolor ten
contricio devant lo teu molt just jut-
ge dient: O molt soberanament just
Señor nom vullau confondre, ans be
purgaume de totes las mies injusticies,
peraque devant del vestro conspecte
aparegue limpia, y neta.

Segonament es exercitada la anima
en aquest misteri, per la *via illuminativa*:
Perque assi se alce la anima sobre si
marexa, y escolte lo que *mes avant* a-
justà Iesvs dient: *Benaventurats son los*
misericordiosos. Assi enten, ó anima, quãra

la

es

es estada la misericordia de Deu lo Pare en donant a son Fill per Mestre, y Doctor, peraque ab la sua Doctrina entenguesses a Deu, axi com es, y perfectament fosses illuminade. *Despres digue lesvs: Benaventurats son los nets de cor.* Y considere assi anima, que aquells qui son nets de tota macula, clarament en la eterna felicitat veuen a Deu, y axi deus tenir mundicia, y netedat, no tant solament en lo exterior, sino també en lo interior, perque no estigues impedida pera conixer, y entendre a Deu, y a tu mateixa.

Terçerament es exercitade la anima en aquest misteri per la via unitiva. Y assi alce ab tot lo teu esforç, y meditate encare dues coses, que diguè lesvs. *La primera: Benaventurats son los pacífics.* Pense, ò anima, que si tu vols entrar en la eterna felicitat, deus primer ser pacífica, de tal manera que á sole ames a Deu sobre totes les coses, y que avorrescas al mon, carn, y dimoni.

tenint

tenint continua guerra ab los vicis, perque aquesta es la verdadera pau del Señor. *Despres diguè: Benaventurats son aquells, qui sufren persecucions.* Y assi propose, ò anima, de aqui avant sufrir qualsevol treball, y qualsevol vituperi, encare la mort corporal, si necessari ere, donant la tua vida molt voluntariamēt per amor del teu dols, y amar lesvs, axi com per aquell, qui es soberana veritat. Y assi, anima, pose la boca en terra, y fes gracies a Deu de tots los beneficis, y doctriñas: y en summa recordet dels set misteris precedents, ço es lo desterro de lesvs en Egipta: La disputa ab los Doctors en el Temple: Lo Baptisma: Lo dijuni: La vocacio dels Apostols: La conversio de la aygua en vi: La predicacio de las Benaventurances. Y assi se acabe la segona jornada, fent las quinze adoracions, ya ditas en el fi de la primera jornada, pag. 100. ab les quinze Pater Noster, y Ave Maria.

Cap. XXIV. Lo qual tracte de la tercera jornada, de la qual el primer misteri es la curacio dels malalts que Iesus feu per se propria potencia de differents malalties.

Mat. 4. 24.

ASSI comence la tercera jornada, que es del Dimecres: en la qual sien fetes en lo principi las ceremonias, y reverencias, é invocacions, que son notades en lo principi de la primera jornada cap. 9. pag. 62. Y lo primer misteri de aquesta jornada es la curacio, que Iesus feu à los malalts de diverses malalties; en que, primerament es exercitada la anima per la *via purgativa*: Y assi convè, anima, que molt diligentment entengues las varies enfermedades dels homens del mon, als quals Iesus per la sua infinita potencia curà, y cure. Perque alguns cegos, altres paralitics, altres idropics, altres leprosos, altres febricitans,

altres

altres coxos, altres sords, altres muts, altres endemoniats. Y certament, ò anima, totes aquestes enfermedades juntas son en tu, perque tu ets cega, y orbe per ignorancia, malicia, y enveja. Paralitica per pereza, de far boes obres. Idropica per gola: Leprosa, per immundicia, y carnalitat: Febricitant, ò febrosa, per avaricia: Contreta, per negligencia: Sorde per desidia de convertirte à Deu: Mude per no parlar en el Sagrament de la penitencia, y confessar las toes culpas. Endemoniada per perseverancia en los peccats, no volent de aquells ixit per ningunas correccions, ni sermons, ni amonestacions. Per cert axi es, anima, que tu pots dir à Iesus, que tota sola ets mes malalta, que tots los malalts: Supliques doncs humilment boea per terra que de tant graves, y tantas enfermedades te valla cùplidamet purgar.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Y assi alce anima, y entè que Iesus

es poderos sobre tot curs de natura-
leza criada, perque ab sola paraula ha
curades totes aquestes, y moltes mes
enfermedats: Y en asço pots entendre
que ell es Deu Omnipotent, qui per
sola paraula, y per sol voler totes las
coses restaure. Perque Iesvs diguè en
el cego. Lucæ. 42. 18. *que demanes?* Y a-
quell li digue: *Señor que veys?* Y diguè li
Iesvs: *Respice:* Y aqui mateix fong curat,
y va veure perfectament. Lo leproso di-
guè, Lucæ 5. 12 *Señor, si tu vols, me pots
limpiar:* Y Iesvs, *yo vull limpiarte:* Y aqui
mateix fong limpio, y net, y curat de la
lepra. Y axi tots los altres malalts fore
curats de las suas malalties per la Om-
nipotencia de Iesvs. O dons anima ma-
lalta llançet per terra anels peus de
Iesvs dièti: O poderos Señor, si vos ho
voleu, vos me podeu curar de totes
las mias malalties, perque sou Deu, y
Señor: Be veys vos Señor las mias na-
fres, y lletges malalties, que donè gràs
pudors, qui ixen de la mia anima suya.

la

la qual es tota pudor, y abominacio:
Empero Señor si vos ho voleu, vos me
podeu curar; y rentar perfectament. Ay
mon amat Señor illuminaume, peraq;
vertaderament vos conegué, y cordial-
ment vos ame.

Tercerament es exercitade la anima
en aqueſt misteri per la *vía veitiva*: Per-
que sap que Iesvs curant las malalties
corporals, curaué tambe las espirituals, per
ço que perdonave los pecats à soles
per amor: Donstu, anima, puis coneis
que has rebude de Deu tanta gracia, y
confies de la sua pietat que te ha pur-
gada, y curada de totes las tuas mal-
lies, y te ha illuminada pera conexer
las grans ofenses, que li feies; y are
per gracia sua no les hi fas semblants,
ni tant graves, postpose, y desprecie
totes les coses transitories, perque lo
mon, y la carn, y lo demonio fan fino
inficionar, y nafiar; y axi apartet de
totes las vanitats mundanes, aeostet
tota à Iesvs per amor dièti: O molt
pode-

poderos, y pïedos Señor, qui en aquest mon sou vingut en forma humana pera curar les nostres enfermedats, y per illuminar les nostres animes, y pera reconciliar nos ab vos, fent pax per amor en nosaltres! Señor purga me de totes les mies malalties, è illumina me, perço que no crescan las mies ignorancias, y que vertaderament vos conegue, y recõcilia me ab vos per amor, pera que de aqui avant nom parresca de vostra benevolencia, alabant vos, y hõrant vos per tot temps. Amen.

Cap. XXV. Lo qual tracte del misteri, quant Iesu-Christ parlá ab la Samaritana demanantli de beure.

Ioan. 4. 7.

LO segon acte de la tercera jornada es com Iesus parlá ab la Samaritana prop de vn pou. Y assí primerament es exercitada la anima per la *via purgativa* en aquest misteri: Perque

lõ-

confidere la anima, y veu que Iesus estava assentat jure á la font, y ca'su per anar á peu, demaná de beure á vna dona Samaritana. O anima mia, y quanta fet ha sufrit Iesus, y los seus pobres dexebles, y amics en lo cami de la Creu! Diques anima cruel, has ne tinguda peca, ó gens de compassio, ni pietat, ni memoria? Alçat are prop de la font de pietat, qui es Iesus, y diguesli: O abundos Señor donau aygua en el meu cap, y anels meus vils font de llagrimas, y plorarè tot lo tẽps de la mia vida las graves ofenses, que vos he fetes en la vostra dolorosa passio. Y á les hores Señor que yo ab cor contrit plorarè, vos ab la vostra preciosa sanc, y ab les mies amargues llagrimas me limpiareu, y rentareu de totes las mies impietats, y culpes.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Alçat en alt, ò anima mia, y escolte oint la Samaritana quant altament parle, y ab

y ab gran constancia, y segura firmitat dient: *Nofaltres sabem que el Messies vindrà, el qual nos enseñará, y nos iluminará en la conxexense del gran Deu.* Assí en el costat de la Samaritana llançet anima als peus de Iesus dient: O Señor molt desitjat per los Sants Pares: Vos sou aquell Señor qui alliberareu als homes de la servitut, y subjugacio del Dimoni, y los illuminareu, è illuminau pera que despreciant, y despullant se de tots errors vinguen en verdadera noticia del vertader Deu, el qual honren, y adoren. O Señor yo he viscut tant de assiento en tenebres, sens tenir conxexensa de vos, ni de las mies iniquitats; açau me Señor, è illuminau me vos qui illuminareu la Samaritana, doant me gran virtut, y abundant Fe pera que sens error vos conegue, y serueisca de tot mon cor.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la via vnitiva. Medite assí, anima que Iesus an-

me, y diu à la Samaritana: *Yo som el Messies, que tu dius esperau, y estic aquí parlant ab tu:* O Señor per aquest amoros misteri singularment, y sens dupte algu me haveu constituit en segura, y ferme esperança, perque veig que ab tanta familiaritat parlau ab la Samaritana: y axí Señor vos suplic humilment nom vullau avorir á mi: Y axí com la fereu parlar à ella ab gran esforç, y confiança dient: *Nofaltres Pares en aquesta montaña adoraren, concedi me gracia pera que sens dupte algu, y casi absorta per amor, y vnida ab vos confesse, y conegue ab tota confiança la veritat de la vostra doctrina.* Y si aquesta done estranya, y fora de la llei parle ab tant de fervor, y creu que Iesus es Fill de Deu, y se transforme en ell per amor; dons tu, qui ets Christiana, ab gran temor te deus tota convertir en amor de Iesus, y vnirte ab ell, y transformar perfectament dient li ab cor contrit, y doloros: Ya

Señor

Ya Señor puis estic certa que vos fou
aqueli, qui me haveu alliberada de la
esclavitut miserable del dimoni. de aquí
avaat anarmene ab vos, despreciant
tota vanitat, y tota cosa transitoria,
solament per amarvos, alabarvos, y
servirvos pera sempre. Amen.

Cap. XXVI. Lo qual tracta com Iesu-Christ
per se propria potencia, y clemen-
cia rescueta una Donzella,
y un jove.

Mat. 9. 25. Marc. 5. 42. Lucæ 7. 15.

Tercer acte de la tercera jornada es
com Iesus rescueta dos morts: Lo
primer vna Donzella dins la casa: Lo
segon un jove, que aportaven á soterr-
rar, á la porta de la Ciutat. Y primera-
ment es exercitada la anima en aquest
misteri per la *via purgativa*: Perque cõ-
sidere que ella geu morta en la casa, çõ-
es per el consentiment deliberat en lo peccat.
Y encare mes se conex ser morta á

porta de la Ciutat, çõ es á la porta de
la Iglesia militant per la operacio del peccat:
Empero, de qualsevol manera que sia
morta, Iesus ab la sua veu cridant, la
pot rescueta. Poset dons, anima an els
peus de Iesus, y adorels dient: O molt
piados Señor la mia filla ara es morta;
veni Señor y tocaula per gracia, que
axi prestament rescueta.

Segonament es exercitada la Anima
en aquest misteri per la *via illuminativa*.
Assi se eleva la anima per clare intel-
ligencia, en que veu, y conex que Iesus
es Deu: y asso conex per la operacio
divina, puis per se propria virtut, ab sola
paraula rescueta los morts á vida cor-
poral, y las animes mortes per el peccat
mortal á vida espiritual, y estament
de gracia, illuminant aquellas, y aportant
des á la clara noticia de si mateix.

Tercerament es exercitada la ani-
ma en aquest misteri per la *via uni-
viva*. Alzet dons ò anima, y conex que
heu per los teus peccats ets morta, y
apar

apartada de Deu, é inimiga sua: y quey quant estavé en lo dinar vingué vna
 Iesvs te pot santificar, y acostar à si dona anomenada *Magdalena*, en altre
 y pacificar per amor: potet dons als loc *Maria*, y en altre loc *pecadora*. Co-
 peus de Iesvs dient: O soberano be *gita*, y pensà *Magdalena* que havia
 O Señor ajuda me: perque ab totes les peccar, y recogitá que Iesvs la podia
 mies forces, y poder yo dexare, y descurar; y axi ana à la casa à hont Iesvs era
 preciaré tota cosa, qui me impedesca convidar, y menjava: la qual cō à impor-
 lo amarvos, y servirvos tant solament una, y sens verecundia, ni cortesia sen
 Acostarme à vos Señor per pur, y castentrà à la casa, sens demanar llicencia, y
 amor, y vos qui sou soberano he boni molt cuytadament anà anel loc, ahont
 ficarmeus; y yo per tot temps vos al Iesvs dinave, y à qui se llançà boea per
 bare ab tots los benaventurats. Amen terra detras dels peus de Iesvs, y posà
 la boca sobre los peus sagrats, y dels

Cap. XXVII. Lo qual tracte de: la Conversio de Santa Magdalena.

Lucx 7. 37.

Quant acte de la tercera jornada es vnguent, que aportave: y encara lo
 quant Iesvs perdonà los peccats consolà, perquant Iesvs per caminar
 Maria Magdalena en casa de Simons peu, y anar descals tenia los peus
 Lepros. Y primerament es exercitade l'ots maltractats. O anima mia, ò ani-
 anima en aquest misterí per la via purissima mia ab tota pressa, y sens tardan-
 gativa: Y axi se recorde la anima que llancet als peus de Iesvs ab grans
 Iesvs era convidat per Simon Lepros. spirs, y sangless, y pose la boca so-

bre la pols, y fane accessiet de oprobis,
y confusions: y axi com Magdalena,
per tot quāt havia pecat, feu penitència,
so es per la boca mal parlant, per los
vils mal mirant, per los cabells vaner-
jant; axi tu de tot, y ab tot lo que has
pecat fes penitencia, plorant molt agra-
ment, y ab graves solloços digues: O
font de pietat Iesus Señor meu, yo sō
aquell traïdor, qui he pecat mes, que
tots los homens del mon: O Señor, si
Magdalena tenia set demonis, yo Se-
ñor ne tinc set milia! O Señor si per-
donant á Magdalena, mostrareu gran
misericordia, molt major la mostrareu
Señor perdonant me à mi! Perq; tant cō
yo som mes pecador, haveu de mos-
trar mes la vostre misericordia. Ay
molt amat Señor, quant yo em recor-
de de las ofenses, que he fetes quan-
tre de vos, tot estic cremant ab grave
dolor, tant que voldria esclatar per e-
cor, y no puc. Ay Señor, que assesti-
te als vostros peus sagrats, y no me

pa

partire, fins que me ajau perdonat;
perque allà ahont ha abundat mes la
iniquitat, cōve Señor que sia super-
abundant la vostra misericordia.

Segonament es exercitade la ànima en
aquest misteri per la *via illuminativa*:
perque se recorde la anima que Simō
qui havia convidat à Iesus, murmura-
ve dintre son cor dient, *que si Iesus fos
Profeta, sabria qui era la dona quil tocave,
y que era pecadora.* Conaxēt lo bon Iesus
lo intimo del cor de Simon, aquima-
tex li donà à entendre, que no tant-
solament era Profeta, pero encara Fill
de Deu. Y axi posali la figura de dos
homens, qui eren deutors à vn altre
molt ric; y lo vn li devia molt, y lo
altre pec. Pregat lo home ric per los
dos humilment, los alliberà, y perdo-
nà tot lo deute. Digues Simon, qual
de aquests deutors ame mes al Cre-
ditor? Y Simon judicà que mes lo de-
via amar aquell, anaqui mes havia per-
donat, y relaxat el deute major.

Ka

las

las hores Iesus se gira à Magdalena, y mirala dient. *Veus aquesta dona Simon?* O anima mia si aguesses vist aquell dols mirar, que Iesus feu à Magdalena! Dicte en veritat que may se girà lo dols Iesus, ni mirà ab los seus vills de pietat à ningun pecador, ni pecadora, que no la absolgues de tots los seus pecats: Y axi diguè de Magdalena: *Remissos, y perdonats son los seus molts pecats, perq; ha amat molt.* Ay molt amat Señor puis vos perdonau los pecats, dons vos sou Deus; perque tantolament Deu pot per si mateix perdonar, y remetre los pecats. O dons, admirable Señor girauvos à mi, y ab lo vostre mirar illuminau la mia anima pera que ab Magdalena clarament vos conegue.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via unitiva*: perque pense que quant Magdalena anà à los peus de Iesus, era molt mala, perque era done molt pecadora, y després fouc feta Santa; y axi diguè Iesus:

Perdo-

Perdonats li son molts pecats, perque ha amat molt. O amable Señor, si dons par amor son purgades, è illuminaades las animas, ya de aqui avant ab totes mes forces, y ab tota la mia diligencia, yo treballare en amarvos molt, y servir. Y mes diguè Iesus à Magdalena, Luc. 7-48. 50. *Perdonats te son los pecats: Vade in pace.* Veten en pau, y gracia mia: Y ya de aqui en avant Magdalena dexà tota la vanitat, y seguí á Iesus son amat, y dulcíssim Señor. Axi yo, Pare de amor ajudat de la vostra gracia dexate tot quant me pot embarçar, è impedir lo amarvos, y seguir, obeint de aqui avànt per tot temps los vostros sants manaments, y alabant, hontant, y magnificant lo vostre Santíssim nom. Amen.

Cap. XXVIII. Lo qual tracta: com Iesu-Christ de sine pans, y dos pexos accessit sine mil homens. Ioan. 6.

LO quint acte de la tercera jornada Les com Iesus de sine pans, y dos pexos

K 3

pexos

pexos dona plena facietat à sine mil
 homens, sens los infants, y las dones.
 Y primerament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via purgatiua*:
 Perque cogite la ànima la gran mise-
 ricordia de Iesvs, qui tingue pietat de
 la gran multitud de gent qu'il seguia, y
 teniã fam. Y juntament cõsidere la pro-
 pria crueltat tua, ò anima pecadora,
 perq; no has subvingut corporalment,
 ni espiritualment à los qui tenien fam,
 y per raho de aquesta crueltat tua dig-
 nament has sufrit fam de la gracia de
 Iesvs, de la qual per tos pecats has es-
 tat, ò estas privada. Dons anima des-
 perte ya, y cride à Iesvs dient: O molt
 dols, y superabundant Señor; à mi qui
 som tant pobre, y molt necessitada per
 fam, me bastaria vna sola mica de
 aquells troços de pa, que vos molt pi-
 edos Señor donareu à los famulents en
 el desert. Yo Señor estic en el desert
 per los meus vils crimens, y som des-
 emparada de vos. O Señor borrau to-

talmèn

talment los meus pecats, y doname
 plena facietat, infundintme la vostra
 gracia, de la qual tins necessitat pera
 fer condigne penitencia.

Segonament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via illuminatiua*.
 Assi se recorde la anima, y recordant
 considere, que Iesvs de tants pocs pans
 donà plena facietat à tanta multitud.
 Ven empero, que Iesvs ha multiplicat
 los pans, y axi enten clarament que es
 Deu tot poderos, qui vse, y fa de to-
 tes les criatures allo, que à ell li plaus
 perque totes estan subjectes à lo Im-
 peri Divino, qui pot fer, y fa de no-
 res alguna cosa, y de las coses, qui ya
 son, mude vna en altre, y multiplique
 aquellas, que son ya en lo seu ultim
 terme, y perfeccio.

Tercerament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via unitiua*, per
 ço que es. recorde com despres que
 Iesvs haguè fet lo miracle, las gents lo
 volgueren fer Rey. Y ell fugi, y se

K 4

ausen-

ausentà, perque nol trobassen. O si de-
 gudamènt meditasses, anima, aquest mis-
 teri, certament tu no esperaries temps:
 ni sufriries disputa, ni reparo algu es-
 dexar prestament, y totalment les pom-
 pes humanes, honres, favors, y vani-
 tats transitories: Y continuament segui-
 ries les pisades, y vestigis de Iesvs, a-
 costant te à ell per vertader, y pur a-
 mor, axi com anel soberano, è inefa-
 ble be, y eternal Rey, dient: O Mag-
 nific, y valerosíssim Señor per lo que
 yo he vist de vos, qui sou soberana-
 sabiduria, de qui avant no vull amar,
 ni posseir altre cosa ni pensar sino en
 vos, alabant, y magnificant vostra gran
 Alteza, y dignitats, pera sempre. Amen.

*Cap. XXIX. Lo qual tracte de la Transfigu-
 racio de Iesu-Christ feta en la
 Montaña del Tabor.*

Mat. 17.

Sise acte de la tercera jornada es la
 gloriosa Transfiguracio de Iesvs en

la montaña del Tabor. Y primerament
 es exercitade la anima en aquest mis-
 teri per la *via purgativa*: Perque se re-
 corde la anima que en aquest maravellos
 misterí foren presens los amics de Iesu-
 Christ de la lley vella, y de la nova;
 perque se trobà allí Sant Iaume, *sub-
 plantador de vicis*. Medite dons, ò anima,
 que per las tuas grans abominacions
 no pots pujar à la montaña: Y à las
 horas pujaras ab Sant Iaume subplan-
 tant, y extirpant tots vicis; perque per
 Sant Iaume es entesa la *via purgativa*.
 Suplique dons à Iesvs que vulla purgar,
 pera que sies present en la sua Trans-
 figuracio gloriosa.

Segonament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via illuminativa*.
 Atten assi ab diligencia, anima, y puje
 en lo superior, y remire tant, cõ po-
 dras la cara de Iesvs, y enten que es
 molt resplendent, y considere quanta
 es aquella hermosura, y belleza, que
 los Apostols no la pogueren sufrir mi-

ranila, sino que caygueren boca per terra. Escolte, y oiras la veu de Deu lo Pare, qui diu á los de la illey antiga. *Mat. 17. 5. Aquest es lo meu Fill molt amat;* lo qual yo vos prometi en Redemptor, *aquest oireu,* ço es fareu per obre lo que vos manara. Vejes are clarament que Iesus es Fill de Deu, y tal lo confessa la Magestat del Etern Pare, y done à conexas à tots. En aquesta trãfiguracio fons Sant Pere, que vol dir *conexent,* ço es ya illuminat. O dons anima suplica molt humilment á Iesus dientli: O molt alt resplandor, y llum de Deu lo Pare, vos Señor qui illuminareu à Sant Pere, y fereu que aquest vos conegues, dient que vos ereu Fill de Deu viu, *illuminaume,* peraque clarament vos conegue, y confesse que vos sou Fill de Deu viu per eterna generacio.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva.* Escolta assi, anima miã ab tota atencio, y dili-

diligencia à Sant Pere, qui digué: *Señor bona cosa es que nosaltres de offiçto estigam assi.* Mire com per la conexensa era arribat Sant Pere en el gust, y amor del soberano be; y axi volia se continuas tant alta conexensa, y amor. Aten empero que en cõpañia de Iesus era aximatex Sant Iuan; en lo qual se signifique la *gracia del verader amor.* O anima, enten are clarament, que en aquell precios, y celestial gust noy pots arribar sino vas tambe ab cõpañia de Sant Jaume, y de Sant Pere, y de Sant Iuan: Y axi enten, y sapies que per lo primer has de ser *purgade,* per lo segon *illuminade,* y per lo tercer en gracia, y amor *transformade.* Y es axi que si algũ poc, ab tot ton esforç te ocupes; y adelites en aquesta transfiguracio, tu vindras en noticia de la Divinitat de Iesus, y encara ab tant gran amor, que no tindras gust; ni repolaras may, sino quant pensaras en lo soberanament amable, y dols Señor Iesus dient: O *amoros*

amoros Señor, vos qui sou belleſa, y gloria dels Ciutadans de Paradis, y ninguna immundicia ſe pot acostar à vos, rentaume Señor, y limpiaume de las mias llezgeſes, y pudors! O Señor vos qui ſou verdadera llum illuminaume per verdadera, y clara conexença de vos, qui ſou ſoberana veritat! O Señor convertiume à vos per pur, y caſt amor, perque ab tot quant yo ſom vos ame, vos alabe, vos adore, y engrãdeſca pera ſempre. Amen.

Cap. XXX. Lo qual tracte de la Evangelical predicacio de Ieſu-Christ.

Mat. 5. 20. Marci. 19. 21. Luc. 8. & 9. 23.

LO ſete, y vltim acte de la tercera jornada es, com Ieſvs anave predicant, per los Castells, Viles, y Ciutats la lley Evangelica. Y primerament es exercitade la anima en aqueſt miſteri per, la *via purgativa*: Perque ſe recorde, y penſe que la lley que Ieſvs donava era purgativa dels pecats, per

ço que manava fer fruits dignes de penitencia: Y encare el mateſx Señor ho demoſtrave per obre, perque tota la ſua vida era penitencia, anant deſcals, à peu, ab fam, ab ſet, y calor, menſpreus, y perſecucions dels Sacerdots, y dels Farifeus: Y era tanta la pobrefa, y neceſſitat que tenint los Apoſtols fã anant ab ell, per la gran fretura freturavan entre las mans les eſpigas del blat, y menjavenſe los grans per algun alivio de la fam, que patian. O anima devota penſe que lo metſre ſoberano no ha fet vanament aqueſta lley purgativa de penitencia, ſino pera purgar las animes; y ell, qui no tenia neceſſitat de penitencia, te donas exemple, com deus fer abſtinencia de preciosas, y delicades viandes, y que te apliques en el treball, y exercici, ſens eſtar may ocioſa. O Señor vos anau à peu deſcals ab fam, y neceſſitat, y yo peccador miſerable viſc delicadament ab gran ocioſitat, y gola, y ab quietut temporal-

O Señor posame lo vostro jou de feyo vos conegue y regonegue los grans lley purgariva de digne penitencia, y beneficis, que me haveu fets, fentme feulom portar, peraque Señor las mie Christia vilefas, y torpeses tien limpiades, y purgades.

Segnament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via illuminativa*. Assi, ó anima pots veure, y conèixer ab tota certitut que la lley de les *es illuminativa*, per quant antes de aquesta los homes no tenien conexença de Deu, y per aquesta son vinguts en verdadera, y manifesta conexença del seu ser Divinal, y del seu obrar en les criatures. Atten dons, ó anima diligentment que ningú per savi que sia sens aquesta lley pot venir en noticia verdadera de Deu, y per consequent nos pot, sens aquesta lley Evangelica salvar, perq; es estada ordenada, y manada per la soberana veritat, qui es Iesvs. O dons veritat soberana amantíssim Iesvs imprimiu aquesta lley en lo meu cor, peraque vertdaderament

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via unitiva*. O anima, si diligentment consideres, y medites, veuras que aquesta lley donada per Iesvs es *lley de gracia, y de amor*: perque aquesta te reconcilie ab Deu, te pacifique ab Deu, y fa que sis fill de Deu per gracia, si es que ab totes tes forces la observes, y guardes. O dons Pare, y mon amat Señor feuma observar aquesta tant amorosa, y suave lley, peraque Señor de les mies iniquitats yo sia purgat, è illuminat, y per pur amor transformat ab vos, llançat, y despreciat tota cosa terrena, amant-vos tantolament à vos, qui sou soberana bondat. Y assí, ó anima pose la boca en terra, y fes grans gracias à Deu de tots los beneficis te ha fets, y de totes las doctrinas, que te ha ensenat, peraque al conegues, y ames.

y en tot temps. Y recordaras assi los ~~se~~ fetes totas les reverencias, ceremonias, precedents misteris, ço es la curacio, è invocacions del adjutori Divino, dels malats: Lo parlament ab la S^a y adoracion, y tot allo, que està notat maritana: La resurreccio de los dos en lo principi de la primera jornada, morts: La conversio de Magdalena: La pag 62. Y lo primer misteri de aquell facietat dels cinc mil homens ab sol^a es de la dona Cananea. Y primera-
sinc pans, y dos pexos: La Transfigu-~~ment~~ es exercitade la anima en aquest rario de lesvs: La predicacio, y orde-
nacio de la lley Evangelica. Y sien se-
recorde que lesvs anant predicant de-
tes las quinze adoracions, y dits quinze Tyro, y Sidonia, en los quals llocs Pater Noster, y quinze Ave Maria, se-
hi havia encara Gentils, perque los lu-
gons que es notat en la primera jorna-
da, pag. 100. Y assi se acabe la tercera
jornada.

Cap. XXXI. lo qual traete la quarta jorna-
nada, de la qual lo primer misteri es
com Iesu-Christ ajudá á la filla de
la dona Cananea, qui tenia
lo Diable en lo cos.

Mat. 15. 22.

de aquell llinatge) la qual tenie vna
filla endemoniade, que lesvs era en
aquellas parts, cercant lo fins quel tro-
ba, confiant que ell podie curar la sua
filla, quant lo aguè trobat, se llençà
à los peus de lesvs cridant, y dient:
Merce hajes de mi Iesus fill de David: ma
filla està vexada molt malament del Demo-
ni. Y lesvs no li respougue. O anima
nia, considera la done estrañe, fora de
del Dijous. Y en lo principi sien lley ab quanta confiança, y fervor
fetes L dema.

ASSI comense la quarta jornada
del Dijous. Y en lo principi sien lley ab quanta confiança, y fervor
fetes L dema.

demane remey per la sua filla! O anima mia desdixade, mes dura que lo ferro, y la pedra llancet à los peus del bõ Iesvs al costat de la Cananea dient: O misericordios Señor tenu misericordia de mi! Mirau Señor com estic subjecte anel dimoni, plena de pecats, y vexada per gran multitud de culpes enormes! O amat, y piedos Señor limpiaume dels meus pecats, y restare alliberada de los Demonis.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminatiua*; perque veu que la dona Cananea va corrent, y cridant, seguint à Iesvs, y dient. *Ajudem Señor?* O placent, y molt dolga paraula! *Ajudem Señor, tengues misericordia de mi.* Y acostas à Iesvs, y ajonollas en terra dient: *Merced me hajau Señor.* Y Iesus diguè: *No es bona cosa donar lo pa dels fills anels cans.* Respongue la done: *O Señor, y tambe los caners petits mengen de las micas, qui cauen de baix la taula del Señor.* Y assí allet, d'anim

anima, y considere be aquesta paraula; perque es com si digues, que Iesvs es Señor vniversal, qui sustera bõs, y mals; los bons abundantmèt, los mals de las miquetas, ço es temporalment, pero los bons espiritualment. Dons, ò anima vesten devall la taula de Iesvs, entre los peus dels Sants, y ab fervor demane alguna mica espiritual de la abundant gracia Divina, peraque sies illuminade, y conegues ab la Cananea que Iesvs es vertader Deu, y home.

Terçerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*. Y axi considere la resposta que Iesvs feu à la Cananea, ço es: *Sia fet lo que demanes axi com tu vols.* Veus anima mia quant amorosa, y graciosa es la resposta del Pare de amor, que done à los vertaders amadors de la sua infinita bondat? Peraq; dons el Divino Señor fassè en tu lo que demanes, transformet tota en ell per amor, en tant que tota cosa transitoria obliu, recor-

dante tant solament del soberano be-
pera amarlo, y alabarlo per tot temps.
Amen.

*Cap. XXXII. Lo qual tracte del misteri com
Iesu-Christ prengué refectio en
casa de Santa Maria.*

Lucæ 10.38.

LO segon acte de la quarta jornada
es com Iesus prengué refectio, y
dina en casa de Santa Maria. Y consi-
dere la anima, que Maria Magdalena
estave assétada anels peus de Iesus, es-
coltant lo que el Señor deya. Y Marta
se quexà de la sua germana, perq; no li
ajudave en lo treball, que ella estave
peu a servir à Iesus. Y assi considere
quant gran era la familiaritat, ab que
Iesus se tractave ab aquellas devotes
animes. Y *primerament* es exercitade la
anima en aquest misteri per la *via pur-
gativa*. Atùe assi molt discretamēt ani-
ma, que per Marta, qui treballava en ser-
vir à Iesus, es entesa la vida activa; y
per

per tant conve que tu en aquesta vida
treballes, fent tres coses, si vols alcàçar
la perfeccio de la vida Christiana. *Pri-
merament*, que viscas ordenadament: *Se-
gonament*, que viscas sociablement: *Ter-
cerament*, que viscas humilment. Viure
ordenadament devant los vlls de Iesus,
es plorar los pecats passats, y de aquí
avant abstenirse totalment de pecar,
fugint, y esquivant totes ocasions, y
vinentes de pecar; perque aço està
en potestat del home ajudar de Deu,
y proposar ab eficacia per amor de
Iesus, de qui avant no mes pecar: *Se-
gonament*, viure sociablement es en
respecte del prohilme, tractant aquell,
com á si mateix, y ajudantli corporal-
ment, y espiritualment, segons ell te
necessitat, y tu pots fer. *Tercerament*,
viure humilment es estar devant Iesus
atormentat, y mort en Creu demanāt-
li continuament misericordia, y perdo
dels pecats comesos. O anima sisia, y
quant temps has estat tu en pecats, dels

quals no demanaves perdo à Deu, ni
 ren confessaves, sino que estaves
 tant frede pera fer penitencia, que
 pareixia no eres Christiana. Alset dons
 ara, y treballe ab Marta dient à Iesus.
 O molt dols Señor, digan à ma germa-
 na, ço es à la carn vil, y pudenta, qui
 tant de mal ha fet, y me ha fet fer, que
 me ajud à fer penitencia, perque Se-
 ñor yo em panet de las ofensas, que
 he fetes contra de vostra Magestat: Em-
 pero Señor convè que la carn, qui es
 estade companera en la culpa, me ajud
 à fer penitencia, y sia companera en
 la satisfactio.

Segonament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via illuminativa*:
 Perque enten lo que Iesus diguè à Mar-
 ta. ço es: *Maria ha elegida la millor part, la*
qual may li sera llevada. Maria vol dir
 illuminada: Dons anima poset anels
 peus de Iesus ab Maria, escolte, y esta
 oint la lley, y paraules de Iesus, las
 quals son totalment *illuminativas* del

enteniment, y digucs: O molt clar, y
 verdader llum! Vos Señor qui tant per-
 fetament illuminareu à Magdalena, il-
 luminaume à mi, Señor, pera que cone-
 xentvos verdaderamēt, segue à los vos-
 tros peus, ço es quem repos, y quies
 totalment en la verdadera, justa, y san-
 ta lley Christiana.

Tercerament es exercitade la anima
 en aquest misterí per la *via unisiva*. Y
 axi estant la anima anels peus de Iesus,
 per verdadera, y clare intelligencia, y
 ferma crehēsa, ab pureza de anima en-
 ten la alteza de la Magestat Divina, y
 foatal bondat de totes les coses boni-
 ficativa; enten tota la Santíssima vida
 de Iesus, y com es reformativa de la
 nostra naturaleza caiguda en Adam;
 enten certament la patria celestial, la
 qual per amor de Iesus nos està pro-
 mesa. O dons alçet anima tota sobre
 tu mateix en contemplar aquestes tres
 coses, y cride ab fervor de cor dient:
 O inefable, y maravellós Deu conver-

tieme tota en vos, peraque no cone-
gue, ni ame, sino à vos, y ab perfect a-
mor me vaeſque ab vos, y vos alabe,
y magnific per tot tēps. Amen.

Cap. XXXIII. Lo qual tracte com Iesu-Christ
per ſa propria potencia r.ſcitat à
Llatzer de mort à vida.

Ioan 11. 43.

LO tercer acte de la quarta jorna-
de es com Iesus per la ſua propria
potencia relucit à Llatzer, qui ha-
via quatre dies que era mort: Y aquest
Llatzer era germa de Marta y Magda-
lena. Y *primcrament* es exercitade la a-
nima en aquest misteri per la *via pur-*
gativa. Perq; se recorde com Maria, y
Marta enviatē vn embaxador à Iesus,
avisant lo que Llatzer eitave malalt. Y
medite la anima que quant Iesus fone
arribat, ya havia quatre dies que Llat-
zer era mort; y quant fone prop de
la casa de Llatzer se assentià el bō Iesus
sobre

sobre vna pedre; perque com estava
cansa: per la continuacio de anar sem-
pre à peu, prenia aquell alivio: Y quant
Marta, y Maria se fore postrades anels
peus de Iesus, besant aquells ab llagri-
mes digueren: O molt amat Señor si
vos foueu estat allí, Llatzer no seria
mort, pe que vos lo amaveu tant, que
no l haurieu dextat morir. O anima cō-
fidere allí que Iesus feu en terra, y
està molt fatigat per les tuas abomina-
cions, llançet pecador prestament en-
tre Marta, y Maria ab llagrimes, y sus-
pirs dient: O molt poderos Señor, si
vos foueu estat en mi per gracia, la
mia anima nos seria morta per el pe-
cat: Ya veis Señor que ha estat la mia
anima molt malalta ab moltes, y gra-
ves malalties, y abominacions, y per
aquestes es morta: Ya veis Señor que
està pudenta, perque es, va quatre dies
fa, morta, ço es per la *delectacio*, per lo
consentiment, per los *actes pecaminosos*, y
per la *consuetut* de pecar. O Señor, y
quant

quant som pudent, mes pudent som yo, Señor en lo conspecta de la vostra Magestat, que no son los cans pudets, ni tota putrefactio à viste dels homens. O Señor limpiaume, y torcaume can-tes, y tant liegues immundicies, abq; estic afeat.

Segonament es exercitade la anima, en aquest misterí per la *via illuminatiua*: Perq; veu que Iesvs demanà *ahont* *hauien posat lo cos*, no perque ho ignoras, sino per misteris grans: Despres digue *al au la pedra*, qui està demunt lo cos: Despres lo cridà ab la sua propria virtut dient: *Llatzer vira fire*, y pres- tament obeiat á la veu preceptiva de Iesvs Llatzer mort, qui ya estave pu- dent, y comensave à pudrirse, resucità. O si veses quina alegria tingueré Ma- ria, y Marta! O anima considere com Iesvs digue, *ahont* *hauien posat lo cos* mort? Volgue dir que tu quã ets mor- ta per el peccat, deus dir, y mostrar *ahont* *geus morta*: y assí en la Con- fessio

Confessio. Y quant diu Iesvs que lle- ven la pedre, vol dir que dexes al pro- posit de peccar, qui es com à pedre, qui te pitjat, peraque no tornes de mort à vida: y despres à la paraula de Iesvs, y del seu ministre tornes à viure per gracia, perque te son perdonats los pe- catus, y estas absolt. Assí dons enten cla- rament que Iesvs es el vertader Mes- sies, Fill de Deu viu, perque tal lo confessen les dues vides activa, y contemplativa significades en Marta, y Maria, lo qual es vingut en aquest mō à resucitar les animes dels homens; mortes espiritualment, y tornarles à la vida de gracia per alcançar la eter- na, illuminant aquelles peraque con- gué la soberana veritat, y peraque se encaminen à la felicitat eterna.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via unitiva*, per quant veu à Llatzer resucitat, y ayonollat deuant Iesvs; y las suas ger- manes besant la terra, y fent gracias á son

son Mestre Iesvs per la gran, y no in-
telligible gracia, dient Llatzer: **Q**uamada, y magnificada per tot temps.
molt poderos Señor; la vostre Omnipotent paraula es estade entesa, y coneguda en lo Seno de Abraam per molts, y especialment per Adam (el qual ha dit: Aquesta veu es de aquell Deu, qui m'crià, y la conec molt be, que es la qui crida à tu Llatzer, perque aquesta mateixa veu me crida à mi en el Paradis terreno dient: *Adam ahont eis?* Pertant yo et suplic Llatzer que quant li seras devant, lo adores de part mia, suplicant lo que per aquell amor, qui li ha fet pendre carn humana, que tantost se serveſca devallarassi per treurem de aquest lloc, y quem don aquella eterna felicitat, per la qual me creà) Y així Señor yo vos ador, com à veltader Fill de Deu viu. O dons anima puis que tanta potencia, y nobleſa has vista posret ab cor humil acompanyada de estos tres, Marta, Maria, y Llatzer anels peus de Iesvs, y contemple la Divinal

altesa, y pense quant per tu deu ser
amada, y magnificada per tot temps.
Amen.

*Cap. XXXIII. Lo qual tracte de la Dona
adultera, qui foue acusada a I. I. su-
Christ, y ell per pietat no la
volgue condemnar.*

Ioan. 8. 3.

Quart acte de la quarte jornada es
com Iesvs no volgue condemnar
la done adultera, la qual per los falsos
Judios li foue presentada. y acusada. Y
primerament es exercitada la anima en
aquest misterí per la *via purgativa*: per
que enten, y entenenent considere que
per vn sol acte de adulteri aquesta done
foue acusada. Pense, ò anima, quanta
confusio, y vergonya tenia aquesta mi-
serable done devant Iesvs. y devant los
malvats sacerdots de la ley. O anima
mia vilissima, y molt pudeta considere
que en vn sol adulteri aquesta done es
estada trobada: y pense dins tu mateixa,
qui

qui ets vn bordell de Dimonis, y ha bitacio de concupicencias, y adulteris, ab quanta confusio, y vergoña te deu llançar en terra com à gran peccadora, y molt vil, suplicant al molt piados Iesvs que vulla de las tuas fornicacions, y maldats, per se clemenciosament limpiar.

Segnament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Perq; enten que Iesvs es soberana justicia, y soberana clemencia, y que estes dues dignitats juntes cõcorreguerẽ la sentencia de aquesta done, y per consequent à la sua alliberacio clemenciosissima, y justa. Dons assi anima esto oint ab gran alegria espiritual al verader Iurge dient à los acusadors: *Qui de vosaltres es sens peccat tir la primera pedra, anequesta done acusade.* Vet assi las demunt dites dignitats juntes: Enten pero, anima que Iesvs veye lo intimo del cor, y las intencions, y sabia totes les operacions dels acusadors, lo qual

qual saber es tan solament propri à Deus: com dons Iesvs ves aquestos secrets, seguexse que ell es verader Deu, anel qual toca. y conve sabertores las coses per molt secretas que siẽ, y amagades.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Per que pense quant gran es lo amor que Iesvs demonstrà tenir anequesta done: perque converti, y gira la sua carra enves de la done, qui estaua ajollada en terra, y tots los acusadors se en anats envergoñits. Y girant-se Iesvs mira la done ab los seus vils de pietat dient: *Done, ahont son los qui se acusaven; ningun te ha condemnat?* Responguè la dona ab veu plorosa, y tremolant, *Ningun mon amat Señor me ha condemnat.* Y a les hores lo molt dols Señor ab veu tota amorosa diguè: *Ni yo te condemnare, de ara en avant no vulles mes pecar.* O anima quant yo estic oint aquesta tant amorosa sentencia se somou tot el meu cor, y totes les mies enua;

entrañes se convertexen en amor de molt amable Deus, y home lesvs. Ya de aqui avant molt ardentment, y suauemēt me convertite en amar à lesvs perque yo al veig aparellat pera perdonarme tots los meus pecats, dient ell. *Not condemnare.* O quant me alegrés aquesta sentència! O quant me assegurés O quant me fortifique, y confirme en la Fee, Esperança, y Charitat! Ya, ya de aqui avant no vull pecar, à soles per vostre amor, amoros lesvs, y Señor, ans be de tot mon cor vos servir à vos tant solament, adorare, honorare, y magnificare per tots tēps. Amē

Cap. XXXV. Lo qual tracte dels misteris, lo quals foren fets en la Solemnitat del dia dels Rams.

Math. 21.

LO quart acte de la quarta jornada es la solemnitat dels Rams, en la qual los Iuheus reberen à lesvs, com à

Rey Messies. Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgatiua*: perque se recorde que venint lesvs de Betania, ahont havia resucitat à Llatzer, en Gerusalem, venint per el cami cavalcà en vn pulliell de vna jumenta, peraque es cumplis la profecia; y plorà sobre la destruccio de la Ciutat de Gerusalem. O anima seguex lo teu amat Señor lesvs en aquesta tant gran solemnitat, y considere molt la sua pobresa, perque cavalcà en las besties comynes, y los pobres se serviren dels mantos, ó capes per ferli sella. Medite, medite, anima vana, y folla, y considere las tues pompes, que son com à ombres. Remite à lo amat lesvs plorant sobre la tua subversio, per les tues abominacions, y de aqui avant acostex anel teu amat Pare lesvs, dexant tota jactancia, vanitat, y seguex lo per pobresa, plorant sobre la tua subversio, fins que te haja perdonat.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Perque se alse, y eleve oint les veus del poble, y dels infants dient à Iesvs Rey: *O Beneit eis tu, qui uens en lo nom de Deu Nostro Señor, saluens Rey de Israel*. Enten así, ó anima que Iesvs es Rey eternal del Cel, y el Redemptor Melhores promes en la ley, y ell illumina aquest dia al poble de Gerusalem, y los infants per cumplir la profecia, *que per amor dels seus inemics de la boca dels infants, que feu profetizar, se persequionaria la sua alabança. Psalm. 8. num. 1.* Llançant els per el cami, abont passa va Iesvs les seues vestidures, y rams de palma, de olivera, y de llor. Tu doncs ó anima llançe las vestidures de pompa, y pren rams de palma per *compunctio*, y de olivera per *compassio*, y de llor per *devocio*, y ab fervent cor segueix a teu Rey, y Princep Iesvs anel Temple y à les hores per ell seràs ab los cegos perfectament illuminada.

Terçerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*. Perque se recorde que Iesvs entrant en lo Temple de Deu trobà allí homens, qui compraven, y venien, y taules de prestar diners: Y de la corde, ab ques se nia doblade, feu el Señor com à açots, y barels; ilança en terre las taules dels cauiadors dient, Math. 21. 13. *La casa de mon Pare es casa de oracio, y vosaltres la feu case de lladres*. Pense así lo zel de la honre de Deu quant gran deu fet en lo Christia, defensant publicament la ley de Iesvs son Redemptor. Y de la cara de Iesvs ixia gran resplendor, y certa autoritat de rigor, en tant que no li podien, ni gozaven contradir. Segueix lo dons per amor, y temor, honrant, adorant, y magnificant en tot temps lo Sant nom de Iesvs are en la vida, pera alabar lo eternament en la gloria.

Amen.

(SIS)

Ma

Cap.

Ter

Cap. XXXVI. Lo qual tracte com los Iuhews volien apedragar à Iesu-Christ, y com determinaren quel mataffen, y com Judas traydor lo vene per trenta diners.

Ioan. 11. 8. 49. & Math. 26. 14.

Sise acte de la quarta jornada es de moltes coses, ço es com los Iuhews volien apedragar à Iesus, y com determinaren quel mataffen, y com Judas traydor lo vene. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*. O dons anima mia, alfet ab gran dolor, y recorde, y penitencia la grã malicia dels Iuhews, y ab quantes esforços, y ab quanta crueltat perseguiren à Iesus, y ab quantes infamies, y blasfemias, lens considerat que cometen crimen de lesa Magestat Divina continuadament li tractaven la mort perque algunes vegades lo volgueren llançar de vna montaña à vall, *Luce 4.* Altres vegades lo volgueren apedragar

dragar. *Ioannis 8. 19. Ioannis 10. 31.* O quantes injaries li foren fetes! Empero remire anima, y regonex las tuas grans iniquitats, y considere quines son, y quant grans las blasfemias, que quãtra Deu has dites, jurant, y perjurant, y mentint quantre Deu, y ton prohibe?

Per las quals blasfemias Iesus es estat blasfemat, y com à excomunicat, tret fora del Temple. Dons quant lo veus tant confus llancet ab els seus peus dientli: Molt pacient Señor perdoname, yo conec que per mi sou vos viluperat, y blasfemat, perdonaume.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque se recorde, que lo Dimecres Saat Iesus era convidat en Bethablas en casa de Simon Lepros, *Math. 26. 6.* y servint Marta, la sua germana Magdalena en lo dinar vna à al cap de Iesus ab vnguent molt precios; y Judas traydor mogut per enveja; y encare perque pogues robar, perque era llançar

dre, indignat se parti de alli, y anasen à los Pontifices, y vené á Iesvs per trenta diners. Assí, ò anima confidere moltes coses: *Primerament*, que aquesta done, qui ha vntat lo cap à Iesvs es aquella qui fone pecadora, y plorant anels peus de Iesvs, ab les llagrimes renta aquells, y aqui fone purgada: *Après* en la casa de Marta seguè als peus de Iesvs, y aqui fone illuminada: Y are en aquest convit en casa de Simó Lepros ha vntat lo cap à Iesvs, y aqui es estade per amor transformada. Conve dons á tu, anima, si perfectament vols ser vnida ab Deu, que ab grã fervor fasses aquestos tres actes: plora per verdadera Penitencia; escolte per ferme Fee, y clara intelligencia; y vnte lo cap de Iesvs ab precios vnguent de amor fervoros, y gran benevolencia. *Segonament* enten que aquell Iesvs, que Judas traydor ha venut, es lo Fill de Deu impreciable, peraq; lo teu peccat, qui era infinita ofensa à Deu, fos redemit per persona impreciable

ciable, encaraque despreciade per los inimics, haveat hi axi correspondencia del preu ab la cosa redemida, ço es la anima vil, y lo preu vil: y tingues tambe correspondencia la ofensa ab lo Redemptor, ço es la ofensa infinita, y lo Redemptor infinit: la anima ignorant per la sua culpa, y lo Redemptor lluminat aquella iluminat.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la via unitiva; perque veu, y confidere lo gran amor, y paciència de Iesvs, el qual sens indignarse, an be molt amorosament diguè. *Math. 26. 14. Dexau fer á Magdalena, perque lo que fa, ho fa en memoria mia, vntant lo meu cos antes de la mia sepultura.* O anima mia si hãguesses oides aquestas paraules, quant les deya Iesus, fores vingude casi tota à defallir, per sobre de amor. Perque lo Glorios Iesvs véye la sua vendicio, y la mort molt propinqua; ab tot axo emperones, volguè defensar, ni apartarse, ni recu-

far la mort per tu, ò anima, perque lo amor lo vencè. Ab quant esfors donat te deus donar tu, qui ets no res, sino vna vilesa, y vna abominacio à aquell qui per tu ses donat à mort? Ya, ya d'òs Señor de aqui avant res no amare sino á vos, y tot quant som me donare à vos, no pensare sino en vos, ni amare sino à vos, ni lloare sino à vos, y lo que per vos es lloat, qui per tot temps siau beneyt. Amen.

Cap. XXXVII Lo qual tracte lo despedimènt que feu Iesus de la sua Mare, y dels seus familiars; y de la Cena de Iesu-Christ ab los Apostols.
 Lucæ 22. 12.

LO fete, y vltim acte de la quarta jornada es quant Iesus se despedi de la Verge Maria, y de algunes altres persones à ell familiars: y la Cena de Iesus ab los Apostols en el Cenacle. Y primerament es exercitade la anima

ma en aquest misteri per la *via purgativa*: perque se recorde que lo Dijous antes de la Passio era Iesus en Bethania, y ordenà que fos alli la Verge Maria, y las suas duas germanes; y medita que quant lo dinar fone ordenat Iesus seya à cap de taula, y al costat seu dret la sua Mare, y al costat esquerre seya Llatzer, y despres S. Marta, y Santa Magdalena; y alguns dels Apostols seyen los vns de vna part; y altres de la altre; y aquell traydor simoniaco, heretje de Judas servia ab los altres servidors. Y atien devotament, anima que quant vingùe el fi del dinar Iesus llançà vn doloros sospir, y presentament la Verge Maria alçà lo cap en ves de ell, y va veure que los vlls li rodaven en aygua. O quanta, y quant amarga fone la tristesa, y dolor que aquimatz tingue la Verge Maria, perque veye fer vn acte à son Fill, lo qual may havia acostumat de fer tals actes. O ab quia desig estave aquella sua anima

anima, que prestamēt se allassen del di-
 nar: y lesvs veyent travessade ab inri-
 mo, y grave dolor la anima de la sua
 Mare, prestament feu adesar la taula,
 y feu gracia, segons havia acostumat,
 à Deu lo Pare. Y tant prestament com
 foren fore de taula, la V. Maria prēgue
 à lesvs per la ma, y apartal, y digueli:
 O mon amat Fill secretament en lloc
 aperrat yo voldria à tota pressa, y cuy-
 tadament parlar ab vos: Y en conti-
 nent entraren sen los dos Mare, y Fill
 en vna cambre, y aqui mateix que fo-
 ren dins, la Verge Maria no poguè mes
 sufrir, y ab grans plors, y molt espessos
 sanglots se llança anels peus de lesvs
 dient: O molt amat Fill, y Señor! Yo
 veig la vostra cara tota alterada, y
 veig los vostros vlls plorosos, y he sen-
 tit vn molt doloros suspir, lo qual es
 estat coltell cruel, qui me ha travessat
 la anima. O si vesses las llagrimes, que
 lesvs per compassio de la sua Mare
 prestament llança, regant la sua care,
 plorant

plorant molt dolorosament: y prenint
 la sua dolorosa Mare per los braços la
 alça de terra, y assigneren se los dos
 junts sobre vn banc. Y quant foren as-
 segats lesvs ab sospirs, qui travessavē
 la anima de la sua Mare, digueli clara-
 ment la sua passio, y mort cruel.

Pense alça, ò anima, que la Verge
 Maria no pogue respondre à son Fill
 per el sobrat, y grave dolor tinguè ab
 tal nova, reclinà empero lo seu cap
 sobre los pits de lesvs son Fill; y estat
 calli sens forces no pogue dir res, y la
 sua care tornà com de persona difaucta.
 O anima mia si allà fosses estade presēt!
 O quant affigide series romase veyent
 aquella Mare tant intimament adolori-
 da: Certament tu sentiries tant de do-
 lor de la Mare, y del Fill, que diries:
 O Señor no pue sufrir veure tant grā
 dolor, mataume Señor, mataume, per-
 que veyent tanta desolacio no vull ro-
 mandre ab vida corporal, si voldria
 esclatar per sobres de termēt, y dolor.

Y mentres que Iesvs ab se mare axi a parais estaven en aquest cruel tormẽt. Magdalena entrá, y veient a Iesvs, y Maria se Mare plorant, caiguè en terra esmortida. Y Iesvs tot ploros diguè: *li alset Magdalena, alset, y ves a fer venir ton germa Llatzer, y a ta germana Marta, y las germanas de la mia Mare, y digues als Apostols que se aparten vn poc lluny, perque yo vull parlar secretament ab vosaltres.* Y aquimatex ab tota pressa Magdalena feu tot allo, que li fone manat per Iesvs. Y despres tots aquestos, qui hauiea vista a Magdalena plorant, entraren a la cambre, y entrant veren los vlls inflats de Iesvs, per raho del plorar, y veren la Verge Maria abecade sobre los pits de Iesvs, tota mudade, y que no deye res, sino que molt dolorosament suspirave: *Axi entrats, y tals coses veient ab molt piadosa congoxa, y dolor se llançaren tots en terra, beffint aquella.*

O, si hagu. ftes vist quãts plors, ab vi-
ves

ves llagrimas, y suspirs ferã tots aquestos veient tant de dolor en Iesvs, y Maria! O quant hauries suspirat, y plorat ab ells voluntariamẽt! Y si tu algunas vegades, encaraq; fore de lo exercici, pẽics estes coses ab dolor de tã cor, trobaras gran remey en qualsevol tentacio, y aduersitat. Assi Iesvs esforçant se a si matex los diguè que callassen vn poc, perq; ell los volia parlar. Y *primerament* encaminà las suas paraules a Llatzer, diè. O Llatzer lo meu carissim, y amat amic, vos sabeu que quant yo cridè la vostra anima, q; tornas anel vostro cos, Adã, y tots los Sãts Pares vos pregarẽ q; de llur part me suplicassen que yo prestamẽt devallas a ells pera treurels de la miseria, y captivitat. Ya veys Llatzer que yo vull devallar allis, cõve empero que yo muire, y dic vos que dema sera la hora, que yo morire: y perq; tinc de morir vull despedirme de vos, y de tots quãts sou assi, pera demostrarvos q; yo he rabuts ab grã acceptacio los beneficis,
que

que me haveu fet, y vos fas moltes
gracies de las almoynes, y acullim
ments, y beneficis corporals, que me
haveu fet: Empero pois yo vaig à la
mort, y dex la mia Mare molt triste,
pobre, y desconsolada, prec vos molt
encaridament que lem tingau per re-
comanade. Quant Llatzer hagué oït
Iesvs, y que ultimadament se despedia
de ell, dob'la los sospirs, y multiplicà
les llagrimes dient: O molt poderos
Iesvs Fill de Deu Viu! Y vos me feu
à mi gracies, qui som factura vostra, y
qui me haveu tornat de mort à vida!
Yo Señor à vos fas infinides gracies,
perq; dels vostros bens, que me haveu
encomenats, vos sou digaat que vos
servis, y haveu volgut pendre per les
mies mans. De la vostra Mare Señor
ferà axi, que si importa morir yo per
vostrom amor, y de la vostre Mare, yo
no li faltare: Y à les hores, despres de
haver parlat Llatzer se acostà, y llançà
en els peus de Iesvs, besant aquells molt

reuerēt

reuerēt, y besant axi mateix les màs.
Y Iesvs acostas à ell, y besal en la boca,
y abraçal: O, y ab quant gran dolor!

Despres diguè à Marta: O ama-
da hospitalera mia, yo prenc lo vltim
comiat de vos, perq; vaix à la mort;
faves moltes gracies dels vostros pia-
dosos aculliments; prec vos que vos re-
cordeu, y cuideu de la mia Mare, per
amor meu, y seu, perq; ella ho merex.
Alas hores Marta posà la boca sobre los
peus de Iesvs dient: O molt suave, y
benigne Señor à vos fas yo infinides
gracies, qui per sobrada benignitat ha-
veu volgut hospedar vos en la mia casa:
ò Señor, y de quant vos som tinguda,
y obligada, perque vos me haveu cu-
rada del flux de sanc, vos Señor haveu
perdonats los pecats à la mia germana
Magdalena, vos haveu resucitat à mon
germa Llatzer: O Señor feume gracia
que me yre yo per amor vostro. Y aca-
bat son parlament acostas a Iesvs, y be-
sali molt reuerentment los peus, y las
màs.

Des

Despres Iesvs encaminà les seues paraules à les seues, y germanes de pitjera, defenfarleu ab tot lo vostre la Verge Maria dient: A vosaltres preces fets; y quant veureu que algu li amades ties, que dema quant yo aniré cupirà en la cara, y li tirarà sanc, torrà á la mort, acompanyeu la mia dolorosa Mare, y germana vostra, y no la desampareu fins á la mort, y tostemp vullau estar, y seguir al seu bon consell, y exemple. A les hores ellas acostarense als peus de Iesvs ab gran dolor dient: O molt amat Señor, y caríssim nebot quant nos es grave, y doloros lo vostre departiment, y befareu li los peus, y les mans.

A les hores Iesvs encamina les seues paraules à Magdalena dient: Magdalena ya sabeu que de bon grat vos he perdonats tots vostros pecats, precvos encaridament, que vos acompanyeu, y lleguiscau la mia Mare, quant me aportaran à penjar; y quant vos la veureu en terra, que los Iuheus malyats la llàçaran ab empentas, ó la faran caure, vos ajudarlieu per alçar se de la terra,

quant veureu que los Iuheus la trapaules à les ties seues, y germanes de pitjera, defenfarleu ab tot lo vostre la Verge Maria dient: A vosaltres preces fets; y quant veureu que algu li amades ties, que dema quant yo aniré cupirà en la cara, y li tirarà sanc, torrà á la mort, acompanyeu la mia dolorosa Mare, y germana vostra, y no la desampareu fins á la mort, y tostemp vullau estar, y seguir al seu bon consell, y exemple. A les hores ellas acostarense als peus de Iesvs ab gran dolor dient: O molt amat Señor, y caríssim nebot quant nos es grave, y doloros lo vostre departiment, y befareu li los peus, y les mans.

Desprecios ref. rex Escuela en lo Via Crucis primer, estacio 4. n. 8.) De mi no tingau tant solament vos recoman la mia dolorosa Mare, perque mes dolor tinc del seu dolor, que de la mia mort. No lem desampareu, perque conve que li ajudeu à sentir al dolor, y ab gran compassio ploreu quant a porten lo meu cos à soterrar. Y oyt Magdalena lo molt amar del pediment, estant ajonollada en terra, posà la boca sobre los peus de Iesvs, y aqui casi li esclatà el cor per sobrat dolor, en tant que casi vinguè à la mort, y besà los peus, y las mans à Iesvs, sens poder dir li cosa, perduda la paraula per sobrat dolor.

Ultimadament la Verge Maria ajudade per les altres ajonollas als peus de Iesvs son amat Fill, y ab veu plorosa

rosa, y molt dolorosa ab grans sospirs
y solloços digué: Lo meu amat Fill, nō
Deu, y mon Señor quant lo Angel, de
part vostra, Gabriel misatjer bo, me
saludà, em diguè que vos pendrieu de
mi carn humana, y yo, mon amat Fill,
me ajonolli en terra dient: *Vet esse la*
Serventia del Señor sic à mi fet segons lo teu
parlament, y yo, mon amat Fill, en a-
quell punt vos concebien las mias en-
trañes. Are lo meu dols Fill ajonolla-
de ab los jonolls en terra prenc molt
doloros comiat de vos, demanant vos
humilment perdo, mon amat Fill, mon
Deu, y mon Señor del servey, el qual
dignament yo no he fet, com vos me-
rexeu, y yo devia: Are mon amat Fill
romandre desolade de vos, qui ereu la
mia consolacio: Are romandre desem-
perada de vos, qui ereu la mia dolça
compañia: Are romandre molt pobre
de vos, qui ereu lo meu tresor. O mort,
y com no vens prestamēt à treuré de la
care de la terra? Ay mon Fill amat pre-

gueus

gueus pietat de mi. Los plors que feye
Iesvs, y el doloros coltell, qui travessave
aquella Santa Anima de Iesvs, y de la
sua desolada Mare, era tant gran, que
Iesvs no podent mes sufrir, prenguè
la Verge Maria per los braços, y alsa-
la de terra, y aseguela sobre vn banc:
y ell ajonollat als seus peus virginals li
diguè: O Mare mia molt desconsolada!
O mare dolorosa! Aquest es lo v'tima
despediment que fas de vos: O comi-
at de amarga, y dolça memoria! O
comiat de dolorosa, y deliciosa memo-
ria de mi, molt amada Mare, quim veu-
reu penjat en mitg de dos lladres, de-
semparat de tot lo mō, y nom podreu
tocar, ni ajudar; perço are vos don
copia de mi mateix pera tractarme, y
comunicar. A les hores el Bon Iesvs se
comunicà ab tota familiaritat á ella,
com á Fill natural que era, dientli
que convenia se seguis aquella cruel
mort, y passio, y era necessaria per
necessitat de congruencia, peraque el

N 2

llinat.

l'linatge humà fos reparat, y la natura-
leza humana integrament reconciliada
ab Deu. Y à las hores la Verge Maria
clarament illuminada ajonollàs en ter-
ra; y axi los dos ajonollats se abraça-
ren, y besaren ab plors, y sobrat dolor.
Despres la Verge Maria besà los peus,
y las mans à Iesvs, adorant lo com à
vertader Fill de Deu, de que ella esta-
va ben certa. Y despres el Bon Iesvs
se ajonollà als peus de la Verge Maria
Mare sua; y com aquell, qui verdadera-
ment era son Fill, besà li los peus, y
las mans, y à tota pressa parís axi de
la sua casa. O anima mia, si allà fosses
estade hauries per sobrat dolor defel-
lit, y casi apartade del cos, perq; quant
Iesvs sen foacanat, romāguet̄ tots ab
tants de plors, y gravissims dolors, que
nos pot contar, ni entendre. Dons
anima, axi com si fosses present à des-
pedide tant triste, y comiat tant dolo-
ros, llançet als peus de aquell affigit
Iesvs, y beset la terra dient: O molt
ama-

amable Señor recordauvos de mi; quant
estareu en la Creu; y à les hores Se-
ñor vullau botrar totes les mies iniqui-
tats, cōcedint me vos Señor castigar-
me, y donarme gracia per no pecar mes,
ni tornar cometre tals abominacions en
ofense vostre, y dañy meu propri.

*Segonament es exercitade la anima
ca aquest misteri per la via illuminati-
va: Perque assi se alfe per alta intel-
ligencia, y seguex à Iesvs anel Ce-
nacle, ahont se donà principi à la
Passio del Señor; el qual ja havia dit à
los Apostols: Sabeu que passats dos dies
se fara la Pasqua, y el fill del home sera
entregat pera ser crucificat. Mat. 26. n. 2.
Vingut dons lo vespre, y feta la bene-
dictio de la taula, segons era acostomar,
menjant, y sobre taule diguè Iesvs à
los qui en la companyia sopaven, Lucæ
22. 15. Ab gran desig he desijat menjar
aquesta Pasqua ab vosaltres, antes de la mia
Passio: Y alho diguè, perque estave men-
jant lo Añell Pasqual, qui era figura, y*

donave fi à totes las figures antecedents; introduint lo vertader significat. Y menjant axi ab esta consideracio donà un gran sospir, y digue: *Per cert vos dir, que un de vosaltres me ha de trayr.* Y aqui mateix estigueren tots molt trists, y dexarēse de menjar per sobra de grā tristesa, exceptat lo traydor Judas, qui feya esfors, y à les hores menjave mes. Y cō cade hu dels Apostols estigues ab gran cuidado, prestament lesvs devalla á la cuyna, ahont estave ya aparelhada aygua calenta pera rentar los peus à tot: Y despullantse la vestidura superior se atromengà, y S. Marçal lo servia, y axi renta los peus als Apostols. O si haguesses vist lo Mestre ajonollat devāt los dexebles! O si haguesses vist lo Redēptor posat en terra devāt un pescador! O si haguesses vist lo Sr. devant Judas traydor! Certament te series despullat tot nuu, y hagueres dit: O purgatiu principi, per lo qual tota immundicia es limpiada, y exercijade! Señor

veysme assi, rentume tot, perque tot som immundicia. Antē dons tanta celicitat, y alteia humiliada: veure lo Fill de Deu, en qui desitgen tots los Angels remitar, posrat devant los homēs, lo criador humiliat à la sua criaturā. Dons, ò anima, per tant de amor, y honre com te ha fet lo Señor, tu en tots los teus acts humiliet à ell, y regonex la Magestad del Señor infinida.

Terçerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*. Perque pense que despres que lesvs haguè cumplit aquest molt humil misteri, tornà altre vegade à la taula per ferne altre mayor, y mes noble, y vil al home en aquest mon. Y axi puis Deu se ere unit ab la naturalesa humana personalment, y ya anave Christo à morir, se volguè donar, y dexar Sacramental en perpetua memoria à los homens, donant fi, y terme à la figura, instituiat lo figurat. Alçer dons assi, anima, y enten sobre tot curs de natura

200 *Jornada 4. Dijous.*
turalesa limitade, y sobre tota potencia terminade, y conex com lesvs altre vegade se alsa de taula, y pres lo paliz, y dient las Sacramentals para convertir aquell pa en verader cosseu. Y presint axi matex vi, cōsagrà aquell convertint lo en veradera sanc sua. O, considere quant gran amor! O, quant gran honra! perque el Divino lesvs se donà en preu de nostra redencio, en vianda celestial de nostra refectio, y en premi eternal de nostra salvacio! O soberana, y fontal bondat soberanament amable, y admirable Señor! Y assi anima, casi tota absorta posse la boca en terra, y fes gracias infinites à Deu de tots los beneficis, que te ha fets, y de totes las doctines, que te ha enseñades pera purgarte de tots los teus vicis, è illuminarte, y transformar ab ell per amor, recitant en summa los set actes precedents: Lo primer de la Cananea: La refectio en la casa de Marta: La resurreccio de Llaizer: La

acu-

Jornada 4. Dijous. 201
acusacio de la dona adúltera: La solennitat dels rams: La vendicio de lesvs, y com lo volgueren apedregar: Locomiat, y despedida de la sua Mare, y familiars: y la Cena. Y assi sien fetes las quinze adoracions, y refats los xv. Pater noster, y xv. Ave Maria ab les reverencias, segons es notat en la primera jornada del Dilluns, pag. 100. Y assi finex la quarta jornada, que es del Dijous.

Cap. XXXVIII. Lo qual tracte la quinta jornada, de la qual tots los misteris son de la Passio de Iesu-Christ per orde.

Ioan. 18.

ASSI comense la quinta jornada del Divendres. Y en lo principi sien fetes totes les reverencias, y ceremonias, è invocacions del adjutori divinal, y adoracions, segons es ya posat en la primera jornada, pag. 62. Y lo primer acte de aquesta jornada, y tots los sigüents, son de la Passio de lesvs:

Empero

Empero no la posare tota, sino tant solament alguns actes, segons requirex la materia de aquest art: Y també mateix lo ben exercirat, y experimentat podra moltes altres cosas consolatorias adveuir, y considerar, las quals nos poden totes recitar, ni escriure. Y assi deu ser acusat el qui voldra fer aquest exercici, que en molts llocs, en que es posade la *via Purgativa* en aquesta jornada, y en totes les altres, pot ser exercitade la *Illuminativa*, ò la *Vitativa*, y per lo contrari, segons Deu farà gracia à lo exercitant.

Lo primer misteri de aquesta quinta jornada es cõ despres de la Cena lesus que fora la Ciutat de Gerusalé, segon havia acostumat antes, pera fer oracio en lo hort de Getzemani, passat el torrent de Cedrõ. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*, perq; pense que à la hora de la primera vigilia de la nit, despres de haver comaregat los Apostols,

y que hague fet testament lo Salvador, ell sen anà al hort de Getzemani, y aqui feu los següents actes. Primerament se despedi de tots los Apostols, qui eren en sa companyia (*Lo traydor Judas empero ja sen era anat per irayrlo,*) y en aquest despediment los abraça, y besà. O quants sospirs, y llagimes liançà lo glorios Iesys despedintse dels desfolats Apostols, qui tremolaven de temor, y esta é tant sens forces, que nos podien tenir en peus. Despres separà los tres seus secretaris Sant Pere, Sant Jaume, y Sant Juan dels altres, y posat en mitx de aquests tres se recoitá sobre los musclos de Sant Juan, casi com à home, à qui falta la virtut, y ab veu molt plorosa diguè lo affigit Iesys à los tres, Mat. 25. 38. O, y com estic tot ple de dolor, y grave desconort! Tant que *la mia anima está crista fins à la mort: Esperauvos un poc estu, y ferè oracio al Etern Pare.* Y axi apartat per poc espay, lluny dels tres

Apost,

Apostols feu oracio à Deu lo Pare, ~~re~~ment affigit. O anima mia infe-
 presentantli totes les ofenses dels peccadors, y desdixada que per las tuas cul-
 cadors postrat en terra. O anima, ~~an~~as has dexat à ton Señor, y feta es
 es hora, que estigues tota desvellada, lava del Demoni! O carn mia af-
 ab llagrimes, y sospits remires à les generosa, y prudenta! O mesqui de mi,
 postrat, y penles la sua soberana iusticia, y dolor, que no pot ser compresa
 cia, y dolor, que no pot ser compresa Religio Christiana! Yo he inficio-
 per home mortal; perque la tristitia, y dolor, que no pot ser compresa
 que te es en aquesta ocasió de tot Deu quantre tot lo mon, yo he pecat
 les ofenses dels predestinats fetes à ~~mes~~ que tots los homens del vnivers,
 Divina Magestat. L'áser per terra, y be yo som aquell vil, y molt susio pe-
 aquesta, advertint molt be la cara de cadador, qui mati à Iesu-Christ, y li
 Iesus tota alterada, y remullada ab moltatx fer patir tanta tristicia. O Señor,
 tes llagrimes, y digues: O molt dolor, perque me haveu criat, puis que tan-
 Señor, quan yo consider la vostre carter ofenses vos tenia de fer! Y com
 tote groga, los vlls grosso, è inflats de no moti, y quem fos aufegat dins les
 sobrat plorar, y veing tanta multitud d'entrañes de ma mare, perque no ha-
 llagrimes, que ixen dels vostros vlls, que ofes à Deu ab tantes, y tant gra-
 corren fins en terra regant aquesta, y ves ofenses! O, y lo meu pecar fa plo-
 Sr. estic en veritat per defallir, y cauar al bon Iesus, y entristir en tant
 re mort. O Señor, y maraume, per sobrade tristicia, quel fa llançar boca
 no vull viure mes, com veing que peccador per terra! O Señor, y convertiu tot
 los meus detestables pecats, y per lo meu cor en llagrimes, y los meus
 mes abominacions vos estau inestima vlls en rius caudalosos de amargura
 blemé

y plorare ab vob; molt amar Señor, y pena, y condemnacio eterna: y veye
 nom. dexare may de plorar, fins queh que vna gota de la sua preciosa Sanc.
 mia anima isque del cos, pera que axi eicampaa en la sua Passio era bastant
 les mies vilesas sien per las vostres ll. pera satisfer tots los peccats de aquells
 grime, limpiades, y perdonades.

Segorament es exercitade la anima per la sua gran malicia; doliesen gra-
 en aquest misteri per la *via illuminativa*, y era molt intenso el dolor de
 porque se recorde, y considere que que es condemnassen tantas animas.
 lesvs, despres de feta oracio, tornà als tres Apostols, los quals per sobrar do-
 tres Apostols, los quals per sobrar do-
 lor dormiens; y lo Señor piedos diguè
 à Sant Pere, Mat. 26 40. O, y no havent
 pogut vellar una hora ab mi, qui deyeu que
 moririeu en ma companyia? Vllas, y fea
 oracio, porque no entreu en tentacio. Des-
 pres se tornà apartar de ells altre ve-
 gada el bon lesvs, y postras en terra
 pregant à Deu lo Pare que passas el
 caliz de tant dolorosa mort. Y assi se
 li representà la condemnacio de ludas,
 y dels Iuheus ab extremat dolor, perqi
 veye la gran desconaxensa, y malicia
 de aquells, y la gran ofensa cometida
 quantre Deu, per la qual incorrié gra

pena

desdixats, y que nou volien acceptar
 per la sua gran malicia; doliesen gra-
 yement, y era molt intenso el dolor de

Assi eniē, anima, en aquest inextimable
 preu, que pertantes infinit lo merit de
 lesvs, per quant la Divinitat está voida
 ab la humanitat: porque quant la sego-
 ra Persona Divina vai ab si la natura-
 leza humana, y prengue carn, y sanc, y
 anima racional, fonec, y es vna sola per-
 sona Christo Deu, y home. Enten dons
 que aquest lesuchrist postrat en terra,
 y axi atormentat es Deu, y home, Re-
 demptor sufficient del genero humà, y
 qui borre los peccats del mon.

Tercerament es exercitade la anima
 en aquest misteri per la *via unitiva*: per-
 que pease que quāt lesvs torna segona
 vegada als Apostols, y trobals dormint,

(sens

(sens que los pobres tinguessen fatiga, factio que donarli, Marci 14. 40.) y sens dirlos res el bon Iesvs se tornà apartar tersera vegade, y postat en terra *va fer oracio mes llargament.* Y assí el Divino Señor convertí la sua criada en inteligencia, y considerà per mentes la sua Passio ab tants de vituperis, y afrontes; y aximatex se li representaren los intimos, y gravissims dolors de la puríssima Verge Maria sa Mare. O anima mia si poguesses tenir vn poc de sentiment de aquesta congoxa: O illa cet en terra, y mire ab atencio la cara de Iesvs tota sangonosa, perque de sobrat dolor, y tristicia, *vinguè á suar sang, la qual corregue per la sua Santíssima cara fins en terra,* Lucæ 22. 44. Considere, y medite la sua dolça cara plena de sang y llagrimas, y escolte lo seu dols, y doloros plor; y compassiu interroguel dient: O molt dols, y amable Señor, y perque sufriu tant gran, y tant extremat dolor, y cõgoxa: Y escolte la res-

posta

posta; perque te dirà tot lo que passe, y declarará la causa de sufrir tant de treball, la qual es tant solament lo amor que te á las animas, y desig, que no estigã perdudes. O Sr. dons axi es que tanto amèr per vos tron a no morir en per mi, feume gracia, gran Pare de amor que yo muyre ab vos per dolor. O, Señor molt piados coviaume vndels vostros miostres cruels, qui me atorment nit, y dia, fins á tant que vos resteu satisfer de las ofensas que yo per la mia gran malicia he fetas quantra la vostra summa bondat. Y si asse Señor no baste, llançaume en lo infern, y feume atormètar allá: sia empero Señor que ab los tals torments yo vos pugue amar. O anima, si hagues vist á lo Angel de Deu que anollat devant Iesvs, tocantli ab una delicada tovallola la sua sagrada cara, y confortantlo, tota series romana aconsolade, y confortade. Rebut aquest confort el bon Iesvs del Angel (no perque el

O

Salva-

Salvador necessitas de aquella consolacio, pero lo Angel com à criatura sua feya aquest obsequi à son Criador, el qual es digne de tota honra) tornà tercera vegada à los tres Apostols, qui per sobrat dolor dormiea descuberts, y lo Señor piedos vals cubrir, y mogut per amor, y compassio los diguè, Math. 26. 45. *Dormiu ya, y reposau.* Sabent empero la pressa ab que venien guiats de Judas los Iuheus pera pendre'l, animà als Apostols dientlos, Marci 14. 41. & Ioã. 14. 31. *Alsaivos, y anemnosne de assi:* Ya ve Judas, qui no dorm, ans ab tota pressa, y vigor procure entregarme en mans dels Iuheus. Seguexlo anima mia, seguexlo per amor fins à la mort, y nol desempares may transformante tota ab Iesus per caritat; y aquest misteri no isque fora de la tua memoria sentlin gracias inñaidas, alabant, y magnificant à ton Redètor pera sempre.

Amen.

Cap.

Cap. XXXIX. Lo qual tracta com Iesus isque à camí à Judas, y als Iuheus, quil venien à pendre.

Ioan. 18. 4.

LO segon acte de la quinta jornada Les com Iesus isque à camí à Judas, y als Iuheus à la porta del hort. Y primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: perque pense com aquell traydor Judas se acostà à Iesus, y peraque los Iuheus lo conaguessen, y ab certitut lo prenguessen sens engañarse, conforme tenia tractat ab ells, encontrant al Salvador lo saludà, besantlo en la boca. Pense assi, ò anima las tuas traycions, y maldats que has comeses quantte Iesus, y la sua santa lley ab señal de pau, ço es dient ser Christiana, y ets pitjor que vn infael, perque aquest no ha votada, ni professada la Religio Christiana, y per consequent no servantla, no ofen tant à la Magestat Divina: pero tu, qui la has jurada, y dius ser Chris-

Q

tiana

tiana, fas tot lo contrari en sobrat del
 precio de la tua professio. O anima tray
 dora, mes traydora que Judas, perque
 aquest vna vegada trahi à Christo, pe
 ro tu iniqua, y mala tots los dies no fa
 altre cosa sino trayciõs, y maldats qua
 tre la lley de Iesus, que en lo sagra
 Baptisma has votada. L'áçet d'òs als pen
 de Iesus besant la terra, y ab grand dol
 dient: O Señor molt just veçts me as
 que yo som aqueli traydor Judas, y mo
 pitjor, perque en las mias, y molt me
 graves mañcias he ofesa la vostra Ma
 gestat: Empero Señor nom vull defes
 perar, ni desesperar de la vostra infi
 nida clemencia. O Señor perdonar
 me, perque per las mias abominable
 culpas vos sou estat venut.

Segonament es exercitade la anima
 en aquest mister per la *via illuminatiua*
 perque pense que los Iuheus no con
 gueren à Iesus per besar lo el traydor
 Judas; y perço Iesus se acostà à ell
 dient, Ioan 18. 4. *Qual de nosaltres fercat*
 y volen

voleu? O anima quant liberalment
 vingùe Iesus à morir per tu: Y los Iu
 heus responguen: È que fercavè à Iesus
 de Nazaret. Y lo glorios Señor diguè:
 Yo som Y oyda aquesta paraula los Iu
 heus, y Judas tornaren à tras y aygue
 ren, com à morts en terra. Enen assi
 clarament, anima, que Iesus es Deu
 Omnipotent, puisque aquest es lo nom
 de Deu: Yo som: perq; interrogant Moy
 ses à Deu, y demanan: li qual era el seu
 nom, li resgonguè, Exodi 3. n. 14. Yo
 som, qui som. Y per esta causa quant
 Iesus se anomenà per aquest nom
 propri à Deu viu eternal, en el ter
 ror de aquell nom de Deu caygueren
 los Iuheus, ni pogueren alçar se fins que
 Iesus los donà force, y tornà interro
 gar. Alser dons tota, anima mia, està
 alegre, y confortade, y no atemoriza
 de, ni aterrade, perque Iesus nos amar
 Redemptor, es Deu, y home Omnipot
 ent.

Tercerament es exercitade la ani
 ma

ma en aquest misteri per la *via uniuersal*. Inflamer allí tota, anima mia per verader amor, y pense, y considere: Iesvs, Ioan 18. num. 12. pres, y lligat, y encadenat per ton amor. O quant gran amor: que Deu, qui conté tota cosa, sia are tingut, y pres! Deu en avant feste te vn fort lligam, è cadena de amor, y lliguet à tu mateix fortment, y molt estretament ab lo teu Iesvs amat, en tant que no recordes sino de Iesvs, no entengues sino à Iesvs, ni olores, ni palpes, ni escoltes sino à Iesvs. Y si altres coses lo teu pensaments, è sentiments te aporten vulles ho tenir, y haver tot per burleries, y enganyys; està à sole ab Iesvs, en tant que tota sies transformada per verader amor, y vuida ab Iesvs ab fervent desig de ser presa, y lligada per amor de Iesvs, lloantlo, y glorificant

pera sempre.

Amen.

Cap. XXXX. Lo qual tracte de los molt graves torments de Iesvs en la nit que'l prengueren. Ioã. 18. 13.

Tercer acte de la quinta jornada es quant Iesvs fouc atormentat en moltes, y diverses casas, y llocs dels Pontífices de la fega Synagoga. Y primerament es executade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perq; segueix al seu amat Iesvs en los torments molt ctuels, y rigorosos fets en totes las parts del sagrat, y molt delicat cos del Salvador. Cõsidere doas ab tot ton effors, è anima iniqua, y tota pecat, y vejes las grans collades, bofetades, y puñades ab puñy clos sobre la cara Divinal del manso cordero Iesvs. O com lo afaxuguen, y affigexen ultra mesura, ultra tota manera de torment: En tots los seus sentiments patex. oynt blaffemias, vituperis, è infamias per las suas sagradas orellas; en las mans lligades ab vna corda de cañam tant estretament, que

casi los braços li talaven del tot: En la
 nas li acostaven cosas molt pudentas,
 en la cara escupinas, y fane que li tiraven
 aquells ministres rabiosos: en la boca
 y morros li posaven, y acostaven co-
 ses molt fufias, y amargues. O mesqui,
 y perque are nom muyr per sobrat, y
 gran dolor del meu Señor! Los vlls te-
 nia embenats, y tancats de escupines
 que continuamente li tiraven, y altres
 brutos, è immundicies fetidissimas, q
 li posaven. En lo cap lo ferien ab grās
 bastonades, y com en altre cosa nol po-
 dien agraviar ab les dents li mosega-
 ven al cap, y en la cara, ab puñy clos li
 pegaven ab tant gran rigor, que lo
 nas, y los vlls, y tota la sua purissima
 cara tenia sangonosa, y negra, è inflada,
 y molt enfufiada: en las cames tenia
 grillons molt apretats. Y no contents
 encare de asso ab empentes lo llança-
 ven per terra, y prenien per los cabells,
 y rosegavanlo per tota la casa: y men-
 tres que vos lo rosegaven, los altres
 à peus

peus junts li faltaven demunt, altres
 li donaven puntades de peu, y telo-
 nades, y axi casi lo aportaven à punt
 de morir. Y lo paciētissim Iesvs nos que-
 xava, nis resistia anaquells ministres,
 podent en vn instant llançarlos molt
 justament à lo infern. Assi dons ani-
 mi llançet rota plegada enterra, y po-
 se la boca sobre los grillons que te en
 les cames Iesvs, y ab plors, y bati-
 ments de pits, y de cap, y de cara re-
 corde las ofensas, que li has fetas dient:
 O molt pacient Señor! Yo vos he ofes
 ab tots los meus sentits corporals, y vos
 sufriu la pena, que yo vilissim peca-
 dor devia sufrir, perque yo em som
 adeltat en mal mirar, y vos Señor te-
 niu los vostros vlls enfufiats, y cuberts
 de sanc. Yo em som adeltat en olors
 delicades, y corruptivas de la anima,
 vos Señor sufriu molts vils olors, y
 pudors. O Señor perdonaume. Nom
 partire dels vostros Sacratissims peus
 fias à tant Señor quem perdoneu, y
 purifi-

purifiqueu la mia fusia, y agrevada anima ab tantas culpas.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. En dons anima estant assi ajonollada als ulls, y mire la cara de Iesvs cuberta ab vn pudent, y susio drap, y lo Iuheus barentli lo cap ab cañes, y donantli greus colladas ab tot son poder dienti, Mat 26 n. 68. *Profetize, y digue nos Christo, qui es el qui te ha ferit? O mara veller de la Omnipotencia de Deu, enten que los seus vils no poden fer tancais, perque descubertament, y molt clarament veu rotes les coses, ya antes que sien fetes, y los cors per secrets que sien, illuminant als vertaders Catholics, que observen purament la sua doctrina evangelica. O Señor vos qui sou lley, y guia regulaume, y faume observador vertader de la vostra Santissima lley.*

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*. Y axi

alset sobre ru mateixa, ò anima, y vejes la Omnipotencia encarcerade, vejes los peus, qui sustenten tot lo mon, engrillonats, vejes las mans, qui tot quāt es, han criat, estar durament lligades, vejes la belleza del Cel ab la cadena al coll apretadament clavada à la paret. O, y que es asso, sino sobrat amor, que vos molt poderos, y amoros Señor tenu à los homes tant desconaxents. De aqui avant, anima estaras encarcerade en aquesta preso de amor, y posartehas en el coll la cadena molt suave de la fee, y à les cames los grillós de ferma esperança, y ab corda de alta caritat lligartehas las mans, y tots los dimes sentits, y de aqui avant no seras vagamunda, ans be tindras tot lo teu enteniment, memoria, y voluntat en aquesta grave penalitat de Iesvs, qui per amor ha patit; y tu per son amor sufriras los treballs, lo alabaras, y beayras per tot temps. Amen.

Cap. XXXXI. Lo qual tracte com Iesus fou presentat á Pilat, y deuant ell falsament acusat, è infamat.

Mat. 27. Marci 15.

Quart acte de la quinta jornada es que hora de prima Iesus ab la cadena al coll, y ab las mans lligades de tres fons aportat en casa del Governador, qui era anomenat Pilat, y aqui fons acusat falsament. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perque oint los falsos testimonis, en que quantre de Iesus es dit per proces fals, que Iesus de Nazaret era trancador de la ley de Moyse, y que era encantador, y endemoniat, y que era engañador, y alborotador del poble subvertint la gent, y que era destruydor del Temple, y que feya Rey dels Iuheus, dient que ell es Fill de Deu: Tu, ò anima llanceu devant tothom als peus de Iesus dient: O molt just, y verdader Señor! Aquestas cosas

cosas, las quals falsament vos son imposades, yo Señor las he fetas; porque yo he trancada la vostra Santa ley, yo he aprefenat lo Temple de Deu, yo som endemoniat, y encantador subvertint lo poble ab les mies perversas obras, y embustes diabolics, per raho dels quals malefics, que yo he fetas, vos Señor sou infamat. Señor perdonau me, porque per los meus graves delictes vos sou acusat, infamat, y affigit ab torments tant graves.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque se alce en alta consideracio del Señor, y veu que Pilat sap que per enveja, y malicia lo infamen, y acutè falsament; ab tot axo per complaure als acusadors feu pendre á Iesus dient que ell lo castigaria; y axi feulo despullar tot nuu, y feulo lligar apretadissimament á vna columna, ahont li donaren cruels ministres ab diversos instruments sis milia sis cents açois. 6600.

(sera)

(Sera el dit nombre error del escript, de lligar als lligats: Y ha permes fer aq-
 cunya copia nos som servits en esta impressio, peraque aquells, qui per los seus
 porque lo Autor de aquest Tractat seguecats devié ser eternamēt atormentats
 sempre lo mes comu de los escriptos de son lo infern, sien per ell, y fossen alli-
 temps, qui diuen en est pas foren los aquerats. O dons anima, puis que per los
 sis mil y sis cents sexanta y sis. 6666. conteus de fallimētis es estat Iesus tant cru-
 citats molts Autors referex Gavarrri, pag. 228 elment atormentat, està tu molt volū-
 de la exortacio à la vida espiritual. Anariament aparellada pera sufrir qualse-
 escriu Molina, p. 625. de la oracio, seguinol grave torment per son amor.
 alguns contemplatius, que no expresa, fore Tererament es exercitade la anima
 los acots mes de sine mil. 5000. y alguns mes en aquest misteri per la via unitiva: per-
 Ultimament la Ven. M. Sor Maria de Agred que veu à Iesus assentat en vna cadi-
 diu foren los acots tassadament sine mil cenca, coronat de espinas, y los cruels ho-
 y quinse- 5115. Son totas les referidas conmens a jonollē: se devāt ell per escarnio,
 sideracions molt pias; y podem en ellas cony desprecio ab cañes li batiē lo cap,
 remplar el rigor de tant cruel disciplina, a dient, Mat. 27. 29. Deus te salve Rey de
 entretant se espera mes clara noticia de N. tubcus Y posavē li la caña en la ma en
 Mare la Iglesia Romana.) O anima al- lloc de Ceptre, y señalde Señoria. Assi-
 fet tota ab gran ardor, y compassio: anima poset als peus de Iesus ab los dos
 Considere lo cos de Iesus lligat, y re- jonolls en terra dient: O molt alt Rey,
 mire com esta rot nafra, fora tot mo- y poderosissim Señor, yo factura vostra
 do, y mesura; Y pense que aquest, qui vos ador ab aquella honra reverencial,
 en la Columna ha permes fer esta lli- y adoracio Latria, que los Sants Angels,
 ga, es lo Fill de Deu, peraque pogues y Benaventurats vos adoren! O Señor,
 des- y quat

Y ha permes fer aq-
 cunya copia nos som servits en esta impressio, peraque aquells, qui per los seus
 porque lo Autor de aquest Tractat seguecats devié ser eternamēt atormentats
 sempre lo mes comu de los escriptos de son lo infern, sien per ell, y fossen alli-
 temps, qui diuen en est pas foren los aquerats. O dons anima, puis que per los
 sis mil y sis cents sexanta y sis. 6666. conteus de fallimētis es estat Iesus tant cru-
 citats molts Autors referex Gavarrri, pag. 228 elment atormentat, està tu molt volū-
 de la exortacio à la vida espiritual. Anariament aparellada pera sufrir qualse-
 escriu Molina, p. 625. de la oracio, seguinol grave torment per son amor.
 alguns contemplatius, que no expresa, fore Tererament es exercitade la anima
 los acots mes de sine mil. 5000. y alguns mes en aquest misteri per la via unitiva: per-
 Ultimament la Ven. M. Sor Maria de Agred que veu à Iesus assentat en vna cadi-
 diu foren los acots tassadament sine mil cenca, coronat de espinas, y los cruels ho-
 y quinse- 5115. Son totas les referidas conmens a jonollē: se devāt ell per escarnio,
 sideracions molt pias; y podem en ellas cony desprecio ab cañes li batiē lo cap,
 remplar el rigor de tant cruel disciplina, a dient, Mat. 27. 29. Deus te salve Rey de
 entretant se espera mes clara noticia de N. tubcus Y posavē li la caña en la ma en
 Mare la Iglesia Romana.) O anima al- lloc de Ceptre, y señalde Señoria. Assi-
 fet tota ab gran ardor, y compassio: anima poset als peus de Iesus ab los dos
 Considere lo cos de Iesus lligat, y re- jonolls en terra dient: O molt alt Rey,
 mire com esta rot nafra, fora tot mo- y poderosissim Señor, yo factura vostra
 do, y mesura; Y pense que aquest, qui vos ador ab aquella honra reverencial,
 en la Columna ha permes fer esta lli- y adoracio Latria, que los Sants Angels,
 ga, es lo Fill de Deu, peraque pogues y Benaventurats vos adoren! O Señor,
 des- y quat

y quant dolsament la vostra soberana altesa es humiliada: O, y la vostra frontal bondat com es desestimada, y tinguda per vil! Y asso per amor de tant vil, y desconaxent criatura, com es lo home pecador. Ya Señor tan solament per vostre amor, y honra, y ó vil criatura de ara avant me humiliaré, alabará, y béneynt à vostra inestimable Magnificencia, y obeintvos per tot temps. Amen.

Cap. XXXXII. Lo qual tracte com Iesus font per Pilat sentenciats à la mort de Creu. Marci 15.

LO quint acte de esta quinta jornada es com per Pilat Governador de Gerusalem fong donade injusta, y cruel sentencia quantre Iesus de Nazaret, ço es que fos penjat en creu en mitx de dos lladres. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perque pensa que

Iesus

Iesus es sentenciat á que ab tres claus de ferro sia clavat en la Creu, y que no sia desclavat fins que sia mort, y que sia penjat en mitx de dos lladres. Y assí enten la anima per lo clau dels peus remissio total, y ampla del *peccat original*: Y per lo clau de la ma dreta alliberacio del *peccat mortal*, ço es que per estar la ma dreta de Iesus clavada en la Creu fera perdonar, y borrar lo peccat: Y per lo clau de la ma esquerra enten la remissio dels *peccats venials*. O enten la anima per los tres claus ser borrats tres graus del peccat, que son *delictacio, consentiment, y operacio*. Per lo lladre de la part dreta, aqui perdonà el Señor, enten Adam, y al seu llinatge: Y per lo lladre de la part esquerra enté à Lucifer, y los seus sequaces: Advertex assí anima que donat la injusta sentencia aquell iniquo Pilat contra Iesus soberanament just, Iesus estave devant Pilat ab les mans lligades; y havent oit la senténcia se ajonolla acceptat aquella:

O anima llançet entre Iesús, y Pilat, y besse los peus del dals, y adolorit Señor Iesús de Nazareth, besali las mans, y abraçel ab cordial amor dient li ab llagrimes, y solloços de lo intimo del teu cor. O molt just jurje, y soberano Señor, y pare molt reverent de amor! O quants, y quant vils, y graves sō los meus pecats, pui q; pera borrar aquells cōvè que vos morigau ab tant cruel, y afrontosa mort! O dons molt piedos S. siu servit borrar totes las mias iniquitats, y feume estar en la part de Adà, al qual perdonareu, y del qual yo som fill, peraque axi Señor me fessau ser dels redemits, qui han alcançat al fruit de la vostra mort, y Passio, anels quals direu en lo die de la sentència general, y judici universal: *Veni benedictus de mon Pare à possir lo Regne celestial.*

Segonament es exercitade la anima en aquest misterri per la *via illuminati-*
on: Perq; pense, y conex que Iesús es **vertader Fill de Deu, y que es lo ver-**

tader

vertader Messias promes en la ley de Moyses, lo qual devia portar sobre las suas espalles tots los nostros llangors, ço es malalties incurables, y totes les altres per ser efectes de la culpa; y devia morir à mort vituperosa per alliberarnos de nostres iniquitats: Y haviens de obrir les portes de Paradis, las quals per el peccat de Adam eren estades tancades à ell, y à tot lo seu llinatge, qui de ell havia de devallar: Y devia illuminar à los homens, peraq; vinguessen à clara, y verdadera conaxensa de Deu, perque per raho del peccat del primer home eren fets ignorants. O dons gloriosos Fill de Deu, y amat Señor illuminau me en los misteris de la Santa Creu, pera que conegue quant gran es, y precios lo preu, per el qual som estat redemir.

Terçerament es exercitade la anima en aquest misterri per la *via unitiva* Per que veu, y conex com Iesús molt voluntariament, ab la cara molt benigna, y humil se asostà à la Creu per pendre

Pa

aquella

aquella, y carregarles sobre les seues sagradas espalles. O anima, y qui pot mostrar-te major amor del que es lo amor de Iesus, el qual innocent, y sens culpa alguna va anel lloc del suplici à morir per tu, pera que no morisses per eterna condemnacio: Per cert axi deu fer de qui avant, que tota cosa, qui se embarçara, è impedira de amar ab cordial amor, y ab totes les tuas forces aquest inefable, y soberanament amable tou amat Iesus, tu aquella posposes, y menosprecies, y tot lo teu estudi, y cuidado sia en amar à ton amat Iesus, y en honorar la sua santissima Creu, magnificant-lo en tot temps. Amen.

Cap. XXXIII. Lo qual tracte com Iesus correge la vila ab empentes, portant la Creu al coll. Joan. 19. 17.

Si se acte de la quinta jornada es com Iesus portant la Creu al coll correge la Ciutat de Gerusalem ab grã dolor, molts escarnies, y vituperis.

prime-

primerament es exercitada la anima en aquest misteri per la via purgativa: Perq; se recorde, que quant Iesus volguè pendre la Creu per posarles al coll, feu senyal à Sant Joan, qui era alli present, que se acostas à ell, y de fet acostant-se à Iesus, plorà el Señor ab grã sentimēt, y digneli: O amat cosingema vesten ab prestesa à la nia dolorosa Mare, y saludela de part mia ab salut amargue y de molt dolorosa memoria, dientli, que yo la suplic molt caramēt que vinga prest, pera q; la veje antes de morir, per que ya veus que som sentenciāt à mort. Y de fet ab tota prestesa S. Joan y molt agre plor, y grans sospirs, castidant esclatarli el seu cor, y cayēt molt sovint per raho del gran dolor, y pressa ab que anava, arribà de esta manera à la porta de la casa de la V. Maria: y tocant ab grans golps à la porta, isq; Maria Magdalena, y las germanes de la Verge Maria, y despres la V. Maria, la qual veient que S. Joan no li podia dir

P3

lo

lo perque era viuget, per sobrat dolor
 y veyent que estava tot mudat de color
 en la sua cara, y tot espantolat; à les
 hores la V. Maria ab molt gran sospita
 y ab grave dolor abraçà a S. Iuan, cri-
 dant ab gran crit molt congoxos, y do-
 loros (lo qual crit quan yo al confide-
 en esperit, y sent, de si g morit en la me-
 susia, y vituperosa mort, quem pegue-
 ser donade per amor de Iesus) Y di-
 guè Maria: O Iuan, y que es del meu
 amat Fill? O nebot Iuã ahont es lo meu
 Fills Amenaume prest à mon amat Fill,
 sino prestament morirà. Y assi prece te,
 anima que ten vages à la V. Maria, y
 quei llances als seus peus batièc lo cap
 y la care, posant los morros en terra
 ab dolorosas llagrimes, y digues: O ma-
 re dolorosa, O mare congoxosa, veyeu
 que van à penjar à vostros Fill, y yo
 sò aquell traydor, yo sò aquell malfac-
 tor susio, endiablàt, y mal, pitjor que
 los infael, qui aporten à penjar à vos-
 tron amat Fill Iesus. O mesqui, y que
 fare

fare? Perque aquest Deu, y home mor
 per les mies abominables culpas? Y cõ-
 sidere mes anima, considere à Magda-
 lena, qui plora molt agrament, y S. Iuã
 y les germanes de la V. Maria ploren.
 O si haguesses cit aquests plors, hau-
 ríes sens dupte defallit per gran dolor:
 acompanyels dons are ab cõpasiõ, y plo-
 rant fins que arriben à la plaça, ahont
 es Iesus, qui portela Creu al coll.

Significament es exercitade la anima
 en aquest misteri per la *via illuminativa*:
 Perque se recorde, y considere un tan
 alt, y transcendem misteri, com es q;
 lo Fill de Deu portela Creu sobre de si,
 y veu que aquell qui sustenta al mon,
 està molt carregat, y ab grã treball pot
 aportar la pesadissima Creu. O anima
 llançer als peus de Iesus dient: O molt
 poderos Señor, y quant gran es lo vos-
 tro carrec, qui demunt les vostres llas-
 timades espalles portau totes les ofen-
 ses, que son estades fetes contra Deu,
 las quals son infinitas: O Señor, suplic-

vos quem doneu vn poc la Creu, y yo la aportare, ò alomenos ajudarvoshe. O, ya plagues à la vostra infinita clemencia, Señor que yo moris per vos! O Sr. vos qui sou innocent, y vos qui sou Fill de Deu portau la Creu per borrar las mias iniquitats! O Sr. merce haja de mi, illumina'me, pera q; gran Pare de amor, conega yo, y regonega tant grã, y excellent benefici.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterio per la *via unitiva*: Per q; se recorde, y pense com la V. Maria no poguè veura a son Fill Iesvs, que aportaven à crucificar, ni si poguè acostar, y axi se li multiplicave el dolor veyent ab quina crueltat los Iuheus lo amenaven; y à ella donaven grans empentes, llançanla per terra entre los peus de la gent. (*Vejes à Esquela citat, pag. 193.*) y Magdalena, y les altres dones, axi cõ podien, alçavenla de terra. O si te fosses trobat alli, certament hauries defallit, y perdudes totes les tuas forces

per

per sobtes de grã dolor. Y veyet que ab totes les suas diligencias, y poder no podien acostarse a Iesvs, anarea à vn altre carrer, y isquerenli al devant, y axi poguè la V. Maria veure, y mirar à Iesvs, y los dos Madres, qui veniē: Empero ella no conaguè à son Fill Iesvs, y axi demanà à Sant Iuan. qual ere son Fill de aquells tres, que anaven à penjar. O dolor incomprehensible! Y Sant Iuan li diguè: veyeu Señora aquell, qui apebes pot caminar, ni portar la Creu, tant es faxuga, y està tot ple de sanc, y te la cara negra, com lo carbo de sobrats colps, y sanc apegada, aquell es vostre Fill, axi atormentat, y adolorit. Y à les hores la V. Maria acortas tant cõ poguè, y cridà vn doloros, y molt piedós cri diēt: ò lo meu amat Fill, y quant es pera mi aquest dia doloros! Y Iesvs eint la veu de la adolorida Mare caiguè en terra, bax de la Creu, per sobrada tristicia, q; ningue conaxent la sua veu: y la V. Maria en qst doloros pas restà cañ

sens

sens forces per el sobrat dolor, y peccat de veure à son Fill tant cruelment atormentat. O anima mia considere ab atencio tots aquestos misteris, y desitje morir per amor de aquest amable Iesús, qui tant te ha amada, perq; yo et diré ab tota veritat, y certitut, que si sovint y ab deguda devocio tu cōsideres aquestos misteris, avorrirás de ara en avant tota cosa transitoria, y ab tot ton esforç te transformarás en amor de Iesús, exaltantlo, y magnificantlo per tot tēps. Amē.

Cap. XXXIV. Lo qual tracte los actes, quant crucificaren à Iesu-Christ. Mat. 27.

35. Marci 15. 25. Lucx 23.

33. Ioan. 19. 18.

LO sere, y vltim acte de la quinta jornada es la crucifixio de Iesús, y veit actes aqui exercitats. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Y axi està exercitada diligentment, ò anima, perque allí se obraren molts misteris, y molt

alts

alts. *Primerament* pujat que fone Iesús à la montanya del Calvari, *despullarenlo tot nuu*, Ioan. 19. 23. perq; quant lo açoitaren, jal descalçaren de tot devant de cent vuytante tresmil homens. 183000. Y allí considere la gran afflictio, y grã vergoña, y confusio de la V. Maria, y la extrema pobresa del Fill, y de la Mare. *Segonament lo clavaren à la Creu ab tres claus grossos*, Psalm. 21. 18. estirat tot lo seu precios cos, axi com lo pregami en lo tercol. Medite lo extremar dolor en lo cos de Iesús, y en lo cor de la sua dolorosa Mare. *Tercerament* Iesús crucificat, y a'çat en alt crida de la Creu ab veu molt ardent, y ab grans llagrimas dient, Lucx 23. *Pare perdonaus, perq; no sabem lo que fan*. Considere allí, que per nosaltres Gentils, qui no sabem la Lley dels Iudeus pregà també Iesús, y fone orat per la sua reverencia, ço es per la Divinitad, perq; aquesta es la gran reverencia de Iesús, que es Fill de Deu. **O quanta caritat! O quant gran amor!**

Pte-

Pregar per aquells quil mataven. *Quartament*, diguè a el lladre, qui li ctava à la part dreta (*en lloc del Pare Adam*) quil confessa Rey de Paradis, Lucæ 23. *Vuy feras ab mi en Paradis*. Considere lo grã amor, y la inestimable caritat de Iesus. *Quintament*, digue à Deu lo Pare, Math. 27. *O Pare, y perque me haveu descomparat?* Azzo es perq; haveu dexat la naturaliza humana axi patir, que va à la mort. *Sisenament* encomana la sua Mare à S. Iuan, y ley doná per mare, Ioan. 19. *Cõfidera assi lo grã dolor de la V. Maria, y pose la boca en terra, besantli en esperit los peus, y les mans, suplicantla que prenga per Fillen S. Iuan. Setenament, demanà Iesus un poc de boure, y donarenli fel, y vinagre, Ioan. 19. Considere per quant lo home està à la mort, y axi gravement affigit, quin restaurãdi li seria fel, y vinagre. Vltimament, erida ab gran crit dient, Lucæ 23. *O Pare meu Celestial en les vostres mans encoman lo meu esperit: Y axi espirà. Assi**

O anima mia iniqua, y mala poset devall de la S. Creu, y pense que Iesus està despuliat per la tua gran vanitat, y superfluitat de bens tràsitoris: y que està crucificat per los teus pecats, y pregue per tu à Deu lo Pare que et perdone, y done la sua Mare per mare, per ço que en lo temps de la tua adversitat sia la tua advocada: Considere que per les tuas goles, y embriagues volguè ser abeurat de fel, y vinagre: Y finalment que mori per tu. De qui en avãt dons plora, y llamente per tantes ofensas, y tant graves culpas, com has comesas quantre de Deu, està ab gran dolor en el peu de la Creu fest compãnia anel bon Iesus, quien Creu per tu està penjar.

Segonament es exercitade la anima en aquest misterri per la via *illuminativa*: perq; se recorde, y pense q; quãt Iesus fons mort restà bax de la Creu la desolada V. Maria Mare de Iesus, y ab la compãnia S. Iuan, y les altres Marias!

O si sentisses la gran aïorança de la V. Maria, y gran temor, no veient, ni sabent modo de lo que podia fer per obtenir lo cos del seu glorios Fill, ni sabia los lucheus quen volien fer. Estanxat, y tenint gran dol plorant, vingué Longino ab altres homens armats per veure si l'ésus era mort, ò no: y trobant viuus los dos lladres, los trancaren las cames, loã. 19. Y venint després à les vides venen que ya era mort, y Longino si à costà per donarli vna llançada: y la V. Maria ajonallas als peus de Longino ab S. Iuan, y las altres Maries preguntant los que no tocás à lesus, puis q; ya era mort. Empero Longino no fent mencio de las pregaries donà vna gran llançada anel costat dret de lesus, y prestamēt van ixiu sanc, y aygua. Y la V. Maria veient tanta crueltat, y per grandolor nos podia tenir en peus, y casi sens forces se reclinà en los braços de Sant Iuan, y de M. Magdalena. O anima confidere en aquest tant misteri estos dos riuos de

sanc

sanc, y aygua, que ixen del costat de lesus; per q; los Sagraments de la Santa Mare Iglesia aqui son entesos, y tenen eficacia infuida per lo merit de lesus, qui es infinit. O Señor, si dins aqueixa nafra yo pogues entrar! O com seria tot purificat, net, y perfectament illuminat, y per amor en vos unit, y transformat. Ab tot lo meu esforç Señor treballare de are en avant en contemplar aquesta dolça nafra, en la qual tots los immundus son rentats, y los cegos son clarament illuminats.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la via unitiva: Per q; cogite, y confidere com vingué Ioseph ab Arimatia. y Nicodemus acõpañats de alguns altres sants homens dexebles de lesus, y aconsolaren la V. Maria, y devallaren lo cos de lesus de la Creu, y posaven lo en los braços de la Verge Maria Mare sua dolorosa. O si haguesses vist com reijaven aygua de llagrimas dolorosas aquells gloriosos vils de Maria sobre

sobre

sobre lo cos de Iesus. O si baguesses
sentit aq̄ls grans suspirs ab la veu ja re-
gullosa de sobrar plorar, hauria esclat-
tat el teu cor per sobre de dolor, y de
tristesa: perq; no podia ser cor de ho-
me, el que no fos provocar à gran plor,
oint plorar la pura V. Maria: y axi plo-
rava Magdalena molt dolorosament, ba-
rentse lo cap, y la cara; y lo mateix fe-
yentors los altres, qui estaven presents.
Y estant axi en aquell grave dolor, y
tristesa posaren mirra, y aloës, y altres
unguentis preciosos en lo cos de Iesus,
que embolicaren ab vn drap limpio, y
portarenlo en el moamenti, portanilo
en el cap la gloriosa Verge Maria, y à
los peus Santa Magdalena, y à la part
dreta S. Iuan, y las duas Marias, y à la
part esquerra Ioseph, y Nicodemus. Y
posar lo Santissim cos de Iesus en lo
Sepulcre romanguè la Verge Maria tant
trista, y desconsolada, que moures, ni
sostenirse no podia, ni partirse del Se-
pulcre. O ya sentis yo vn pos de aquella

tanta

tanta, y tant amorosa, y molt piedosa
tristicia, y dolor de la V. Maria. Aquí
S. Iuan ajudà à alçar de terra à la Ver-
ge Maria, ajudantli també Santa Mag-
dalena, servantla, y dientli sempre pa-
raules de bon esfers, y consolacio, y
cobriren li al cap ab vn vel negre, y so-
bre aquell posaren li el mantell en lo
cap, y axi ajudantli de vna part, y de
altre la aportarè à vna caseta prop del
monte Sion; y gran gent la seguíà plo-
rant, y fent gran dol, y tenint compas-
sio de tants graues dolors, barentse lo
cap, y les cares: perq; axi injustament
los malvats Iuheus havien condemnat
al just à tant cruel mort. O anima en
veritat deus assi tota elevarte en dolor,
y transformarte en amor sens may ol-
vidar aquestos maravellosos misteris de
la tua redemcio, fent infinitas gra-
cies à Deu de aquest inestimable bea-
fici, recordant te sempre, y tenint en
continua memoria aquesta molt excel-
lent, y gloriosa passio de Iesus.

Q

Y offe

Y assi ab molt gran devocio pose la boca en terra recogitant, y meditant estes fettes actes en general, coes la Oracio en lo hort: La captura: Lo torment de la nit quel prengueren: La falsa acusacio devant Pilat: La injusta senyencia de mort: Lo portar de la Creu al coll covrent la vila: La crucifixio: Y assi prop del Sepulchra sien fettes las quinze adoracions, y resats los quinze Pater noster, y quinze Ave Maria ab les reverencias y ceremonias conforme esta rotat en la primera jornada, pag. 100. Y aqui finex la quinta jornada del Divendres.

Cap. XXXXV. Lo qual tracte la sisena jornada, de la qual lo primer misteri es dels actis, qui foren fets lo Divendres a vespre, despres que hagueren sepultat lo cos de Iesu-Christi.

S. Bon. c. 68. Viræ Christi.

Assi comente la sisena jornada del Disapte. Y en lo principi sien fettes totes las reverencias, adoracions, y ceremonias

ceremonies, è invocacions del adjutori divinal, segons esta posat en la primera jornada, pag. 62. Y lo primer acte de aquesta sisena jornada es de las cosas, y misteris, que foren fets lo Divendres a vespre, despres que foren soterrats Iesus, y la Verge Maria foren arribades en la sua posada. Y primerament es exercitade la anima en aquelt misteri per la via purgativa: perque pense que quares la V. Maria, y Sant Iuan, y les altres Maries foren dins casa, elles se tancarren a soles seus tenir pa, ni vi, ni cosa alguna que menjar, ni tenian fec, ni llum, y era Divendres a vespre, que ya no gosaven fer res, ni Sant Iuan se atrevia a ixit fora la porta per temor dels Sacerdots de la lley, qui estaven alborotats, y furiosos, com a llops, y erans rabiosos quantre Iesus, y quantre tots los seus. Y axi malmenats, y maltractats, espavorits en tota aquella nit no pogueren dormir, sino que posantse, è llançantse per terra dolorosamente, y ab

gran desayre estigueren plorant; y axi passaren tota aquella nit. O anima mia entre, entre en aquesta casa de la V. Maria, y enten que no pot ser dolor semblant anel que aquella nit pati la Verge soberana, acompanyantla S. Iuan, y les altres Marias. Y aqui plora molt agrament, perq; vertaderament es cosa da molt gran sentiment, y desconort. Pense, y pensant plora, y majorment que per las tuas iniquitats, y maldars se sien seguits tots aquestos actes tant dolorosos: Bat te lo cap, y la care, ab moltes bofetades fins à tant que Deu te haze perdonar.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perq; pense, que estant en aquesta grã desolacio la V. Maria, en la qual estave constant la fe, perq; los altres havien defallit, veyent la cruel passio, y mort de Iesus, se aconsolave à si mateixa, y à la sua companyia, confortant à tots, y donantlos ferma esperança de que Iesus certiffa.

certiffimament resucitaria de mort à vida. O tu dons anima alce't en alt ab ferma esperança, confiãt que Iesus resucitat te illuminarà per la sua infinita clemencia.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perque se alce tota inflamada per amor, y remire la V. Maria estant ajonollada ab fervent, y devora oracio. Dons anima mia acompanyala tu en aquesta tribulacio, pera que axi li fies companyera en la consolacio, alabiat, y magnificant à Iesus crucificat are, y per tot temps.

Amen.

Cap. XXXVI. Lo qual tracte los actes, que foren fets en la hora de la alba lo Disapte en la casa, abont estave la Verge Maria ab los altres, qui la acompanyaven.

S. Bon. cap. 69. vitæ Xpi.

SEgon acte de la silenç jornada es cõ lo Disapte en el trencar del alba foren fets alguns actes en la dita casa

de la V. Maria. Y primerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perq; se recorde, y pense que lo Disapte demati en la alba S. Pere, qui havia estat tota la nit anel mōte calvat prop de la Creu plorant, y batenise los pits ab gran dolor, tocà à la porta de la V. Maria; y Sant Iuan, qui estave prop de la porta, per raho del gran temor que tenian, aguayrà: si venia algu quilis volgues fer mal, ab tota cautela obri la porta à Sant Pere. Y quant aquest fone entrat, prestament se llargà en terra, y calí pensà esclatarse li el cōr sens poder à peñes dir res per sobrar plorar; y quāt fone tornat vn poc en si diguè plorant agramē: O mefiqui, y que fare? O traydor de mi, qui ab Sagrament he renegat lo meu Mestre! O trist de mi ab quina cara anire devant la Verge Maria? O anima mia! O anima infelis! O anima rebella! Y quantes vegades has tu renegat del teu Señor! Per cert infinidas vegades son,

jurant

jurant falsament, y perjurant: llances dons per terra prop de Sant Pere, y plore ab ell fias que Deu te haze perdonar.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque pense que despres de poc tēps vingueren los altres Apostols, y entraren en la casa: y estant axi, antes que pujassen à la V. Maria, ells parlavē de la Passio de Iesvs, y de las doctines quels havia enseñades. Tu dons, anima ajunter ab los Apostols, y elevada digues, que per la Divinal dispensacio Iesvs tenia axi de morir, peraque redemis al genero huma; perque ell es Fill de Deu, y en quant Deu pogueredemir lo pecat, y en quant home lo devia redemir per caritat.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via uniuiva*: Perque se recorde, y pense que S. Pere, y los Apostols tots plorant pujaren à la V. Maria: Y quant S. Pere, qui primer

Q4

li vin-

livinguè devant, se llança en terra
 los seus peus ab grans folloços, y plors,
 per sobra de vergoña no la gosà mirar
 en la cara, y crisant, y batèrse los pits
 deya: O traydor de mi, qui digui à Iesus
 mon amat S. y Mestre, yo nous desē-
 parare, encaraq; tots los altres de vos-
 tre compaña vos desemparen; yo es-
 cert que nous dexare, ni me partirè de
 vos, encaraq; sapie ab vos morir. Y lo
 benigne S. ya me avisa, que yo el rene-
 garia. O llas mesqui, q; yo lo he renegau
 O qui me perdonará! O Maria Verge
 Mare de pietat perdonaume. Y la Ver-
 ge Maria molt dolçament lo aconsolà,
 y li perdonà, y confortal, promerentli
 que Iesus son Fill li perdonarie. O tu
 anima aviver tota per amor, y està pos-
 trada à los peus de la V. Maria, y con-
 fie que ella te alcançará misericordia,
 y perdo de tots los teus pecats; imite
 empero à S. Pere, y guardet de quia-
 vant que no tornes à pecar, ni amar
 res traistori; ni temes la mort per amor
 de

de Iesus, ans be està aparellat, que si
 necessari fos, tu voldries certament, y
 estimarias morir per amor, y honra, y
 alabança sua. No te oblis dons ya may
 de la confiança, que tinguè Sant Pere
 despres que fone convertit, y atabe sem-
 pre, y magnifique à Iesus, y los miste-
 ris de la Creu per tot temps. Amen.

*C. p. XXXXVII Lo qual tracte los misteris,
 que foren fets lo Disapte, hora de
 Pr. ma en la casa, ahont estave la
 V. Maria, fent lo dol de la
 mort de Iesus.*

Tercer acte de la sivena jornada es
 de las coles, que foren fetes en lo
 Disapte, hora de Prima en la casa de la
 V. Maria fent lo dol de Iesus crucifi-
 cat. Y primerament es exercitade la ani-
 ma en aquest misteri per la via purga-
 tiva: Perq; pense que el mati quant los
 Apostols foren tots junts devant la V.
 Maria, y devant las Marias, que S. Iuã
 lançà la porta forana, y à les hores la
 Verge

V. Maria se assegua en terre, y Magdalen
na, y les seues Germanes prop de ella, y los
Apostols estaven al entorn: y aqui tots
ajuntats tingueren, y feren do oros, y
amaro planz, ab grã plors, y dol de les
crucificat, referint tota la passio ab so-
lloços, y sospirs molt dolorosos. O ani-
ma mia vana, y folla asseute ab estos, que
fan plantant doloros de lesvs, plante,
y plore ab ells, y prenguet compassio
de la V. Maria, la qual sobre tots esta
mes adolorida. Plante aximatex perq
lesvs es estat atormentat, y mort per
la tua vanitat: y si tu ab aquestos plores,
y tens dolor, esta certa que el misericor-
dios lesvs te perdonara.

Segonament es exercitade la anima
en aquest misteri per la *via illuminativa*.
Per que pense que la V. Maria confor-
tave, y consolave à tots los qui estave
en la companyia, dientlos no duptassen
que lesvs clarament era Fill de Deu, y
que ella lo havia concebut per obre de
Esperit Sant. O anima adverteix que en
esta

esta occasio la V. Maria revelà alg à secret
Divinal, lo qual antes, axi clarament no
havia revelat. Alcet doncs tota acõsola-
da dient à la V. Maria: O Mare de Deu
Sant! Molt gran es la seguretat, y fit-
meia, que me haveu donat: Are estic
tota iluminada en la fè, que lesvs vos-
tren Fill me ha donada.

Tercerament es exercitade la anima
en aquest misteri per la *via unitiva*: Per-
que considere que despres que la Ver-
ge Maria hague aconsolat à tots, quãts
estaven en la companyia, S. Iuan parlà, y
digue, que quant ell se adormi sobre los
pitx de Iesu-Christ, que va veure com
Deu per amor se era vestit de nostra
mortalitat, peraq; no nos perdessem, y
que tots aquells, qui veraderament
creuen la paraula Divina ser-encar-
nada sens obre de home en lo Sagrat
ventre de la V. Maria, que per amor se-
rien fills de Deu, perq; ell, com à Pare
los rentaria, è illuminaria, y per amor
ab si los uniria: Y per alcançar aquest

fi y salvar al genero huma conuenia se
cūplis, cō estave ultimadament cūplis,
lo misterí de la Creu en la vbertutz
del costat; de la qual son ixits dos rius,
ço es vn de sane, y altre de aygua, en
remissio sacramental dels nostros pecats:
Perq; ell diguè, quant nos combregà, y
donà à beure la sua sanc: *que aquell ca-
lis havia de ser escampat en remissio dels pe-
cats*, Math. 26. O anima, si ab clara, ver-
tadera, y molt ferma se enseñas aq̄stes
còses als teus hereus, y familiars, y de-
vorament las cōsideres, està certa que
tota seras purgada, y en vera esperança
fortificada, y en amor transformada, y
de qui avant tot lo teu exercici sera en
alabar à Iesus crucificat per tot temps.
Amen.

*Cap. XXXXVIII. Lo qual tracte dels misteris
que foren fets hora de Tercia en la casa,
abont feya lo dol la V. Maria.*

Quart acte de la sisena jornada es
quines còses fore fets en la casa
de la V. Maria, hora de Tercia fent lo
dol

dol el Disapte. Y *primerament* es exer-
citate la anima en aquest misteri per la
via purgativa: Perq; se recorde, que en
la hora de Tercia tocà vn home en
la aldava, ò anell gros de la porta, de
que tots estigueren atemorifats: empe-
yo S. Iuan per raho de moltes conaxé-
ses, y amistats que tenia ab molts de la
Ciutat, no estave tant temeros com los
altres; y axi devallà à la porta, y obri; y
el qui tocà fone vn home enviat de part
del Señor del Cenacle, en lo qual Iesus
havia feta la Pasqua, el qual home de-
vall la capa, no obstant que era Disap-
te, aponava pa, aygua, vi, y pex, pera-
que la V. Maria ab la sua cōpañia men-
jassen, y se recreassen: porque com lo
Señor del Cenacle estigues ben cert, que
despres que Iesus lo Dijous feta la Ce-
na, y essent se despedit de la V. Maria,
y dels qui estaven en la cōpañia, estos
no haviē menjat, ni gosavē cercar, ni de-
manar cosa alguna pera menjar, cōsidera
la necessitat, y envia ab que remediaria.

Y quant lo home haguè donada à San Juan la vianda que aportava, diguelicó gent. O anima mia considere aquest los Iuheus haviè pres à Ioseph ab Aris gran, y febrat dolor; y quant havia que matia, perq; havia despenjat lo cos de Gloriosa Verge. Maria no havia Iesus, y enterrat, y quel tenien benenjat, si dormit, y sempre havia rancat en vna torre pera llevarli la vi. plorat. O dolor inenarrable! O si allà te da: Y dites aquestes paraules tornàse fesses trobada, certament hauries defal- ab tota prestesa. Y despedit, molt preser per febrade tristeta! O quin Dijous. tament Sanz Iuan pujà amunt la vianda. O quin Divendres, y are quia Disapte y referi lo que el misarger li havia dit tant amarc, y ple de tant febrat dolor! de Ioseph, com estava pres; y que lo mi. O tu vil, y fusia anima, y molt triada, fatjer, qui ley havia dit, y aportat la vi. y feta à ton plaher, qui en aquestos anda era aquell home, qui portave l' dies no has tinguda, ni feta memoria gerra plena de aygua, quāt Iesus lo en de tanta passio! Sapies, que per les tu- vià à aparellar la Cena. Y oides las di. es abominaciōs tots aquestos grans mis- res paraules, aqui matex la V. Maria, teris son estats fets: entre dons are en tots quants eren en sa companyia se po. esperit dins de aquesta casa, y fes dol, faren à plorar, pensant que axi com lo. y de jun. ables atribulats, y de jun. ats. Iuheus havien pres à Ioseph, qui era iā. Segonament es exercitade la anima gran home, que be podien venir à l. en aquest misteri per la via iā. minati- casa, y posarhi foc. Y à les hores, axi co. pa: Perque pense que la persona, qui estaven flacs, y plens de gran dolor, mes dol feya despres de la V. Maria, era y defayre, havent rabuda aquella vit. Magdalena: Empero la Verge febeta- alla per pendre substancia, y vigor, esse. na la apartà de tots los altres dins de

una cambra, y confortale dient. O Magdalena la mia estimada companera reprimiu el vostre dolor, perque lo meu amat Fill Iesus, vostre Mestre, certament resucitarà, y vos aconsolarà. O anima alçet en esperit, y ou aquestas dolces paraules, quant la Verge Maria tan dolçament diu à Magdalena, qui foue done pecadora: la mia amada companera: tu pots tenir gran fiameza, y seguretad, encate que sias estada grã pecadora, que Iesus te perdonarà, el qual veraderament es Fill de Deu, y pot hofer: Y si tu, anima, confies de la Verge Maria, y ley supliques humilment ella to alcançara dient te: O anima, la mia estimada filla, lo meu amat Fill Iesus vos aconsolarà, y perdonara.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la via unitiva: Perque pense que despres, que la V. Maria hague aconsolada à Magdalena, isque de la cambra, y ab gran cuydado, y diligencia aparellà la taula, y posa en ella

pa

una taula, aygua, vi, y vn poc de peix, que lo seruidor havia aportat: Y aslo fet, y aparellat pregà la mare de pietat à tots humilment, y molt devotament, que se alçassen, y deixassen de plorar, y que volguessen pendre vn poc de confort, per no defallir. O anima, si baguesses vist la Reyna dels Angels, la Mare de Iesus Fill de Deu, ab quanta devocio, y caritat se feya sirventa de aquells sirvents de Iesus: Per cert, si tu vols entèdre aquista tant alta, y fervorosa caritat, ya muy amaras altre cosa, sino à Iesus Fill de Deu viu, y de la Verge Maria, y tot allo que ell ame, alabantlo, y magnificantlo per tot temps. Amen.

Cap. XXXXIX Lo qual tracte com lo Disapte hora de Vespres las tres Marias se alçaren del dol, per anar à comprar unguents, per ungir lo cos de Iesus.

LO quint acte de la sisena jornada
Les com hora de Vespres les tres

R

Mari-

Marias, se alçaren del lloc ahont feyen lo dol per anar à comprar vnguent, per vnjar lo cos de Iesvs. Y primerament es exercitade la anima en aquest misterri per la *via purgativa*: Perq; pense, que passades Velpres los lubeus podien ya i xir de casa, y començar à negociar: y mes pense que las Marias estaven ya informades per la Verge Maria, de que la festa del Disapte havia tingut ya el seu fi, y que lo Diu merge seria el dia de festa, y colt. Per esta raho les tres Marias se alçaren del dol, y Magdalena perq; amave molt à Iesvs demanà llicencia à la V. Maria per anar à la Ciutat, y comprar vnguent, que servissen per vnjar lo cos de Iesvs. Y la Verge Maria no volguè impedir la sua fervent devocio, y amor, y donali llicencia. Anant axi aquestas tres, quan arribaven en algun lloc, per hont Iesvs era passat corrent la Vila, com lo anaven à penjar, y Magdalena se recordave de lo que alli havia passat, deya assi

caygue

caygue Iesvs, ò assi lo feriren llegements; y à les hores sellançave en terra, y besave la terra, ahont Iesvs era caygut, ò era estat ferit, y batut: Y quāt deya algunes gotas, ò señal de sanc, per compassio, y dolor ella delinquia. O anima enten assi que despres que ets lida dels pecats, deus continuament estar, y treballar en obras pias, y virtuosas: y quant trobes la sanc de Iesvs escapada per la terra, per las moltas abominacions dels pecadors, deuste llançar en terra, y plorar, recordante de las grās ofensas, que tu li has fetas: llançet dons ab gran dolor, y besave la terra, que asso es penitencia habitual, en que tostemp que los pecats te venen en memoria, tingues de aquells gran dolor per haver ofes à Iesvs ton Redemptor.

Segonament: es exercitade la anima en aquest misterri per la *via illuminativa*: Perque, pense que quāt las tres Marias anaven per la Ciutat, aquells qui temie à Deu, y erā illuminats ploravē agramet

Ra

pegantse

pegant se à los pits, conexent quant gran era lo peccat, que havian fet, però certissimament Iesus era el vertader Messias Fill de Deu, al qual inicament havien condemnat à cruel mort. Entèndons clarament assi. Ó anima, que Iesus era promès anels Iuhews pèra redimir los peccats, y alegrer com te ha fet Christiana, y del nòbre dels elegits.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *vía unitiva*. Perquè pense, que quant les tres Marias foren tornades en casa, la V. Maria estigué molt alegre, per quant los Iuhews no li havien fet ningun mal, y feu gracies a Magdalena del amor, que portave à son Fill Iesus: si be ella sabia que aquells unguents no li servien, perque antes que elles arribassen en el Sepulcre, y son Fill Iesus haurie resucitat. Y continuant ellas totes tres aquella obra de pietat, y caritat sen carraren en una cambra separades de la V. Maria, y allí *aparellaren, y ordenarè los seus unguents* y estan

y estant axi preparant aquells, las llagrimas los cayé sobre los vnguentos. y axi los pastaven, ò mesclavé ab les suas devotas, y piedosas aygues, qui corrien dels vlls. O anima entre en aquesta cambra, la qual te per nom *Devocio*, y assi aparelle vnguent de amor, y pastel ab dolces llagrimas, perq; tant, quant mes amaras, y mes per amor de la Passio de Iesus ploraras, acompanyant continuament aquestes tres Marias, ò vidas, que es *purgativa, illuminativa, y unitiva*, major sera el premi, que alcançaras de venir ab Deu per gracia, y alcançar ab S. Magdalena la eterna gloria, lloant, y magnificant à Deu per tot teps. Amè.

Cap. L. Lo qual tracte com lo dit Disapte hora de Completas la Verge Maria se separà de las altres, entrant sola en una cambra.

LO sile acte de la sisena jornada es com hora de Completas el Disapte

te la Verge Maria se separà de las
 tres. Y *primerament* es exercitada la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perque pense, que hora de Completas les tres Marias se separaren en vna cambra, y tencaren se dintre peço que millor, conforme el seu desir poguessen plorar tota la nit: y aqui ca de qual se posa en terra ajonollada, com de vna, com mes devotament podia, vna separada de les altres; y axi estigueren plorant, y fent molt gran dolor fins à la mitge nit, que se alçaren, y dexaren de plorar per aparellarse, y anar en el Sepulcre de Iesus per vna al seu cos. O anima, separat dons en aquesta hora, y plora en vn raco de la casa, que es en la tua consciencia tancada, que nigu no vege, y plañte compassiva de la mort de Iesus, y pense que lo cos està mort en el Sepulcre per las tuas abominacions, y trencament de festa y pecats que en tals dies has comesos quant mes devies per amor de Iesus cessar,

cessar,

cessar, y dexarte de fer mal, obeynt al precepte de Deu, y de la Iglesia. *Segonament* es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque pense, que en aquella mateixa hora la V. Maria se mudà en vna altre cambre mes apartada, y secreta: Y aqui estiguè fermement creyent, y esperant que Iesus son Fill certament aquella nit resucitaria. Assi anima alce't en alt, y considere duas coses: Primerament la molt alta fé y ferme esperança de la Verge Maria: Creu ab ella perfectamēt, y espere fermament. Segonament pense en la Omnipotencia de Iesus, el qual havia dit: Yo tinc potestat de depositar la mia anima, y altre vegada pendre aquella: Enten dons clarament, y sens dubte, que Iesus, lo teu Redemptor, es Fill de Deu viu.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via uniativa*: Perque pense, que en aquesta nit la Verge Maria estiguè ajonollada en terra ab les

mans juntes, altes enves lo Cel, ta
ta absorta, y tirada en caritzar, y voida
ab Deu, veyent com la naturalesa hu
mana era reparada, y ab Deu recõcilia
da per la mort de son Fill Iesvs: y to
lo be, que per lo peccat del primer home
havia perdut la naturalesa humana, l
havia mes perfectamēt cobrat per Iesv
Deu, y home. O anima enten dons all
que tot lo reube es Iesvs, y sens aquest
nos trobe algun be, ans tot allo, qui e
fore de Iesvs, y de la sua Creu es vani
tat. Dons ab tot lo teu esfers ame
Iesvs, y no ames sino aquest Señor, y
allo, que ell ame, magnificant lo per tot
temps. Amen.

*Cap. LI. Lo qual tracte el misteri de com la
SS. Anima de Iesus devallà als inferns,
y deslliurà los Sants Pares, y traguè
las suas animas de captivitat.*

S. Ben. cap. 70. vix Christi.

LO sete, y vltim acte de la sisena
jornada es com la Anima de Iesvs
deva-

devallà anels llims dels Sants pares, y
Seno de Abram per alliberar aquellas
santas animas. Y primerament es exerci
rade la anima en aquest misteri per la
via purgativa: Perq; pense, que quant la
anima de Iesvs fonc anels Llims deva
llada, Adã, y Eva, y tots los Sants Pares,
qui alli estaven, se llançarē anels peus de
Iesvs, á la manera que vna anima se hu
milia devant de Deu. Y aqui Adã digue
la sua grã culpa, cõfessāt que ell era, el qui
havia principalmēt trancat lo seu mana
mēt, y havia corrúpuda la naturalesa hu
mana per el peccat original; per lo tāt so
berano, y piedos. perdonaume. Y tãbe
matev Eva, y tots los altres, qui estavē
detinguts anel Seno de Abrã digueren
la sua culpa, conforme las suas faltes, en
que havian encorregut, de que dema
ren perdo. O tu anima, qui no tan sola
mēt vna vegade, sino infinitas ets esta
da inobedient a Deu, trencāt adverida
mēt tots los seus manaments, y de tots
li ets deutora, y rea, llàcet anels peus de
Iesvs

Iesvs boca per terra dient. O Redemtor vniversal, y Señor perdonaume totes les mies rebellions, y culpas, que ab propòsit efcas demes no pecar, ni rebelarme quantre de vostre verdader dolor, y conuicio, perdonaume per la vostra gran misericordia.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque pense, que despresq; hagueren dita la sua culpa, y demanat perdo, foren illuminades aquellas santes animas, y veren la alteza del misteri de la Encarnacio, y com eran voidas la naturalleza Divina, y humana en vnitat de supòsit; y que aquesta era la mes congrua manera, y mes vtil al home pera satisfèr cumplidament per lo seu peccat. Ya les hores alçarense tots donant altres alabances à Iesvs Fill de Deu, y postrats tots junts feren infinites gracias del benefici rabut de la reparacio del genero humà dient: Goig de amor, y de alegria es vingut à tota gent, perq;

Deu

Deu home en aquest die ha trencat el lligã del grã deute, q; devia lo home per el peccat cometè en son començament, y primer Pare. O anima alçet en alt, y alegrer de tan alt, tant superior, y excellēt benefici, com es la tua reparacio.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perque pense, que quant Iesvs deslliurà à los sants Pares de la miserable captiuitat, los aportà à tots en la eternal felicitat. O quant es jocunda, y quant clara es la visio de Deu! O quãt gran lo amor, ab que los amants son transformats per amor, y la criatura vnida eternament ab son Criador! Per cert, anima, ninguna cosa te deuria fer goig, sino Iesvs, el qual may deuria estar vn punt fore de la tua memoria, ni de la tua boca, ans tostemps lo deuries recordar, y ab gran desig, amor, y reverencia anomenar. Dons assi pose la boca en terra fent infinitas gracias à Iesvs Redētor teu de tots los beneficis, que en la tua reparacio

paracio

paracio te ha fets, perquè sies purgada de tots los teus pecats, sies illuminada, y per amor ab Deu transformada.

Y assi recitaras en summa los set misteris precedents. Lo primer es los actes, que fore fets lo Divèdres á vespre en la casa de la V. M. Lo segon es lo q̄ fouc fet en la alba, quãt vinguè S. Pere. Lo tercer, hora de Prima quant començarẽ à fr̄ lo dol. Lo quart, hora de Tercia los aportarẽ q̄ mējar. Lo quint, hora de Vespres anaren las tres marias á comprar unguents. Lo sise, hora de Cõpletas se tancarẽ en las cãbras. Lo sete cõ la anima de Iesus devallà als Sanis Pares. Y assi sien feitas las quinze adoracions, y sien dits los 15. Pater N. y 15. Ave Maria ab las reverēcias notadas en la primera jornada pag 100. Y assi acabe la sisena jornada.

Cap. LI. Lo qual tracte de la setena jornada, y ultima; de la qual lo primer misteri es com Iesus resuscitat aparague à la Verge Maria

ASsi comense la setena, y ultima jornada
S. Bon. cap. 72. vitæ Xpi.

nada: Y en lo principi sien fetes totes las reverencias, y ceremonias, ab les invocaciõs del adjutori Divino, y adoraciõs, cõ forme es ya notat en lo principi de la primera jornada, pag. 62. Lo primer acte de aq̄sta vltima jornada, en que se tracte de la triũfãt Resurrecció de Iesus, y de la Assencio, y de la missio del Esprit Sant, es com Iesus resucitat aparegue à la Verge Maria, estant dins la cãbra en oratio, y alta contemplacio. Y primerament es exercitade la anima en aq̄st misteri per la via purgativa: Perq̄ penle, encareq̄ los Evangelistas nou hajẽ posat, que Iesus lo Diumenge en la alba resucitã, y estant les portes tancades entrã à la cambra, en que la Verge Maria estava feat oracio ab ferma fe, y esperança certa de la Resurreccio de son Fill; à la qual saludant lo glorios Señor Iesus diguè: La pau sia en tu Mare molt amada, y molt venerable: veys me assi q̄ som resucitat, y vos estic prefer t corporalment. O anima llançer als peus de Iesus

Iesvs tota confortada, y fes li gracies del excellent benefici de la tua reparacio: Y sia demanantli molt humilment perdo dient: O molt poderos, y molt piados Señor perdoname los meus peccats, è incredulitats, per redemeio dels quals ha convengut que vos sufrisseu cruel pena, y mort molt dolorosa, y amarga.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminatiua*: Perque pense que lo molt glorios Iesvs Omnipotent Señor donà poder als vils corporals de la V. Maria, per aqu; vessen lo seu cos molt resplendent. Y la Verge Maria estant ajonollada besà los peus, y las mans à Iesvs son amat Fill dient: O Sapiencia mia! O goig meu! O esperança mia! O refugi meu! O gloria dels Angels, y de tots los benaventurats! O mon amat Fill, y mon Deu, y mon Señor, quant es resplendent, y glorios lo vostre cos, molt mes que el resplander del Sol. Assi tu anima adora
à Iesus

à Iesvs ab aquella adoracio Latria, quel adorà la Verge Maria, y puje elevada en alt, y remire la infinida potencia ab que Iesus per si mateix es tornat de mort à vida ab cos glorios, en que clarament se conex que lo amat Iesvs es Deu tot poderos.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perque pense, que quant la Verge Maria hague adorat à son Fill Iesvs, aquest la prenguè per los braços, y alçala de la terra, y abraçala, y besàli les mans, y alientaren se junts sobre de vn banc. Y la Verge Maria ab gran goig posà la sua cara sobre la gaita de Iesvs: Considere anima, que Maria tenia gran alegria, y remirà las sinc nafres, ço es de las mans, peus, y costat, y diguè: O lo meu Fill amat, y perq; aquestas sinc nafres vos son romases vberes? Y Iesus responguè: Aço es perq; quāt yo veure à mon Pare irat quantre los homès, per aplacarlo li mostrare les nafres de
las

las mans, y dels peus y del costat. Y las altres Marias, y no trobaré lo cos en el Sepulcre, y trobaren la pedra, qui se estava demunt, alçada à la vna part de tota la naturaleza humana, y digueren: *Y yo Fill dels, y molt amat, vos mostra re los meus pits virginals, ab que he alimentat ab la llet de las mias* *veures* *dues Marias tingueren gran temor, e isquieren del hort, y Magdalena ro-* *has.* *Assienten dons, anima que toy pots* *haver repulse en tant grans señals de caritat, y amor. Dons puys que tant* *lo afecta, y amor de Iesus, ocupar en amar à ton Señor à solas per servirlo* *y magnificarlo per tot temps. Amen.*

Cap. LVIII. Lo qual tracte com Iesus resuscitat, aparaguè à Maria Magdalena.

Mat. 28. Mar. 16. Lucç. 24. Ioã. 11.

Segon acte de la setena jornada es Iesus aparaguè à Santa Magdalena *Y primerament* es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgatiua* Perque pense com Magdalena anà al Sepulcre, per vniar lo cos de Iesus,

trobaré lo cos en el Sepulcre, y trobaren la pedra, qui se estava demunt, alçada à la vna part de tota la naturaleza humana, y digueren: *Y yo Fill dels, y molt amat, vos mostra re los meus pits virginals, ab que he alimentat ab la llet de las mias* *veures* *dues Marias tingueren gran temor, e isquieren del hort, y Magdalena ro-* *has.* *Assienten dons, anima que toy pots* *haver repulse en tant grans señals de caritat, y amor. Dons puys que tant* *lo afecta, y amor de Iesus, ocupar en amar à ton Señor à solas per servirlo* *y magnificarlo per tot temps. Amen.*

que que plores? Tu anima mia esta ab llagrimas al costat de Magdalena plorant la tua incredulitat, y duricia, perque lo Señor vol quel trobes, y trobat nol conegues per la tua ignorancia, y molts pecats, de que deus cōtinuat dolor tenir per alcançar remissio de aquells. Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminatiua*: Perque pense, com Iesus cridà à Magdalena dient ab dolça veu: *Maria?* Y à les hores ella lo conaguè, y crida dient:

Mestre! Dons tu anima, alce't sobre tu mateixa, y conex à lesvs resucitat ab Maria, que vol dir illuminada, y digues: Yo se molt be, que lo meu Redemptor viu, al qual yo he vist despres de mort resucitat.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via unitiva*: perque pense, que el bon lesvs diguè à Magdalena, Marci 16. Ioan. 20. *Veten, digues à mos germans, y à Pere, q' yo he resucitat, y vaix men à mon Pare à apavellarvos al lloc del descans.* O anima enten quant gran amor mostrà lesvs à Magdalena, puis li aparague antes, que à los Apostols, y asso perq; ella lo amava molt: Mostrà tambe gran amor à los Apostols, anomenantlos los meus germans. Per cert, molt poderos, y amoros Señor gran firmeza me haveu donada en amarvos fermament, com veig que à Magdalena convertida fou aparegut, y à los Apostols, qui vos dexaren; y axi me convertite totalment à vos per

per amor, alabantvos, y magnificantvos per tot temps. Amen.

Cap. LIV. Lo qual tracte com lesvs despres que fone resucitat aparague à Sant Pere.

Luc 24. 34.

Tercer acte de la vltima jornada es quant lesvs aparaguè à Sant Pere. Y primerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via purgativa*: Perque se recorde, que Magdalena diguè à los Apostols lo que lesvs li havia dit: Y Sant Juan, y S. Pere corrent anaren anel Sepulcre, y noy trobaren à lesvs. Y S. Pere confus, pensant que per lo seu peccat lesvs nols havia aparegut, anaren aquí mateix y apartas en vna cova en la mateixa montanya, plorant molt agrament: Y axi plorant lesvs entrà per la cova, y diguè: *Pax sit vobis Simon.* Y Sant Pere no goza alçar los vlls, per la gran confusio en que estave per el seu peccat; ab tot axo conaxent à lesvs ab

la veu, llançàs anels seus peus plorant fortment, y dient: Señor dievos la mia culpa, perque yo som aquell traydor, qui vos he renegat. O anima llancer al costat de Sant Pere anels peus de Iesvs, dient la tua grã culpa dels teus crims y falsos juraments.

Segonament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*. Perque pense, com Iesvs prengué à S. Pere per los braços, y alçal de terra, y val besar, y perdonali totes les ofenses, absolentlo à pena, y culpa. Atten dons anima, que Iesvs refucitat perdone totes las culpas, y pecats an aquells, qui humilment li demanen perdo, y misericordia.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perque pense la anima, que Sant Pere tot el temps de la sua vida plorà: Y confidere, que quant se recordava de Iesvs, en continēt se posava à plorar, per la grã dolçura del amor de Iesvs, en tant que

que per pur amor seu volguè pendre la mort, y el martyri. Tu anima alcer dons per fervent amor, pensant sempre en Iesvs, y en lo fervent amor, que ell te ha aportat, y esforcec per son amor à fer obres virtuosas, y actes de penitencia ab Sant Pere, desitjant morir per amor de Iesvs, alabantlo, y magnificatlo per sempre. Amen.

Cap. LV. Lo qual tracte com Iesús despres de refucitar aparaguè als dos Dexe- bles anans al Castell de Emaus.

Luce 24. 13.

Quart acte de la setena jornada es quāt Iesvs aparague als dos dexebles, qui anavē al Castell de Emaus, en forma de peregrin. Y *primerament* es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perque pense, que per los seus demerits Iesvs esta lluny de ella, y la anima per substractio de gracia, y per ausencia de consolacio, y de calor

de devocio nol conex, perque el Señor li es estrañy, y peregrin en son cor: per ço tu mateixa, anima deus increparte, y gravement corregir de la tua fredor de devocio, y convertirte molt presentament à Iesus, cooperant an els seus auxiliis, ab que te està cridant, y enseniant.

Segonament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via illuminativa*: Perque pense, que los Dexeables, si be no conagueren que fos Iesus el peregrin, qui anava ab ells, lo pregaren, y à force de pregaries obligaren que romangués ab ells aquella nit en la sua posada pera menjar, y dormir; y alfo feren moguts del amor, que posaren à Iesus oint al seu dols parlar. Y volent tots junts menjar, Iesus trenca lo pa en la forma, que havia acostumat; y à les hores conagueren lo. Dons tu anima, quant veus que està Iesus lluny de tu, y es estrañy à tu mateixa, y peregrin, forcel ab graciosas pregarías, que se acost, y venga à sopar

sopar ab tu per amor, ço es que cõvis de si mateix, y estigue en tu per gracia illuminativa.

Tercerament es exercitada la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perque pense, que los dos Dexeables, ço es *Operacio, y Meditacio* se alçaren del sopar, y tornaren en Gerusalem. Tu anima a'cet quant te veus en terra desviada dels actes virtuosos, y torneré en Gerusalem per clara noticia de Deu, y dels teus pecats, y està en continuo exercici de oracio, y meditacio, peraque sies tota transformada per amor, y unida ab Deu, magnificant lo per tot temps.

Amen.

Cap. LVI. Lo qual tracte com Iesus després de resucitat aparague à los Apostols, entrant en la casa, ahont ells eren ab les portes tancades.

Luce 24. 36. Ioan 20. 19.

LO quint acte de la ultima jornada Les, com Iesus aparagué à los Apostols

tols, estant ells en les portes tancades, entrāt dintre, y en mig de ells dient los *Pau fia ab vosaltres.* Y primerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via purgativa*: Perq; pense, que Iesus entrant à los Apostols, tots los alegrā; Empero Sant Thomas noy era à les hores ab aq̄itos, Ioā. 20. 24. Assi cō sidere, que vertaderament Iesus no es ab tu, si dons totalment no estas purgada de tots los teus demerits, y curada la nafra de las tuas dubitacions; perq; mentre tu tēgues algū dupte en la seguretat de la tua consciencia, no podras veure à Iesus resucitat; deus dons deposar tot dupte, y assegurar la tua consciencia.

Segonament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via illuminativa*. Perque pense, que despres, quant Iesus aparaguè altre vegade à los Apostols, que Sant Thomas hi era, Ioan. 20. 26. Y el soberano Mestre Iesus li feu posar los dits en los llocs, y forats de les mans, y dels peus; y la ma en la nafra del costat.

A les

A les hores diguè S. Thomas: *O Señor meu y Deu meu!* Així alce't en alt anima noia post pose tota dubitacio, y la tua fe sia molt grā, y emē que Iesus es S. universal de totas las cosas, y Deu Omnipotent.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misterí per la *via uniuiva*: Perque pense, que Iesus quant S. Thomas lo haguè conegut, y lo haguè adorat, diguè, Ioan. 20. 29. *Beneus serā aq̄lls, qui non uenerunt ab mi vertaderament.* Alce't, ó anima per amor en Deu, y confidere, que ell es substancial, y essencial beatitut dels benaventurats, y premi copios dels seus vertaders amadors. y procure ab tot tō cor amar tant amoros Señor, alabant à Iesus resucitat; per tot tēps. Amē.

Cap. LVII. Lo qual tracte de la Assensio de Iesus feia quarante dies despres que fons resucitat. Act. 1.

Si se acte de la vltima iornada es la glo

7. Diumenge. 282
gloriosa Assensio de Iesus. Y primera-
ment es exercitada la anima en aquest
mysteri per la *via purgativa*: Perq; pen-
se, com despres de quaranta dies que
fou resucitat Iesus, sen puja à la mon-
taña de las olives, y posas en mix de
cent, y vint persones. 120 entre homes
y dones. (*Vej s la Blibia maxima, Act. 1.*
n. 9. 15.) y amonestà als Apostols, y ma-
nà, Marci 16. que predicassen lo Sant
Evangelij; y que aquells, qui creurien, y se-
rien baptizats, serien salvats, los altres em-
pero, qui no creurien, serien condemnats. Y
separas Iesus de tota la cõpañia à soles
ab la Verge Maria; considere assí, que li
diguè coses molt altes, y molt mara-
vellosas; y la V. Maria tenia molt grã cõ-
solacio, cõ veyà à sò amat Fill Iesus ser
etern Rey del Cel. Y quãt hague parlat
axi apart ab ella, tornas acostar à la cõpa-
ñia dels beneyts Apostols, y dexebles,
y dones. Y à les hores despedint se de
tots ab molt grã amor, la V. Maria ab grã
hõra, y reverècia besa los peus, y les màs
à Iesus

7. Diumenge. 283
Iesus; y Iesus besa las mans à la sua
Mara. Despres tots los qui alli eren ab
Iesus, y la sua Mara ajuntats en la sua
cõpañia adoraren à Iesus, axi cõ à verita-
der Fill de Deu, y eli los dona la sua
benedicció. Dons tu, anima mia postret
en terra als peus de Iesus, y bele la ter-
ra, que ell ha criada, y ab llagrimes de-
manali perdo de totes les ofensas, que
li has fetes, antes ques partesques; y tu
perdone de bon cor à tots aquells, qui
te han fetas algunas injurias.
Segonament es exercitada la anima
en aquest mysteri per la *via illuminativa*:
Perque pense, que despres que Iesus se
fou despedit de tots beney la Verge
Maria, y tots los altres, qui alli eren en
sa cõpañia, y promeretis, que dins pocs
dies ell los enviaria Consoladors; y que
seguessen, y estiguessen cõstants en que
lõ quels prometia, seria axi com los
dèye. Assí enten anima, que en tots los
actes, y exercicis de virtut deus hu-
milment demanar à Iesus benedicció,
y quant

y quant has començada ha exercitar alguna obra virtuosa, deus perseverar en ella, perque la perseverancia es el compliment de tota perfeccio; y axi rebrass lo Esperit Sant, perq; despres que Iesus sen fone pujat en el Cel, tant solament los perseverants en la oracio reberen lo Esperit S. y foren illuminats. Act. 1 & 2.

Terçament es exercitade la anima en aquest misteri per la *via unitiva*: Perq; ya illuminada, y purgada se alle en alt, y veu a Iesus, com sen puje anel Cel, per se propria virtut, y cõ sen aporte les animas santas, y com la Cort Celestial li fa obsequi ab gran honor, y júbilo. Y confidere com Iesus, Salvador nostre feu a la dreta part de Deu lo Pare, ço es que en quant Fill de Deu es consubstancial, etera, y en potencia igual anel Pare; y en quant home està en majors honres, y graus, de gloria, que ningun dels benaventurats en Paradis. Dons anima ab tot lo teu esforç postposa tota corruptibilitat, y prepõsa la eternitat, la qual

qual no es assibax, sino en alt ab Iesus refucitat, y suapliq; aquest diët: O molt alt Señor: tiraume lo cor, y alçaume en alt tot per amor, peraq; de aqui avant no cuyde yo de pensar, ni pense en altre cosa, sino en vos, alabant vos, adorã: vos, y magnificant vos, per tot temps. Amè.

Cap. LVIII. Lo qual tracte la Missio del Sant Esperit sobre la Verge Maria, y sobre los Apostols, qui eren ab ella lo die de Cinguesma en lo Cenacle. Act. 1.

LO fete, y vltim acte dela postrema jornada, es la missio del Esperit Sant sobre la Verge Maria, y sobre los Apostols, y altres dexebles de Iesus, homes, y dones. Y *primerament* es exercitade la anima en aquest misteri per la *via purgativa*: Perque se recorde, y pense, que despres que Iesus sen fone pujat al Cel, la V. Maria estaria ab tots los demuntats en lo Cenacle, tots concordes, tots fent oracio, tots dejunants, y estant axi vingué

vingue lo Esperit Sant sobre de ells, en semblança de llengüas de foc, posant se sobre cada hu de aquella santa companyia, que eren 120. (vejes la pag. 282.) Considere assi, ò anima atentament tots aquestos misteris, perque el qui vol rebre al Esperit Sant en forma de foc, deu tenir en si estos tres actes de virtut, que tenia la Verge Maria, y teniẽ tots los altres, qui erẽ en la companyia; ço es lo primer que estigue en oracio, purgada la pense (y concorde be ab la primera propietat del foc, que es ser purgatiu.) y axi ab pura oracio, y desnua de tots altres pensaments considere las ofenses, que has fetes à Deu, y supliquel dient: O mundificatiu Señor per aquell foc, que vos ab lo Pare enviareu, ço es lo Esperit S. sobre la vostra Santissima Mare, y sobre vostros dexebles, suplicvos humilment, que de totes las mies omissions, y comissions me vullau purgar.

Segonament es exercitade la anima
en

en aquest misteri per la via illuminativa: Perque pense, que aquestas santes personas estaven dejunãt, y lo dijuni illumine à lo enteniment, (y concorde be ab la segona propietat del foc, que es ser illuminatiu.) Y axide qui en avant alce tota en alt, ò anima per dijuni corporal, y espiritual, que es abstinencia de tots pecats, y per fe de pur cor, y de conciencia no frigidada, peraque mereas lo foc del Esperit Sant, ab que sies vertaderament illuminada.

Tercerament es exercitade la anima en aquest misteri per la via unitiva: Perque pense, que tots aquestos ajuntats eren concordades en caritat, y perseverants en aquella. (Y concorde be ab la tercera propietat del foc, que es transformar en si la cosa combustible, y fer la perseverar en la sua especie; y axi concorden las perfeccions de la caritat ab la virtut del foc del Esperit Sant.) per ço dons anima mia, de Iesus molt amada, y perque mereas rebre el do del Esperit S. tota de aqui

en avant te transformaras en lo veu-
mar Iesvs, sufrint per amor de tãt grã S-
tot treball, y la mort corporal, si serà
necessari, amant de tot ton cor tot lo
que Iesvs ame, y avorriat tot lo que
Iesvs avorrex, ço es vicis, y pecats, ex-
ercitant te per aq̃stes tres vies, ço es pur-
gativa, illuminativa, y unitiva, pera que
axi rectament caminant pugues arribar
à la eterna felicitat, per posseir la qual
ets criada à imatge, y semblança de la
Santissima Trinitat, à la qual nos port
Iesvs Glorios, qui es cami, veritat,
y vida, y ab lo Pare, y ab lo Esperit S-
viu, y regne eternalment. Amen.

*Y assi recopilant, com en summa los set
gloriosos misteris precedents; ço es las cinc apa-
ricions de Iesus resucitat, la Absencia anel
Cel, y Missio del Esperit Sant, sien fetes
les quinze adoracions dels actes de la Passio de
Iesus, y dits los quinze Pater Noster, y quinze
Aue Maria ab las ceremonias, y reverencias
demunt dites, en lo capitol 16. pag. 100.*

Cap.

Cap. LIX. Lo qual tracte breument del Ju-
dici final. Mai. 25.

PER conclusio de aquest Tractat, y
exercici de la Santa Creu podrà
el devot Christià en lo fi de cade jorna-
da ajustar vna breu meditacio del judi-
ci, en que ha de ser judicat en la sua
mort, y ultimament en lo dia del judi-
ci final: Y axi are, que el pecador es
en temps de misericordia, deu aquesta
demanar ab tot son esforç, y cordial do-
lor de haver ofes à Deu. Constituit dós
devant del Iutge Supremo Iesvs glori-
os, qui lo ha de judicar, se posara mè-
ralment en forma, y figura de Reo, ab
sorde al coll, las mans lligades de tras, y en
peus molt inclinats, per oir la sentencia en
la sua Causa. Y cõsiderera en la part dre-
ta del Iutge à la Verge Maria, advocada
dels pecadors, en la part esquerra à lo
Angel de la guarda, procurador de la sua
anima, que te encomenada; y prop de
simatex, devant lo Iutge tindra per Con-
sellers à Sant Miquel, Sant Gabriel, S.

T

Rafel

Rafel, Sant Iuan Baptista, S. Iuan Euā-
gelista, Sant Esteua, Santa Cicilia, Sant
Francesch, y Santa Maria Magdalena,
peraque de cada hu dels graus, y orde
de Sants tengue en son favor, y ajuda; y
aquestos deu sempre tenir en especial
memoria. Y aqui mentalment dirà tots
los seus majors pecats, de que se sent mes
agruar, y ab veu humil suplicarà dient:
O molt poderos Señor! O clemencia in-
finida! Veyts aſſi Señor aquest traydor,
aquest fusio, y mes abominable de tots
los altres homens: Yo som aquel mal-
vat, qui ab tanta superbia, per la mia
gran malicia, è ignorancia, molt amat
Señor, vos he ofes; Empero Gran Pare
de misericordia no desesperare, per-
que encara som en temps de alcançar
perdo de la vostra clemencia, com a
fill, encaraq; indigne de vostra Esposa
la Iglesia Catholica Romana: Suplicvos
dons misericordios Señor, que per la
sanc virginal, que escampareu en la
vostra cruel mort de Crua, me vullau
perdo-

perdonar, y vſeu en mi de la vostra pi-
etat, y clemencia. Mes encara vos ſu-
plic per la vostra reverencia, qui sou
Fill de Deu: suplicvos tambe per la
puritat de la V. Maria Mare vostre que
vullau perdonar. Suplicvos encara per
la belleſa, y hermoſura dels Angels, per
lo honor dels Prophetas, y Patriarcas,
per les persecucions dels Apostols, per
la limpieſa de les Verges, per lo ef-
campament de la sanc dels Martyrs, per
la asperesa de penitencia dels Confes-
sors, per la Santedat dels Continents,
que vos me vullau perdonar, corregint
me are Señor penitencialment, no ab
furor ni ira, ſino ab ſoberana miſe-
ricordia.

O molt amat Señor, ſi les pregarie-
s de la Iglesia nom valē, escoltau amo-
ros Pare las dolces pregaries de vostra
Mare, molt estimada, y amada, la qual
Señor es advocada mia, y de tots los
pecadors, vullau le escoltar, y recor-
darvos que en los seus pits vos ha ali-

mentat, y ab los seus braços vos ha dolcament aportat: inclinau dons Señor les orelles de pietat, y oiu las deprecacions de vostra Purissima Mare. Obríu Señor los vlls, y remirau los meus mals y tenu pietat de mi: Escoltau Señor las suplicas del meu Angel Custodi, a qui me haveu encomanat, y de tots los Sants Angels: De Sant Iuan Baptista, y de tots los Patriarcas, y Profetas: De S. Iuan Evangelista, y de tots los Apóstols: De S. Esteua, y de tots los Martyrs: De S. Cícilia, y de totes les Verges: De Sant Francesch, y de tots los Confessors: De Santa Magdalena, y de tots los Continents: Y per tots los meritis de la vostra Passio, y mort, y de la Santissima Verge Maria vostra Mare, y de tots los Sants siau servit purgarme, illuminarme, y per amor ab vos vniame, y transformarme, peraque eternament vos pugua beneir, alabar, y glorificar en còpañia de tots los benaventurats. Amen.

Cap. LX. y ultim, lo qual conte el motiu de escriure lo Aator aquest Tractat del Exercici de la Santa Creu.

Aquests exercicis he escrit, devot Lector, en estil bax, y humil, no tant per los homens de alta ciencia, ni per los experimentats en alta contemplacio, y ya exercitats en la oracio mental, com per los ignorants, y principiants, qui desitjen ser enseñats, y no poden alcançar, ni entendre las cosas grases com son las accions de Iesu-Christ Señor nostro, en las quals se contè tota la nostra instruccio) ab modos superiors, y elevat estil, y ab exercicis manuals, y directius de tots, axi rudos, qui pocas cosas poden entendre, com doctes, à los quals es de gran conveniencia el repetir los principios de la vida espiritual, pera mes aprovechar en aquella, y pujar à la alta contemplacio, guiats principalmente de la gracia de Iesus, qui nos ensene ser mansos, y humils, pera alcançar la quietud

tur de nostres animas. Dons per los simples principalment, qui necessiē de algun adjutori, y manat per la Molt alta Señora Reyna de Arago *Doña Maria*, y pregat per altres personas devotas, y encare per utilitat de mi mateix, pera que sia memorial ordinari, y medi vertader en la oracio; perque algunes vegades posat ja en la meditacio, me olvidava alguna cosa, y era causa de distraccio, per la dificultat de recordar aquella, y tornar á lo ordenat en aquest exercici de la Santa Creu.

Aquesta es la raho de haver escrit estos exercicis, de los quals es Deu la principal causa, y primaria, qui obre, y obrará per gracia sua, pera que los simples ab los sciens caminen seguramēt per aquestes tres vias, conegué a Deu, temen a Deu, y amen a Deu. Y encareq; haze posat aquest exercici en tant baix estil sens posar las ilustracions, y gustos espirituals, que en lo exercici de la S. Creu comunique Deu anaquells, que li
plau

plau, per la sua clemencia, y experimēten los devotament exercitats; ab tot axo per aquestas cosas, y actes puerils, y baixos, y casi sensibles en algus llocs, poden tots junts doctes, y simples pujar á las cosas molt altas, y secretas; perque aquest es lo proceymēt de la naturaleza, y orde, que de las cosas conegudes puje á las no conegudas, y de las cosas mes conegudas puje á las menos conegudes. Y suplic humilmēt la caritat de aq̄ils, qui aq̄it tractat llergiā, que correge squē, y esmenē allo, que bē posat no sera; peraq; finalment per tots, axi subtils, y de gran ciencia, com simples, y de bona conciencia sia conegut, temut, y amat lo Omnipotēt Deu, qui en Trinitat peifera viu, y regne eternalment. Amen.

Y perque es convenient saber tot aquest tractat de cor (com de altre manera nos podria ben practicar) y facilment se pugue saber en espay de vuyt, ó deu dies, fare alsí una taula breu, y cō-

di de las jornadas llargament po-

ladàs, y peraq; lo exercici se puga abreviar, quāt aparexera à lo exercitār, ò per ocupacions precisas no tindra lloc de fer tot lo exercici: y en tal ocasió seria millor no meditar tots los set actes de la jornada, en ques trobera, sino dos, ò tres, segons el tēps, que podra ab tota quietut continuar lo exercici cotidia.

Aduentesque assi el devor Christia, qui voldra perfectament exercitarse en la meditacio de la Santa Creu, y alcançar lo amor de Iesvs atormentat, en grau superior, que deu cōtinuadamēt en lo seu exercici pensar quatre cosas, ço es la immortalitat, y ser espiritual de la anima: La mortalitat, y ser corruptible del cos. y de tot lo de aquest mon: La pena eterna del infern, y la Gloria del Cel. De la anima racional pensa- ra quant noblement es estada formada en la sua creacio, y ser natural, com tãbe gratuito, de que donara las degudas gracias anel Criador: Pensara tambe quāt disformada reste la anima per la culpa, y demanara perdò à Deu, segons los actes, que

que exercitera. De la mortalitat, y corruptibilitat del mon pensara la inconstancia, mutabilitat, y miseria de totas les cosas mundanas, postposant, y despreciant aquellas en los actes del exercici. Del infern pensarà la necessitat inevitable de la mort, la austeritat formidable del judici final, y la penalitat intolerable de las penas infernals. Del Cel pensara la inestimable preciositat del goig celestial, les incabables delicias dels benaventurats, y la eternitat interminable de la gloria de Paradis. Y segons lo acte, que exercitara, demanarà à Deu N. Señor aquellas cosas, y virtuts, de q; mes necessitat se trobata (*com llargament especifica Sant Pere de Alcantara, en lo Tractat de la oracio, cap. 11.*) no olvidant may de demanar lo que Iesvs vol, y mare aprengã de ell, dieat nos per S. Mat. c. 11. 29 *Apreniu de mi ser mansos, y humils de cor, y trobareu descans per les vostres animas, dexant vos totalment à la voluntat Divina, alabant al Señor, pera sempre.*

Amen.

COM-

DE LAS JORNADAS. EN LO
 Exercici de la hora matutinal (lo exercici
 del vespre, per quant nos varie, no
 necessita de abreviar) las quals son set;
 y cada jornada conte set actes, y en cada
 acte son continguts tres exercicis, ço
 es purgatiu, illuminatiu, y
 y vnitiu. El nōbre asse-
 ñala la pagina.

JORNADA I. DILLUNS.

LO primer acte es lo misteri de la
 Encarnacio. 66.
 Lo segon, la Visitació de la V. Maria,
 à Santa Elizabet 75.
 Lo tercer, com Ioseph voiguè oculta-
 ment apartarse de la V. Maria 81.
 Lo quart, la Nativitat de Nostre Señor
 Iesu-Christ. 85.
 Lo quint, la Circuncisió de N. Señor
 Iesu-Christ. 89.
 Lo sise, la Adoració dels SS. Reys de
 Orient. 93.
 Lo sete, La Presentació de Iesús anel
 Temple. 96.

JORNA-

JORNADA II. DIMARS.

Lo primer acte es la Fuita de Iesús en
 Egiptia. 105.
 Lo segon, com Iesús per tres dies fore
 absent de se Mare. 109.
 Lo tercer, Lo Baptisma de Iesús, 113.
 Lo quart, lo Dijuni de Iesús. 116.
 Lo quint, la vocació dels Apostols. 120.
 Lo sise, com Iesus convertí la aygua, en
 vi. 125.
 Lo sete, com Iesús predica les Ben-
 venturances à los Apostols. 129.

JORNADA III. DIMECRES.

Lo primer acte es la Curació dels ma-
 lalis feta per Iesús. 134.
 Lo segon, com Iesús passà ab la Sema-
 ritana. 138.
 Lo tercer acte, com Iesús resucità dos
 morts. 142.
 Lo quart, la conversió de Santa Mag-
 dalena. 144.
 Lo quint, com Iesús ab cinc pans, y
 dos pexos accessia 5000. homēs. 149.

Lo

- Lo fise, la Transfiguracio de Iesus. 152.
 Lo sete, la predicacio de Iesus, de la
 Lley Evangelica. 156.

IORNADA IIII. DIHOVS.

- Lo primer acte es de la Cananea. 160.
 Lo segon, com Magdalena seye als peus
 de Iesus en casa de Marta. 164.
 Lo tercer, com Iesus resucità à Llat-
 zer. 168.
 Lo quart, com Iesus perdonà à la do-
 ne adultera. 173.
 Lo quint es la Solemnitat dels Rams.
 176.
 Lo fise, com volguerē apedragar à Iesus
 y com Iudas lo venç als Iuheus. 180.
 Lo sete es de la despedida de Iesus y
 de la Cena ab los Apostols. 184.

IORNADA V. DIVENDRES.

- Lo primer acte es la oracio de Iesus en
 lo hort. 211.
 Lo segon, la captura de Iesus. 211.
 Lo tercer, lo torment de Iesus en la nit
 quel

- quel prengueren. 215.
 Lo quart, la diffamacio de Iesus de-
 vant Pilat. 220.
 Lo quint, com Iesus fone sentenciat à
 mort per Pilat, 224.
 Lo fise, com Iesus portà la Creu al coll
 anant à morir. 228.
 Lo sete, com Iesus fone crucificat. 234.

IORNADA VI. DISAPTE.

- Lo primer acte conte lo que fone fet
 lo Divendres à vespte en casa de la
 Verge Maria, despres de enterrat el
 Sagrat cos de Iesus. 242.
 Lo segon, lo que fone fet en la alba en
 casa de la Verge Maria. 245.
 Lo tercer, com hora de Prima comen-
 çà à tenir dol la V. Maria ab los al-
 tres de la sua compaña. 249.
 Lo quart, com hora de tercia portaren
 que menjar à la V. Maria. 252.
 Lo quint, com hora de Vespres las tres
 Marias anaren à comprar unguents
 per unjar el cos de Iesus. 257.
 Lo fise

Lo fise, com hora de Completas la V.
 Maria se apartà tota sola en vna cà-
 bre, y las tres Maries en vna altre
 cambra. 261.

Lo sete, com Iesus traguè les animas
 dels Sants Pares dels Illims. 264.

JORNADA VII. DIVMENGES.

Lo primer acte es com Iesus Resucirat
 aparegue à la V. Maria. 268.

Lo segon, com apareguè à Santa Mag-
 dalena. 272.

Lo tercer, com apareguè à Sant Pere
 275.

Lo quart, com aparegue à los Dexeblers,
 qui anaven à Emaus. 277.

Lo quint, com Iesus aparegue à los
 Apostols junts. 279.

Lo fise es la Assensio de Iesus. 281.

Lo sete es la missio del Esperit Sant
 sobre la Verge Maria, y Apostols, y
 los demes, qui estaven en sa com-
 pañia. 285. Y axi son quaranta nou
 actes per la hora matutinal, anels quals
 se ajuste

se ajuste la breu meditació del Iudici
 final, pag. 289. Y el motiu de escriure
 lo Autor aquest Tractat, pagina 293.
 ab vna advertencia anel devot Christià.
 pag. 295. pera major utilitat de aquest
 Exercici de la Santa Creu. considerat
 la dignitat de la anima, la mort, pena
 del infero, y Gloria de Paradis.

*Acabat es aquest Tractat, per gracia de
 Iesus crucificat als 20. d' Agost, die de Sant
 Bernat, Any 1446. anel Puig de Randa, per
 un mes inutil pobre de Christo, Frare de S.
 Francesch de la Observancia, de la Ciutat de
 Mallorca. A vos Iesus sia agrat. se res ha
 de be escrit, perque en vos, y de vos es tot
 be proceit. Deo gratias.*

A Gloria de Nostro Señor Deu, y
 utilitat dels qui en lo exercici de la
 Santa Creu continuaran, se es acaba-
 da la impressio de aquesta obra, à la cor-
 reccio dels mes doctes, y de N. S. Mara
 Iglesia Romana, subjecta en la Vigilia
 de tots los Sants, any. 1683.

LAYS DEO.

304 CORRECCIONS.

§ Pag. 6. Lin. 4. la la alba, lege la alba. P. 1
 L. 9. Veiga, Verge. P. 25. L. 15. on, ans. L. 1
 lo, les. abominacions, abominacions. P. 36. L.
 virtuts, virtute. P. 41. L. 23. obforta, abforta.
 46. L. 10. vill, vil. P. 47. L. 12. reconde, recone
 P. 48. J. 2. vosros, vostre. P. 55. L. 12. Cru
 cici, Crucifci. P. 82. L. 13. vullen, vullau. P. 8
 En 21. adora, ador á. P. 92. L. 4. Peraque, Pere
 L. 6. quant à, quantra. L. 15. per lletra, per la l
 tra P. 95. L. 14. paraque, porque. P. 102. L. 1
 let, les. P. 104. L. 1. iliuminaame, illuminanta
 L. 2. onegua, onegua. P. 105. L. 8. y com. 7
 P. 125. L. 24 fo, se. P. 136. L. 8. 42. 18. le
 18. 41. P. 149. L. 2. ca set, cansat. Pag. 116.
 24. aslet, alset. P. 175. L. 14. la. P. 17
 L. 20. quat, quins. P. 187. L. 15. presc, preser
 P. 208. L. 2. y sens, lege sens. P. 217. L. 8. au
 fhi, arina. P. 223. L. 14. ajonollente, ajonollan
 se, P. 234. L. 24. affi, offi. P. 256. L. 19 dem
 son, demanaren. P. 265. 7. Diuenge, lege,
 Disapu. P. 268. L. 19. cap. 51. lege, cap. 52. f
 269. L. 4. principi, principi. P. 271. jornada
 jornada. P. 281. L. 20. dalspers, despres. P. 281
 saplica saplica.

L
 L
 L
 L
 Le
 Lo
 Lo
 f
 i
 P
 act

Seia servit el discret Lector esmanat
 les errades corregidas, y altres sem
 blants, que notara.